

-1-

-2-

LEMMENJOEN PUSKUOJA

RAUMALAN KÄMPPI

1989 - 1993 - 1995

-3-

1989

Lemmenjoen auringon antereessa
ja kenterheinän ruhimassako lienee
se kultakoum mystäkka mikä meitä
maallikeita kihtoo - ja ajatus vaikea
vielä vaatimaton pyrkii täällä riiivilleen
kiitos ja launista kesää 4.8.1989

Kalevi Kauranne

Ja kaiken hikiön kävelyn jälkeen
lämmiin Tivolin sauna.

4.8. -89

[Signature]

6.8. -89

SÄÄTIEDOTUS AAMULLA: HEIKKOA TUULTA, SELKEÄTÄ, LÄMPÖTILÄ 25-30° !
EILEN OLI SAMANLAISTA. TEEMME MONTTUA TIVOLIN LÄHELLÄ, VI-
VOITTELEMME VÄLILLÄ TIVOLIN SAUNAN UIMA-ALTAASSA. MYÖS SAU-
NOMME, SAUNAN ONNISTUIMME VUOKROAMMAN METSÄHALLITUKSELTA.
TULIEMME KULTAMARKE 31,7. TUNTURIN TAKAA KUULUU KUMMIA!
MERENLUODON KARI ON ISKENYT KULTASUONEEN. KULTAA ON TULLUT
TÄNÄ KESÄNÄ N. 7 KILDA, PARAS PÄIVÄSAALIS LIKI 800 GRAMMAA,
LISÄESI PARI PUOLEN KILON PÄIVÄÄ. SUURIN HIPPU 58 GR.

10.8.-89 KLO 7.00

-6-

KAUNIT SÄÄT JATKUVAT, TÄNÄÄNKIN KIRKAS LÄMMIN AAMU. KUNNON KORUNDIA EI VIELÄ OLE TULLUT, VAIN SILPPUA JA PIKKUKITEITÄ. EILLEN LÖYTYI RIHLASTA KAUNIS KAKSIGRAMMAINEN HIPPU, TAAS VANHASTA RÄNNITYSKASASTA JA VAIN METRIN PÄÄSTÄ PAIKASTA JOSTA VIIME VUONNA SAIMME 38-GRAMMAISEN KAUNOTTAREN.

LISÄKSI TULI PARI KAUNISTA GRANAATTIA   JÄLOJA, PUHTAITA TULEEKO TÄNÄÄN KUNNON KORUNDI?

EI TULLUT KUNNON KORUNDIA, MUUTAMA AIKA HYVÄ KUITENKIN. ILLALLA MIESSIN KULTAKEISARI SURAUTTI PIHAAN RUMALLA MOOTTORIPYÖRÄLLÄ RUMISSA TYÖHAALAREISSAAN. ON SE NIIN VÄÄRIN, ETTÄ SEN NÄKÖISET MIEHET SAavat OLLA IRELLAAN KANSALLISPUISTOSSA. KULTAA KILOKAUPALLA TASKUSSA JA HYMY NAAMALLA! EIKÖ NIITÄ VOISI PIDÄTTÄÄ JONKUN LAIN NOJALLA? TULKOA APUUN PARKKONEN, VEISOLA, ORHIO, HELMINEN, JOUTSAMO, HÄYRINEN, BÄRLUND... OLI NIIN RUMA ÄÄNIKIN, PIKUTIMAN PISTELLYT REIKIÄ PAKOPUTKEEN.

11.8.

KÄVIMME MIESSILLÄ. OSTIN KARILTA 40.000,- MARKAN KULTAERÄN. KORUHUPPUJEN OSTOHINNOJA:

1-2 GR	370,- / G
< > 0,5 GR	270,- / G
< > 0,3 GR	200,- / G
PIKKUKUTKEET (TAI ISOT TÄT)	120,- / G

HIENON KULLAN NOTKERUUS = 81,25% OULUKUMMUN HINNASTA

11.8.89

-8-

Kolme kuttakuumeesta Kaskisista kävi täällä.
Tulipa uudet kihlat ostettua tällä reissulla.
Kiva oli käydä täällä!

Antti, Tarja ja Anne-Mari Kohtamäki
Salmikatu 7, 64260 Kaskinen
puh. 962-27794

Yaski/Kongosmitti

13.8.89

Jo toinen suunniteltu vuosi peräkkäin.
Tulimme 21.7 kauniin, lämpimään
käärä, mikä jatkaa Inceksen heikkoa.
Antti nauttii kirsasta, mutta sateesta.

Antti, Jänkä-Jouko on 4 1/2 istua
lääkettä takapenkille 12 tunta,
känki unhoasti keltakalamasta, kivi
liivillä ja nauttii olostaan.

Jänkä-Jouko nauttii Rannan muusikan-
gryssin, kaunis Lamminalin Olin
kolmen kymmen hektaria, ammussele
ja kakankalee säätäjäkäsia, kabenke
kintile faiva, kilttelee vääripulsi-
milla ja nauttii 14 mmä kalam
muuta onnellä.

Kosa seent vauvainen fääläbin!
mustat jo kypsiä, joulukokki

-9-

munaasti, kieroja ei nimessäkaan.
Kiivunnaasta maastaan täytyi
lähtymä.

- * Todetaan Presidentti-kalvo kunnoss
paronakee. Paronin Keskus Calambin.
- * Todetaan ilmeen Nabian saapant
säkeiden. Päätetty kintä. Hae Naballe.
SIWAN 79:-maksaneet venäläiset pa-
nemmat.
- * Todetaan parvainen ja kintäpäät-
se/no, jota maksaneet puu- ja talu-
laan kintä.
- * Todetaan ilmeen myös parvainen-
sillo, kun on osan kunnossa
englantia.

Germaan kanti — ei ammatti.

Kity

-11-

-12-

Kullankaivaja, koneinsi-
nööri Kari Merenluoto on
kullankaivajien yksi oi-
keustaistelija. Hänen heik-
koutensa on siinä, että hän
on osaamisellaan, koneil-
laan ja yhteiskuntatietoi-
suudellaan vienyt kullan-
kaivuusta romantiikan.

Merenluodon paras hippu viime kesältä maksoi 74.000 markkaa!

se: 57

Jokaiseen kauhahan tarttuu pal-
jon rahaa, joskus kymmeniä-
hatta markkaa, tänä vuonna ker-
ran jopa 74.000 markkaa. Kyllä
käy kateeksi!

15.8.

-13-

HARNAA AAMU, LÄMMINTÄ N. 10°. LIIKENNEMINISTERI PEKKA VENNAMO
LIIKKUU LAPISSA, TUTUSTUU MYÖS LEMMENJÖEN KANSALLISPUISTOON. VEN-
NAMO KIINNOSTAA MYÖS OIKEUSTAISTELUNNÄ. KUN LUONNONSUOJELU-
LAKINIPPUA, JOHON MR. ASETUS 932/81 SISÄLTYY, KÄSITELTIN EDUS-
KUNNASSA, PUOLUSTI VENNAMO VOIMAKKAASTI TYÖPAIKKOJEN SÄILYTTÄMISTÄ,
OTE EDUSKUNNAN PÖYTKIRJASTA:

ED. P. VENNAMO: "VALIOKUNTAKIN ON KIINNITTÄNYT HUOMIOTA SIIHEN, ETTÄ
NÄIDEN HEIKOSTI VALMISTELTUIJEN LAKIEN SEURAUKSENA TYÖPAIKAT SAATTAVAT
NIMENOMIIN POHJOIS-SUOMESSA PAHASTI VÄHENTYÄ. TÄMÄ ASIA ON JÄÄNYT
PELKÄN VALIOKUNNAN LAUSUNNON JA TOIVOMUKSEN VARAAN. SE EI
SMP:IN KÄSITYKSEN MUKAAN OLE KUITTAVAA, ASIA PITÄISI KIRJOITTA SUORAAN
LAKITEKSTIIN."

ED. RAUDASKOSKI: "... PITÄÄKÖ TÄÄLLÄ HELSINGISSÄ KAIKKIEN TIETÄÄ
SE, ONKO LAPISSA JOULUKUUN NÄLKÄ VAI EI. KYLLÄ KAI SE TIEDETÄÄN
SIELLÄ PAIKAN PÄÄLLÄ NYT ON VEDETTY VAIN KARTALLE VALTAVIA
ALUEITA, JOTKA EIVÄT KUULU OLLENKAAN LUONNONSUOJELUASIAAN. JOS
VEDETTÄÄN YHTENÄISIÄ SUURIA YMPYRÖITÄ, NIIN MERKITÄÄN MYÖS RAJAT
SISÄSSÄ OLEVALLE YKSITYISELLE ELINKEINOTOIMINNALLE, JOTTA JOKAINEN
TIETÄÄ, MIKÄ KENENKIN ON, ETTEI TULE JATKUVAA SOTAA VÄESTÖN JA
ASIAA HOITAVIEN VIRANOMAISEN KESKEN ... HUOMATKAA: MEILLÄ
PITÄISI JÄÄDÄ ELINTILAA POHJOIS-SUOMESSA ... MAS ON PIDETTÄVÄ
ASUTTUNA LAITOJA MYÖTEN."

ED. POKKA: "SUOJELUALUEIDEN RAJAT ON PIIRRETTY HELSINGISSÄ
KIRJOITUSPÖYDÄN TAKANA EIKÄ PAIKALLISTA VÄESTÖÄ TAIKKA KUNTIA OLE
KUULTU PAIKALLISEN VÄESTÖN PERINTEISTEN OIKEUKSIEN TURVAAMINEN
JAA PUUSTOJEN JÄRJESTYSSÄÄNTÖJEN VARAAN PITÄÄKÖ MEIDÄN RYHTYÄ
LAPISTA KÖSIN AJAMAAN LAPIN IHMISIÄ VARTEN ERITTISIÄ SUOJELUALUEITA,
JOISSA HE VOISIVAT RAUHASSA HARJOITTA PERINTEISIÄ ELINKEINOJAAN
YLIMITOITETTU LUONNONSUOJELU MERKITSEE KAIKKEIN KOVIMPANA TOTEU-
TETTUNA MAASEUDUN MUSEOIMISTA, ... "

NYT YRITETÄÄN MUSEOIDA, JUMALAUTA !

17.8.

-15-

HELLE- JA POUTAJAKSO ON PÄÄTTYNYT. SADE ON RUMMUTTANUT KAHINAN TORVEA TAUKOAMATTA PUOLI VUOROKAUTTA. RADION SÄÄ-
TIEDOTUS LUKEE: LAPIN LÄÄNISSÄ SELKEÄTÄ, PIENET SADEKUUROT
MAHDOLLISIA.

ANTIN (4,5v.) KOMMENTTI: "OLIS MUKAVA JUODA ROMMIA JA
HYPIÄ SATEESSA!"

PUSKU TULVII. RANKEASADE NOSTANUT VETTÄ PUOLI METRIÄ! PATO
MURTUNUT, RÄNNIT LEVÄLLÄN. LAMMINAHOT TULIVAT, TUOMISINA
HOLLANTILAISTA KINKKUA, RUOTSALAISTA NESKAUVIA, LÄSKIÄ + PÖÖNIÄ, VIINAA...
ASETUIMME TULILLE ODOTTELEMAAN TULVAN LASKUA. VESI ALENEE
5 CM TUNNISSA. TULISTELIMME 6 TUNTIA, HYVÄ JENGI KOOLIA:
LILY, ARKA, ANTTI, OLLI & LAISE LAMMINAHOT, TIVOHIN VÄKI TUONO &
TEUKKA & PEKKA. PÄIHDTYTTÄIN OLLI PYYSI LILYLTÄ OPTISTA KONSULTAATIOTA!
KIVIKKOPURON AKU POIKESI, MUTTA SUORITUI RIVAKASTI PALUUMATEKALLÉ
KUULTUAAN PONTIKKOISEN TURISTIN ETSIISKELEVÄN HÄNTÄ.
HUIKAISEVAN KIRKAS ILTA, +20°C.

21.8

KOVA POHJOITUULI, KUUKOSATEITA. KÄVIN ILLALLA HAHINASSA MUO-
NANHAKUMATKALLA. ILTAVENEITA LOIKKASI MAIHIN MÄRKÄ MUTTA TYHY-
VÄINEN MIES, KARI MERENLUOTO: "MITEN MEILLÄ ARSEA NYT MENEE?"
"HYVIN, JOKU RAHAMIES ON OSTANUT HIPPUJA KAUNISPÄÄLTÄ SELVÄLLÄ SETELI-
RAHALLA, 74.000,-" "KORKEIN HALLINTO-OIKEUS ON KUMONNUT
KONEKAIVUKIELLON HALLINTOMENETTELYLAIN NOJALLA."

KIRJOITUSTIÖ KESKEYTTY, KELLO ON 8.40. LAPIN RADION TOIMITTAJA SOITTAA
KARILLE, KYSELEE TUNNELMISTA JA KULLANKAIVUUSTA YLEISÄ. KARI VASTAAE
SUJUVASTI.

ON TÄSSÄ TAPELTUKIN JUMALAUTA. NYT JÄÄMME ODOTTAMAAN OIKEUS-
KANSLEERIN POSTIA!

~~ÅS O.LAMMINAHO~~
~~ÅLVAÄGEN 13~~
~~13 756~~
~~VÄSTERHÄLVINGE~~
~~SVERIGE~~

HERA ADRE ALHONEN

99885

EMMENJOKI

KULTALA

FINLAND

BI 2013.11 (maj 83) Postens tryckeri 566-83 15793

TULL DOUANE C1

För öppnas av vedertörande myndighet
Peut être ouvert d'office

Rive av här om försändelsen åtföljs av
tulldeklaration. I annat fall fylls denna
etikett i. Se anvisningar på blankettens
baksida.

Noggrann specification av innehållet
Designation détaillée du contenu

NESEKAFÉ

Sätt X här om det är en gåva
Faire une croix si il s'agit d'un cadeau

Sätt X här om prov på vara
d'un échantillon de marchandises

Värde (anga mynslag)
Valeur (préciser la monnaie)

Nettovikt
Poids net

100 SKR

100 SKR

000 g

TULLVÄRDET
TULLFRI

Emme kerkii tässä nyt värsyytä
rustaamaan, kun työstämme -
(shiteistöä) saamamme palkkia,
loi jopa minutkin öllitällä!
Täytyy tässä kiirehtiä laipo -
leelle ennenkuin isontä katuu!

PUSKOLLA 24/8 - 89

Stammin
Hammmer

26.8.-89

KÄVIN KARILLA. KAIVOS MIELENKIINTOISESSA VAIHEESSA, POHJA PUTDAA SYVÄLLE
RUHJEESI. RUHJEESTA LÖYTÄNYT SÄRMİKÄS 38 GRAMMAN HIPPU, DUDON VÄRINEN
PINNALTaan. KAIVOSOIKEUSTOISTELUMME SAANUT PALJON JULKISTA HUOMIOTA
TV:SSA, RADIOSSA JA LEHDISTÖSSÄ. MUTTA ... JOTKUT TOIMITTAJAT JA
HALLINTOVIRKOMIEHET EIVÄT NÄHTÄ OLEENKAAN TALOUKSEN MISSÄ MENNÄÄN!

VIELÄ PÄITÄ PUTDAA, KOHTA TULEE AIKA PANNA ASIALLE RAAKA VERATUOMARI X.

-18-

19903.6.90 Saapui 6000
kannattajaa.

Mahdollisuuksien oahan työstä.
 Mahtavat ilmat, vapaa viikko kysym.
 Lohennat Pekan kanna kortille.
 Palaan mahdollisuuksien pian.

Jarmo Järvelä

8.6.90

Aivan uusi kokemus, kannatti kyllä käydä.
 Kiitokset vieraan vanaisuuksista

Santtu Oja

Kun 3.6 saavuin, ol' kielat ja erkin
 pitänee: vaelle aliat auel ja pitää auel,
 silmut puhkautuillaan ja kampa
 päädytön pieni luvitessa Antin pite-
 mien. Hän ei kukaan ollut talvea
 6 kallein muonaa elitä luvon
 on paimentamien hen kesi maant-
 kalillaan ja lätinään.
 Jussopäivän kalleanhaa biden saattaa
 seuran upota auelin kallein pite-
 viä ja tita.

-20-

Antin tunteen kureen afektiivin 8.6, 2m
paikalle oli Peppi Lippunen, Johans. Tappa-
lainen ja Antin tunteen: "on kiva
olla pasant lauseissa"

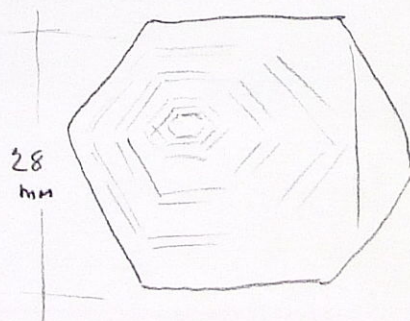
"Tutut tunteen kureen ja kureen kureen,
fajut tunteen kureen kureen kureen
ja kureen kureen kureen kureen"

8.6. -90

HISTORIAALLINEN KORUNDILÖYTÖ NIPON ROSKAKASOISTA TIVOLIN
LÄHELTÄ

32 mm

LÄHES VALKEA, HEIKOSTI
LÄPIKUULTAVA 36 GRAMMAN
PAINOINEN SÄPIRI,
TODENNÄKÖISESTI TÄHTIKIVI

KAUNIIT KASVUJUOVAT

N. 1,2 : 1

13.6.70 Kuin on paistaa oloissa heikoksi, kyllä
 pöytäseurui pöytäseurui. Hieno kukaan ja
 Taina Ylitalen laulaa kukaan päivä vaimon.

Tuonne Antti kanssa siunaten, perin
 suupäistä. Saini Sataa.
 Lily

13.6.90 NELJÄNTÄ VUODEN TUON JÄLKEEN TÄS LIPPIA, VIKKON REISSU LEMMENVOEL
 KNUOTILLA JA PATIKOIDEN. PISTÄYDYN PUSKUUJIN VIRREIN KTIOMIN
 VAIMOLLE JOTAKIN PIENTÄ TULIAISTA, JA LÖYTYIKIN SE. ITÄ ON OLLUT MITÄ
 MINIDIN, TUNTO JÄLKIVÄIKIN. TOISTE PITÄ LÄHTÄ ISOMMALLA AUKU TUTU-
 TUHAN YMPÄRISTÖN, KIMERIN KUNSSA JA MUUTKIN.

TIMO NIEMINEN, HÄNTÄ

16.6.

ENSIMMÄINEN SADEPÄIVÄ PARIN VUORON. KEVÄT ON OLLUT UPEA,
 KOREITA PÄIVÄ. SINISTÄ TAIVASTA, AURINGON POLTETTA, TUULI
 KUITENKIN KOKO AJAN KOLLISETA. PURON ON PULAHETTU
 PÄIVITTÄIN, AURINGON OTETTU. LINNUT LAULAVAT, KIVITASELLA
 ON PESÄ KÄMPIN KIVIALASSA. SEPPO J. PARTANEN LÄHETTI
 PINON PAINOTORETA KIRJOJAAN "KULUN JA LUONNON KUTSU".
 SIVISTYKSELLÄ TYHILLÄÄN SEPPO SIINÄ TUKEE OIKEUSTALOUDELLA,
 TODELLA TAITAVASTI ASUTELTUJA SANJOJA JA KUVIA. KAIVOSPIIRI
 HEPO-OJAN ISÄNTÄ MANNI MARTTILA POIKKEI ELEN. MANNI
 ON LEMMENVOEL KAIVOSOIKEUSTALOUDELLA AVAINHENKILÖITÄ, PENKONUT
 PÄIVÄVALOON VIRANOMAISTEN RÖTÖJÄ JA LAATINUT 125-SIVUISEN
 KULTA-OLUEEN LAILLISUUSSELVITYKSEN, JOTA PARHAALLAAN OPISKELUAN
 OIKEUSKONSULERIN VIRASTOSSA, KHO:ISSA, TALOUDELLA PRESIDENTIN KONS-
 LISSA JA EDUSKUNNAN OIKEUSASIAMIEHEN TOIMISTOSSA. ITSEKIN
 OLEN JOTAKIN HÄÄRÄNNYT JA SAANUT PERHEILLISIA PUHELUITA OIKEUS-
 KONSULERIN KANGASLÄ JA KUUSALUISIA NUKEROTONNIA KIRJEITÄ YMPÄ-
 RISTÖMINISTERIÖSTÄ. HERROJEN ON HÄTÄ, POUSSUNNO KAIKEI KÄMMINTÄ!

TULIMME LENTÄEN MARTINUSKONPALOLLE SUORAAN TANKAARAAN KULTASYMPOSIUMISTA. PUUSKAINEN TUULI HÄIRITSI LASKUA, KAHDISTI LASKUKUITO PERUTTIIN VIIME HETKELLÄ JA VEDETTIIN YLI. LENTÄJÄ OLI KANGAS-JASKAN VÄVY ASLAK VUOHAJOKI JA KONE IVALAN LENTOKERHON.

TANKAARAAN TULIMME PELKOSENNIEMEN SUUNNASTA PERJANTAINA 3.8. PUOLILTAPÄIVIN. VANHAN WASKOLIMIEHEN KAHVILAN TERASSILLA ISTUI TUTTUJA: PARTASEN SEPPÖ, KORHONEN YRJO JA JALLU, STIGZELIUKSEN HERMANNI, PAAKKASEN REIMA, LAPPALAINEN JARMO... SAMEITA KATSEITA, KALJAMUKAJA.

MERENLUODON KARIIN PITI OHJELMAN MUKAAN ALUSTA KONEKAIVUUSTA, MUTTA KARI OLI PERUNUT TULONSÄ JA JASEN PAIKKASI. YMMÄRRÄN KARIA (MINÄ EN ISTU SIELLÄ MISSÄ PILKKAAJAT ISTUVAT, KUTEN NASAREALAINEN AIKANAAN HUOTOILI) JA ONNITTELEN POISSÄÄNNIN JOHDOSTA. ORMIO ESITTI KOLME VUOTTA VANHOJA RAINOJA SAMEISTA VETISTÄ JA VETISTELI VANHAN VIRTENSÄ LUONNONTUNTOISTA. UUSIAKIN KÄRKISTUSPERUSTELUJA ESITETIIN, ESIM. KULLANKAIVAJIEN ELÄMISESTÄ SYNTYVÄ JÄTE! ONHAN SE TIETENKIN ONGELMAALLISTA KUN ELÄVÄ IHMINEN SYÖ JA PASKONTAA. ONKOHAN ORMIOLE ASENNETTU JOKU SUOJETTU JÄRJESTELMÄ? ELÄPÄ HUOLI, TILAISUUDEN JÄLKEEN ORMIO ISTUI PÖYTÄNI KUSTITTÄEN UUESTI LUVAN: "USKALLAEN TÄHÄN ISTUA?" KEHUSKELI KORUJANI KAUNNIKSI, ONNITTELIN ORMIOA KORUNOJANTON. LOPETTAMISKEITTEISTÄ JA TOESIMMI YHDessä, ETTÄ VASTA KUN ORMIO ON RAUHOITTANUT SUUREN KALLIOT, ON SUOMALAINEN JALOKIVITUOTO KOKONAAN KIELLETTY, HIPPOKULLAN TUOTOON JATKOISI.

HERMANNI KÄYTTI JÄREITÄ PUHENVUOROJA PANEELISSA: "LEHMENTOEN KANSALLISPUISTOSTA ON EROTETTAVA KULTA-ALUE POIS, KOSKA LUOTOSOPIMUSTA EI PIDETÄ" "USKON EDELLEEN, ETTÄ SUUREA RAKENNETAAN TYÖLLÄ EIKÄ KIELLOILLA"

KUN INKERI SYRJÄNEN MUSEOIHMISEN INMOLLA ESITTELI KUVIA LILJEQVISTIN PUURAKENTTELISEN RUOPPAAJASTA JOKA EHDOTTOMASTI ON RESTAUROITAVA JA SÄILYTETTÄVÄ, NOUSI HERMANNI KOMMENTOIMAAN INKERIN SANOJA, JOIDEN MUKAAN RUOPPAAJA ON NIIN AINUTLAATINEN, ETTÄ TOISTA SELLaista EI OLE KOKO MAAILMASSA EIKÄ KOSKAAN TEHDÄKÄN. HERMANNI: "EI VARMASTI TEHDÄKÄN, KOSKA KONE OLI TÄYSIN JUSSI. SILLÄ EI OLE TEORIASTA EIKÄ KÄYTÄNNÖSTÄ MAHDOLLISTA RUOPATA KULTA. OLIN RANNAKKA KUN LILJEQVIST YRITTI KÄYNNISTÄÄ KONETTAAN. RUOPPAAJA EI OLE KOSKAAN KÄYTETTY TUNTIKAAKSI EIKÄ SILLÄ OLE SAATU GRAMMAKKAAN KULTA. SE ON ... SE ON ... HULLUUSHUONNEKSE KUUOVA KONE JA SIKII EHDOTAN, ETTÄ METÄHALLINTA OTTISI SEN SUOJELUKIRJESEN, METÄHALLINTA OULU JURI SOPIVA VIRANOMAINEN!"
(SITEERATTU VAPAASTI MUISTUSTA, A.A.)

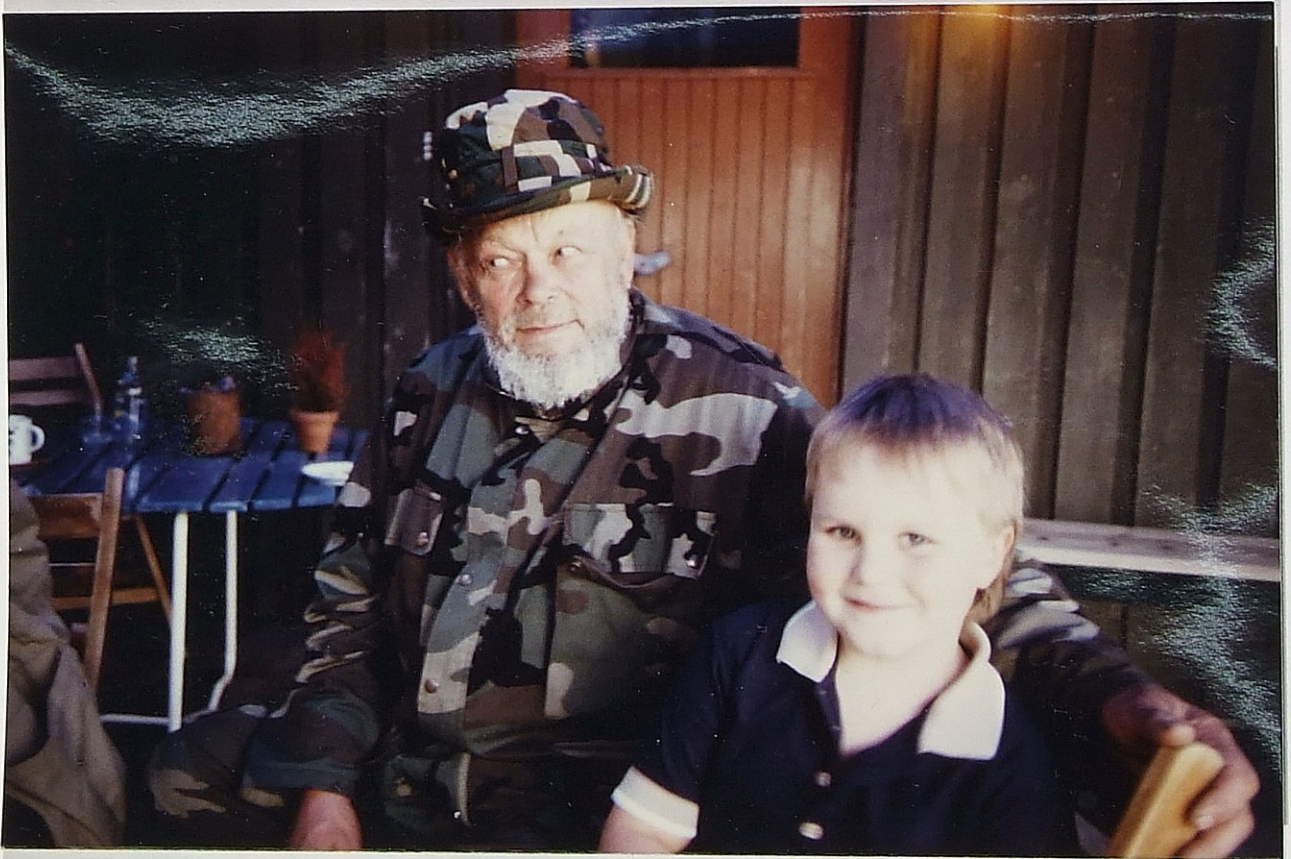
HERMANNIN LOPPU SANAT PANEELISSA, VEIJOLAN OSOITTAEN: "ON HYVÄ ASIA, ETTÄ SAATTOPORA EI OLE TÄMÄN METÄHERRAN ALUEELLA!"

ORMION & VEIJOLAN ESINTYMINEN OLI TUNNUS YLIMIELISTÄ, KUIN SIIRTOHAARAVALLAN EDUSTAJAT OPETTAVIAT TYHMÄÄ ALKUSUUKKIA. VAKAVAN ON, KUN SUURTA VALMISTELU- JA TOIMEENPANOVALTAA KÄYTTÄVÄT VIRKAMIEHET LUKESAT LAKEJA KUIN PIIRI ROAROTTUA, KÄYTTÄVÄT LAKITEKITEIJÄ VÄÄRIN, HALLINTOALMAISIA VASTAAN.

VEIJOLA: "KONEKÄIVU TULEE LOPPUUN LEMMEVOELLA!"

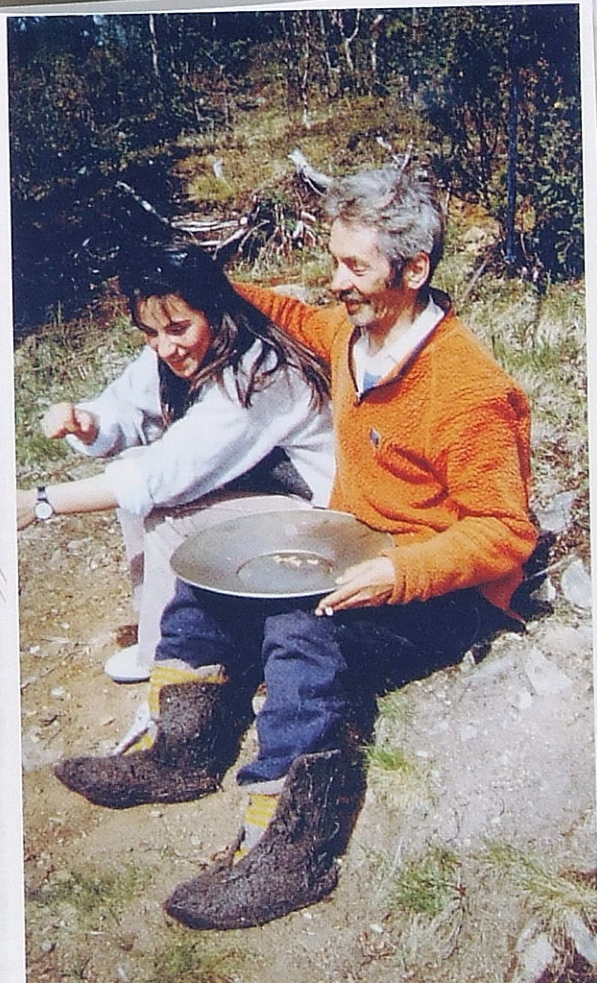
ALHONEN: "ENNAKOITKO SINÄ KORKEAMMAN HALLINTO-OIKEUDEN RATKAISUA?!"

VEIJOLA: "... EN... ESITN VAIN HENKILÖKOHTAISEN MIELIPITEENI."

LEO KUUSELA PUHUI POSITIIVISESTI KULLANKAIVUUN VAIKU-
TUKSESTA LUONNON EKOLOGIAAN, JARMO KÄYTTI ASIAALLISIA PU-
HUNNUKSOJA, SAMOIN PAAKKANEN. VESA LUHTA KÄYTTI MIE-
LENKUNTOISEN PUHEENVUORON. LUONTOAKTIVISTINA HÄN NÄKI
SUURIMMAN UHAN LUONNOLLE VALOJEN PUOLELTA, JOSSA AMMAT-
TIIDOTTAMAT ALOITTELEVAT RÄÄPIVÄT KONEILLA KÖYHIÄ MAITA
ILMAN TUOSTA. LEMMONJON KONEMIETIT VESA PITI TOISI
AMMATILAISINA.

OMA LOPPUPÄÄTELMÄNI: HELSINKILÄISET LUONNANSUOJELUBYROKRATIT
JAAPUVAT PAIKALLE SUHKUKONEILLA ~~JOSSA HETÄ~~, SAUTUAVAT SITTE
METÄSHALLITUKSEN VIRKASAABILLA PAIKASTA TOISEN, HETÄVÄT HETJÖJÄ
PAIKKUNTAUUTON ELINKAAROHARJOITUSTIEN NISKAA, NOSTAVAT
PAIKKANSÄ JA PÖIVÄRAHAMIA JA PALAAVAT TAAS HARMMAISIIN VIRKA-
HUONOSIINSA MIETTIMÄÄN MITÄ VIELÄ VOULI KIELTÄÄ.
EI YHTÄ AINUTTA MYÖNTYSTÄ SANAA KULLANKAIVAJIEN TYÖSTÄ
JA TIÖN TULOKSISTA: RASKASTA MUTTA PALKITSEVASTA ALKUTUOTANNOSTA,
MAAN UOMENISTA LÖYTTIVISTÄ MAAILMAN KAUNHEIMMISTA JA PUHTAIMMISTA
KORUHUIPUISTA, AINUTLAATUISISTA JALOKIVISTA, KORUTUOTANNOSTA- JA
KAUPASTA, ... IHMIÖN ELÄMÄNTTÖSTÄ. PÄTÖILLÄ MIELIN LÄHDIN
TÖIHIN. KULLANKAIVAJIA SORRETTAN SAMALLA TAVALLA KUIN KIR-
JAILLISOITA TAI MUITA TAITELIUNOITA. ELÄMÄNTTÖ ON TETTÄVÄ
ANKKASSA PAINESSA, PAINOSTUKSEN JA SORRON ALLA. KUOLEMAN
JÄLKEEN JÄRJESTÄVÄT MUSEOLIHMISET MUUSTONÄYTTÖLYHTÄ JA RAKENTAVAT
MYTTIÄ ... KUIN KOPIT HAASKALLA. MIKÄ NÄITÄ HARMMAITA
HALLINTOVIRKAMIEHTÄ VÄIVÄÄ? ONKO SELITYS IRRATIONAALISTA LAADUA?
JOS IBE EI OSA ELÄÄ TÄYTÄ IHMISELÄMÄÄ, VASTUULLISTA JA
VAPAA, ON SE KIELLETTÄVÄ MUITAKIN ...

Antti ja "italialainen likka" 1990. Bella tsau! Kuva: Aarne Alhonen

9.8. - 90

-31-

KÄVIMME KARILLA. TUOTANTO KÄYNNISSÄ, MAAT KÖYHIÄ, KERRAN JO
KAIVETTUJA, KULTAPITISUUS KUITENKIN $0,3 - 0,35 \text{ G/M}^3$. KOTIEÄMPÄLLE
PALATTUA IVALON LENTOKERHON KONE KAARTOI MATALALLA KÄMPÄN YL.,
TERVEHTI KONETTA KALLISTELLEN JA LASKUTUI IISKOLLE, KUKA MOIKKASI?

10.8.90 Perjantai

Maanantaina saavuttiin perille, edellis yön ajon
jälkeen. Oi vähän "pöntöt" - sekaisin koko
maanantai päivän, mutta kyllä se siitä lutriutoi
kun otettiin kunnon "Unia!"

Tiistaina käytiin Puskulla ja tutustuttiin kollan-
kaivuuseen. Rapellettiin jotain omin käsinkin ja
sitte saunottiin.

Seuraava päivä menikin edellisen päivän tai illan
parantelussa!!! mistähän mahtoi johtua!!!

Torstaina tehtiin Retki, katsomaan koneilla tapahtuvaa
kollankaivua.

Antin motokin tuli tällä reissulla täytettyä:

"Viivymme täällä saikka koko kesän, konnes löydämme
muurahaispesän"

Ja löytyihän niitä juuri Torstaina muutamia kipaleet.
Sopivasti! sillä tänä aamuna lähdetään jälleen
salamaan päin.

Kiitos mahtavan "hyvästä" tarjoilusta; hyvästä ruuasta,
ihanista hilla-letuista ja mahtavista munkeista yms.!!!

TV: Taru Hosiasluoma ja

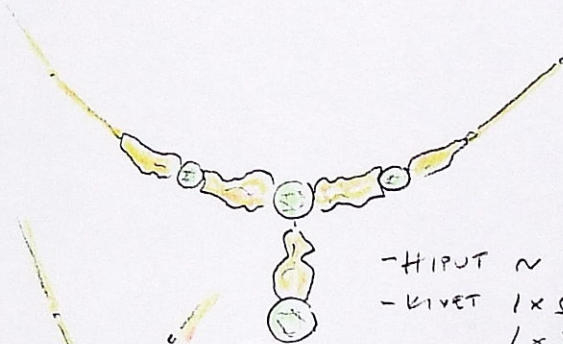
Jim Alton

P.S. Kiitos "hipusta!"

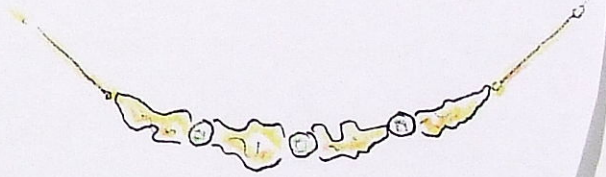
- HIPPU 16,5 g
- KIVI 4,46 CT KULTABERYLLI

- LUUMÄEN BERYLLIÄ
- LEMMENJOEN KULTAHIPPUJA

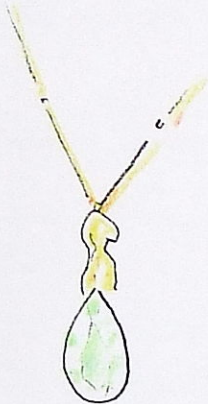
- HIPUT ~ 3 g
- KIVET 1 x 5,6 mm Ø
1 x 4,0
2 x 3,2

6.220,-

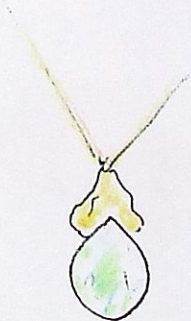
- HIPUT ~ 2 g
- KIVET 3 x 3,2 mm Ø

4850,-

- HIPPU N. 0,5 g
- KIVI 2,51 CT

7.680,-

- HIPPU ~ 1 g
- KIVI 2,92 CT

7.940,-

- HIPUT ~ 1,5 g
- KIVI 5 mm Ø

3210,-

LEMMENJOKI KORU
KULTASEPPÄ
AARNE ALHONEN

15.8. -90

- 33 -

LÄMMIN SUMUINEN AAMU, RADION SÄÄTIEDOTUS LUPAA PÄIVÄKSI
20 - 24 ASTETTA, MAHDOLLISESTI UKKOSTA.

PUTSASIMME KAMPIN JAAKON AVAAMAN MONTUN POHJAN, SAALIS
VAIVAISET 0,5 GR. NIPA ON LIKI 40 VUOTTA SITTEEN PUTSANNUT
RIKKAINNAN JUONTEEN, LAIDOILTA ON VAIKEA LÖYTÄÄ. LAIDOILLA
VARMAAN ON, PALJONKIN, MUTTA HÄNNÄSTÄ ON ENSIN SAATAVA
KIINNI EIKÄ PIDÄ TEHDÄ PIENTÄ KUOPPAA SATTUMANVAROISESTI. OULSI
VEDETTÄVÄ TUTKIMUSOJIA PUSEKOOJAN LAAKSON LAIPASTA LAITAN TASAIN
VÄLEIN.

NAAPURIN KULTAPORUKKA RAKOILEE, YKSI MIES PÄIVYSTÄÄ ISOJEN
MUSNARÖYKKIÖIDEN KESKELLÄ. KERTOO HUKANNEENSA TÖHMÖVAATION
JUHANNUKSEN TIENOILLA MUTTA ODOTTAA SINIKKÄÄSTI INSPIRAATIOA.

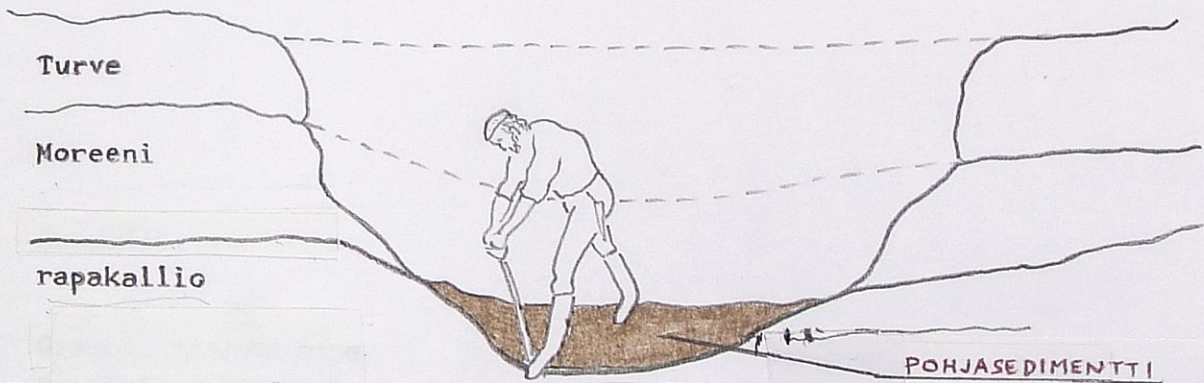
38 GR

NIPAN RÄNNITTYMAISTA LÖTTYI ISO KAKSIVÄRINEN KORUNDI. VÄRIT
TUHKA MUSTENSININEN — HARMAA.

KEHOITIN NAAPURIA VALMISTAMAAN 60 LITRAA ERÄN VÄKEVÄÄ RUOKAKALJAA
— ETTÄ ELÄMÄ TAAS SAISI ARVOA JA MERKITYSTÄ. ELI PAULAVIRKAN
KALLEA LAINASTEN: "PAREMPI KRAPULASSAKIN KUIN IHAN SELVINPÄIN."

PUSKUOJAN RIKASTUMAN TYYPILLINEN POIKKILEIKKAUS

POHJASEDIMENTTI SISÄLTÄÄ SINIHARMAITA JUONIKVARTSIN PALOJA, KULTAA, KORUNDIA, GRANAATTIA, HEMATIITTIA, MAGNETIITTIA, RUTIILIA JA MONTSIITTIA SEKÄ MUITA RASKAITA MINERAALEJA. KOLMEN KUUTIO-
METRIN RÄNNITYS ANTOI KULTAA 18 GRAMMAA, JOSTA PUOLET OLI YLI
200 MILLIGRAMMAA PAINOJA^{HISTUJA}, SUURIN HIIPU PAINOI 1,2 GRAMMAA.
MOREENISSA JA RAPAKALLION PINTAKEHROSESSA ON LAHOJA MINE-
RAALEJA ALEMPINA PITOUKSIKSI.

KARNE ALHOSEN KULTASAFIIRI-KAIVOSPIIRI 4379/12 1993

25.8.-90

-35-

KOVA LENTOLIIKENNE. KONE LASKEUTUNUT TÄNÄÄN MONTA
KERTAA MARTINPALOLLE. KLO 21.40 — ILLAN JO HÄMÄRTYESSÄ —
LENSI KONE MATALALLA KÄMPÄNI YLI JA TERVEHTI LASKEUTUEN
SEN JÄLKEEN KENTÄLLE. TULLEKO JOKU KYLÄÄN... KUKA?

26.8.-90

EI TULLUT. ON SUNNUNTAIAMMU, SURUINEN MUTTA LÄNNIN.
MOTIVAATIO HUKASSA KUIN NAAPURILLA, ONNEKSI MINULLA VASTA
VIIKON, HÄNELÄ JUHANNUKSESTA SAAKKA. SINILLÄ VAIN
MONTTILLE ISOA KORUNDIA PYYDYSTÄMÄÄN.

27.8.-90

KAS KUMMAA, AURINKOINEN AMMU VIIKON PILVEILYN JÄLKEEN.

29.8.90

SAAKKIN ERÄOPASKURSSI KÄVI KUIKUIHEMASSA
KIVIA. ~~Jan Hänninen~~ ~~HOLLOLA~~

Eero Pöytä

Matti Korhonen

Juha Laitinen

Juha Miettinen

Sigari Hänninen

~~Jan Hänninen~~

Matti Mänttä

~~Jan Hänninen~~

Kajin Kalle

Juhaani Järvelin

Timo Kallio

Matti Miettinen

-36-

LEMMENJOKI KORU
KULTASEPPÄ
AARNE ALHONEN

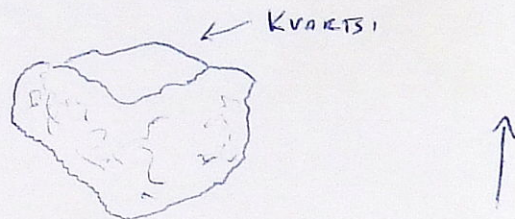
"ANTAA KAIKKIEN KUKKIEN KUKKIA"

-GRANAATTEJA
-AMETISTEJA
-BERYILLEJÄ

31.8.-90

- 37 -

GEOLOGI ERKKI KREIVIN ALUSTAVA LAUSUNTO KAUNOTARHIPUN
(JA SIIS NIPAN 103-GRAMMAISEN) EMÄKALLIOSTA. HIPPU ON LÄHTÖISIN
PAIKALLISESTA RUHJEESTA ! KAUNOTAR ON MAANNUT PAIKALLAAN
TUHANSIA VUOSIA KVARTSIPUOLLI YLÖSPÄIN JA YLI VIRTAAVA MAA-
AINES ON HIONUT SITÄ. ALAPUOLI ON LÄHES KULUMATON.

SIIS: VALTAUKIELLÄNI ON TODENNÄKÖISESTI "KULTASUONI", KALLIO-
KULTAA, KUN MENNÄÄN RIITTÄVÄN SYVÄLLE. NIPAHAN JO TÖRMÄSI
1954 VARSINAISEEN KARKKEA KULLAN KASAAN: 2-3 VIIKON LAPID-
TYÖLLÄ TULI 250 GRAMMAA KULTAA, SUURIN SIIS TUO KUULUISA
103-GRAMMAINEN

RATKESIN RYPPÄÄMÄÄN PUOLITOISTA VUOROKAUKA SITTEN — PUOLENTOISTA
VUODEN TAUN JÄLKEEN ! RYPPÄÄ KESTI NELISEN VUOROKAUKA JA
SE KATKESI AIKA DRAMAATTISESTI. OLIN PALAILEMASSA TALOUHINI
TIVOLIN KÄMPÄSSÄ KUN MARTINPAULILLE LASKEUTUI KONE JA
KONEESTA PÖLLÄHTI KÄMPPÄÄN LAPPALAISEN JARMO, LEMMENJOKI-
KORUJEN HUIPPUMYYSIÄ. "TÄSSÄ B-VITAMIINIA JA KUNTOJUOMAA,
MEIDÄN ON PÄIVÄN KULUESSA SUUNNITELTAVA, LASKETTAVA JA TEHTÄVÄ
TARJOUS NOIN 80.000,- MARKAN KORUISTA RANSKALAISILLE ELIITTI-
TURISTEILLE." TARJOUKIRJEEN PIIRROKSINEEN PITÄSI OLLA VAL-
MIINA IVALOSSA HUOMENNA. IVALOSTA SE SURRETTÄVIIN TELEFAXINA
RANSKAAN. MITÄS TEET ?! JÄRVI SEISOO, KÄSI TÄRISKEE. VÄÄNSIN
VÄKISIN KARKKEA LUONNOKSET, JOTKA JARMO PIIRRETTÄÄ PUHTAAKSI TU-
TULLA MAINOSMIEHELLÄ JA PANEE RANSKAAN. HOMMA HOIDETTIIN !

LEMMENJOKI KORU
KULTASEPPÄ
AARNE ALHONEN

31.8.-90

-39-

LÄMMIN AAMU. PIHAKOIVUT TÄYNNÄ URPIAISIA JA ALEMPAA
PUJKUN UOMASTA KUULUU PUNAKYLLÄRÄSTÄITEN HUUTOPARVEN
KUKAHELUJA JA SÄKÄTTÄ.

1.9.-90

EILINEN PÄIVÄ OLI LÄMMIN, MELKEIN HELTEINEN. KÄVIN
~~LAAN~~ RÄNNITYKSEN LOMASSA UIMASSA MUUTAMAN KERRAN JA
PAISTATTELIN PÄIVÄÄ PENKALLA. ILLALLA SOITIN VALKAMAN
JORMALLE, JOKA OLI KYSELLYT MINUA. ISO UUTINEN:
650-KILOINEN AMETISTISIKERÖ ON MYTTY. SAMASSA KAUPASSA
MENI PARI PIENEMPÄÄ KIDESIKERÖÄ JA KOKO VALTAUS!
KAUPAN TAKAPIRUNA ON HÄÄRÄNNYT JARMO JA OLENHAN MINÄKIN
SPONSORDINUT JULKISTAMISTILAISUUTTA KYMPPIPITÄNNILLÄ. ISOSTA
AMETISTISTA PYYDETTIIN ALUKSI 600.000,- MARKKAA, KAUPPA
LIENEE SYNTYNYT 350.000,- - 400.000,- MARKKALLA. HINTA ON
TIEHENKIN SALAISUUS, SAMOIN KOKO KAUPPA VIELÄ, MUTTA
VIIKON SISÄLLÄ TÄRÄHTÄÄ. OSTIN JORMALTA PUHELIMESSA
157 KPL VIISTEHIOTTOJA AMETISTEJA, KOKO 3-8 MM JA
KESKIHINTA N. 110,- MK, KAIKKI SOIKEITA; ISTUTUS KORUUN ON
HANKALAMPAA KUIN PYÖREÄN, MUTTA Uudet HIONTAMUODOT TUOVAT
VAIHTELUA KORUUN.

KIRJAANPA TÄHÄN LAPPALAISEN JARMON MONIMUTKAISEN POISTUMISEN
KULTAMAILTA VIKKO SITTEN: JARMO LÄHTI KÄMPÄLTÄNI PUJKU-
JÄRVELLE, JONNE PITI TULLA VESITASO KLO 9, HAKEMAAN
PATJAKSEN MASAA. SÄÄ OLI LIEVÄSTI SUMUINEN JA SATOI. JARMO
LIUKKUI PIKKUKENGISSÄ, PARI NUMEROA LIIAN PIENISSÄ. SADEASUA
EI OLLUT, EVÄÄNÄ MUUTAMA TUPAKKA. REPUSSA OLI ERÄ
LEMMENJOKI-KORUJA. ELÄPÄ HUOLI, LENTOKONE EI TULLUT
JA ODOTELTUUN TUNTITOLKULLA TAIVAJALLA JARMO LOPULTA KÖMPI
KANJONIA PITKIN KULTAHAMINAAN. SIELLÄ HÄN EITTELI

LEMMENJOKI KORU
KULTASEPPÄ
AARNE ALHONEN

"LEMMENJOEN KULTAMAAT KUKKIVAT" - SARJAN KAULAKORU,
2,5 g LEMMENJOEN KULTAHIPPU, LEMMENJOEN GRANAATTEJA
YKSITTÄISKAPPALE - KÄSITYÖTÄ

KORUJA TURISTEILLE NIIN INNOKKASTI, ETTÄ HUOMANNUT VENEEN
LÄHTÖÄ! HAMINASTA JARMO KÄVELI KARILLE, JOKA JOITTI ENON-
TEKIJÄN LENTOTAKSIN. SIIS VUOROKAUDEN HARHAILU ILMAN EVÄITÄ,
KAUNISPÄÄN KULTAKAUPPA SULJETTUNA KUN ISÄNTÄ ON HUKASSA.
KARI TÄMÄN KAIKEN KERTOI POIKETESSAAN EILEN MONTULLANI.
KYSYIN, HILJENIKÖ JARMO MISSÄN VAIHESSA. "EI, JUTTU EI
KATEKANNUT!"

2.9.-90

UPEAT SÄÄT JATKUVAT. KIRKASTA AURINGONPAISTETTA, LÄMMINTÄ KUIN
KESÄLLÄ. ILLALLA YHDEKSÄN NURKILLA KUULUI TIVOLIN SUUNNALLA
HIRMUVINEN MÖYKEÄ, JUMALATON MENO: KARJAATELUA JA HUHUILUA,
HUMALAISIA MIESTEN JA NAISTEN ÄÄNIÄ. KUKA JUHLII? ÄÄNI
TÄÄLLÄ KANTAA KAUKAS. JOITAKIN VUOSIA SITTEEN KUULIN PIHALLENI
SARVILUONON JUTUSTELUA KUONOLASTA SAAKKA — 1,5 KM PÄÄSTÄ.
KÄVELIN SILLOIN KUONOLAN JA SIELLÄKÄN SE VANHA ILLIÄ
KUONO ISTUI SILMÄT KIILUEN PUUTARHAPÖYTÄNSÄ ÄÄRESSÄ KERTTEN
LOPUTTOMIA TARINOITA VIERAALLEEN, JOKA ISTUI VASTAPÄÄTÄ, METRIN
PÄÄSSÄ. PYYSIN KUONON PUHOMMAN HILJAISEMALLA ÄÄNELLÄ,
ETÄ NAAPURIT SAAVAT NUKKUA!

LIPSANEN OLI OLLUT KALASSA JA ANTOKI MINULLE PIENEN HAVEN
(PUŠKO!). SE TIRISEE PARHAILLOAN PANNOSSA. NAM!

3.9.-90

LÄMMIN SUUNVINEN AAMU. SÄÄTIEDOTUKSEN MUKAAN KAUNIT SÄÄT
JATKUVAT.

LEMMEJOKI KORU, KULTASEPPÄ, AARNE ALHONEN

NUKAHDIN ILLALLA JO YHDEKSÄLTÄ, MUTTA HERÄSIN HYVIN VIRKEÄNÄ
JO PUOLILTA ÖIN. KÄMPPI KULPI Keltaisessa valossa. IKKUNASTA KATSOI
SUURI JA Keltainen täysikuu. "LÄMMENJOELLA PAISTOI KUO..."
JA KUONOLAN SAKKI REMUSI.

TÄHTIHETKI NOIN VIIKON TAKAA. LEPÄÄN LAUVUSSA LILYN KUTOMALLA
PAJUMATOLLA. RANNEKA SADEKUURO TAKOO KATTOA, RAKEET HIPPIVÄT
PIHALLA. ÄKKIÄ SADE LAKKAA. TULEE TÄTSIN HILJAISTA. AURINKO
VALAISEE YLLÄTTÄEN KIMALTAVAN KOIVIKON. SINIRINTA PYRÄHTÄÄ
LÄHIÖKSALLE JA ALOITTAÄ IHANAN SYYSLAULUN.

TÄHTIHETKI EILEN. PESIN SINI-VIHREÄRUUDULLISTA PAITAA. NI
KIERRÄN SITÄ KUIVAKSI KIRKKAASSA AURINGONVALOSSA. SINISEN
VÄRIN VOIMA JA SYVYYS EI OLE TÄSTÄ MAAILMASTA!

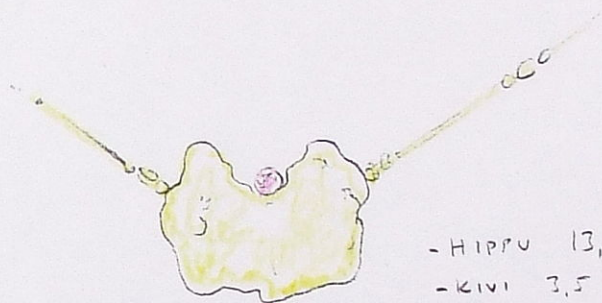
KUONOLAN MÖLYSAKKI POIKKESI. KÄSIALANÄYTTEET SEURAAVALLA
SIVULLA. NELJÄ MIESTÄ PIIPARTI TÄÄLLÄ, MUTTA ISKURYHMÄN
KOKONAISVAHVUUS ON KUUSI. OVAT LOMALLA, JUOVAT PIETUA
JA PITÄVÄT JUMALATONTA METELIÄ, KULLANKAIVUUSTA EIVÄT YMMÄRRÄ
MITÄÄN. REIPAS ASENNE! ILLALLA KÄVIN HAMINASSA.
ESITTELIN PYNNÖSTÄ KAUNOTAR-HIPPUA. KANSA MYKISTYI
JO VALOKUVASSI. LILYLTÄ TULI PIENI PAKETTI: VAATTEIDEN
LISÄKSI SUKLAATA, VIHREITÄ OMPPUJA JA JUUSTOA. NAM!
HAMINASSA POIKIN LITRAN MUOVIPUSSIN TÄYTTEN PUOLUKOITA
VIIDESSÄ MINUUTISSA JA ROISKUISIN SEKAAN SOKERIA. KUN
MUOVIPUSSISSA PARI PÄIVÄÄ ON MÖSSÖ VALMISTA LÄTYN
PÄÄLLE LEVITETTÄVÄKSI. EPISODI HENGENMAHDISTUKSEN ALAMIESSÄS
TAKAA KUULUU HIRVITTÄVÄÄ ULINAA JA VINKUNAA, KARHU?!?
TUO ÄÄNI EI OLE TÄSTÄ MAAILMASTA. ELÄPÄ HUOLI, HEINON
TOPPI LASKETTELEE POLKUPYÖRÄLLÄ HAMINAAN IKUINEN HYNY
NAAMALLOAN. JARRUT KILJUUVAT. TOPILLA ON SOUTUVENE HAMI-
NASSA, HYÖTÄTUULESSA VETELEE NJURGULAHTEN VIIDESSÄ TUNNISSA!

- HIPPU 14,2 G
"VAELTAJA"

- HIPPU 8,1 G
"NIESTÄÄKKI"

- HIPPU 13,4 G
- KIVI 3,5 MM Ø
BERYLLI
(LUUMÄKI)
"KULTASIIPI"

23.2.1992
- ARSKA -

LEMMENJOKI KORU
KULTASEPPÄ
AARNE ALHONEN

"KULTASIIPI" - KAIVOSPIIRIN
HIPPUJA LEMMENJOKI
PUSEUDOJALTA

LUOSTON AHETISTI
PIELAVEDEN KORDIERIITTI
LEMMENJOKI GRANAATTEJA
LUUMÄEN BERYLLI

3.9. - 90

^{245°}
Pauli Luoto Nokia.

Jalok Ylöjärvi

Adi ~~Paanen~~ Nokia

Kari Hirvonen, Luonenjoki

4.9. - 90

PILVINEN JA TUULINEN AMU. EILEN TILASIN PALUUKYMDIN, POIS-
LÄHTÖ ON PERJANTAINA KLO 12. TILASIN SIIS TAKSIVENEEN, SATOI
TÄI PAISTOI. JONPPASEN LEENA OLI HAMINASSA, VIE TILAUKSENI
ÖLLILLE. LEENA OLI HUKANNUT YHDEN TEKEHÄNI SORMUKSEN,
SOVIMME, ETTÄ TEEN UUDEN TILALLE.

1991

TULIHME 5.6. KUVASSA VESISATESSA OLLIN KYHDISSÄ.
 NYT ON 11.6, LÄMMINTÄ ON NOIN 10 ASTETTA, TUULI KOIL-
 LISSA JA TAIVAS PAKUSSA PILVESSÄ. PARI LÄMMINTÄ JA
 AURINKOISTA PÄIVÄÄ OLI VÄLILLÄ, SINIRINNAT LAULELIVAT.

TALVELLA ON TAPAHTUNUT PALJON. MERENLUODON - KREIVIN
 PORUKKA TEKI JOULUKUUSSA HISTORIAALISEN IRDEKULTANTIMUKSEN
 RUUTULLA - PUSKULLA. JOILLAKIN VALTAUKSILLA OLI KULTAA,
 JOILLAKIN EI. MERENLUODOLLA ON 45 KILOA, MINULLA
 28 KILOA. JÄTIMME KUMPIKIN KAIVOSPIIRIHAKEMUKSEN, JONKA
 KTM KÄSITTELI ENNÄTISAJASSA. "KULTASAFIIRI" - VALTAUSTA KOSKEVA
 KAIVOSPIIRIN TOIMITUSMÄÄRÄYS ANNETTIIN 20.3, LÄHIAIKOINA
 ON ALKUKOKOUS JA RAJANKÄYNTI, TOIMITUKSEN PITÄISI OLLA
 VALMIS 15.9.1991.

KULTATUTKIMUSPORUKKA TEKI HIEKKA TYÖTÄ ANEARISSA OLOISSA,
 PIMEÄSSÄ JA PAKKASESSA. KOMATSU KAIVOI KOEKUOPAT KALLIOON
 SAAKKA, NÄYTEMÄÄT AJETTIIN MOOTTORIKELKALLA LÄMMITETTYN
 TELTAN RÄNNITETÄVÄKSI. MAGNETOMETRIMITTAUKSET TEHTIIN SY-
 TEMAATTISESTI. KIITOS!

KAIVOSOIKEUSTAISTELU SAA YHÄ OUDOMPIA MUOTOJA. TAMMIKUUSSA
 KARI KÄVI RAUTALAN PERÄN KANSSA EDUSKUNNAN LAKI- JA
 TALOUSVALIOKUNNAN KUULTAVANA. EDUSKUNTA POISTI LUONNON-
 SUOJELULAKIESITYKSESTÄ KONEKAIVUUKIELTOPYKÄLÄN, JONKA YMPÄ-
 RISTÖMINISTERIÖ OLI SINNE UJUTTANUT, TODETEN ASIAN OLEVAN
 SITÄ PAINOLUOKKAA, ETTÄ SE OLI KÄSITELTÄVÄ PERUSTUSLAIN
 SÄÄTÄMISJÄRJESTYKSESSÄ. MUTTA JUMALAUTA: 10.4.1991
 ANNETTIIN ASETUS, JOLLA KONEELLINEN KULLANKAIVUUS KIEL-
 LETÄÄN LEMMONJOEN KANSALLISPUISTOSSA!

KAI BÄRLUND, JORMA S. AALTO, MAUNO KAIVISTO YM, OLISIKO
TÄSSÄ VALTAKUNNANOIKEUDEN PAIKKA ? NO, TOISTAISEKSI
AINAKAAN PERTTI VEIJOLA EI USKALLA SOVELTAA ASETUSTA, MIES
LIENEE LASKENUT RAHANSA JA TODENNUT, ETTÄ VÄHÄN ON.

KHO KUMOSI KONEKAIVUUKIELLON KANSALLISPUISTON JÄRJESTYS-
JÄÄNNÖSTÄ JO TOISTAMISEN MAALISKUUSSA TOUREN PÄÄTÖKSESSÄÄN,
ETTTÄ LAIN 204 / 71 ALUEELLA HARJOITETAAN AMMATTIMAISTA
KONEELLISTA KULLANKAIVUUTA, TMS EI SIIS VOI OLLA LAIN-
VASTAISTA Uudesta KIELTOASETUKSESTA HUOLIMATTA. MUTTA ASETUS
ON LAINVASTAINEN ! HALLINNON RAPPIO HAISEE KOHTA
BRYSSELIIN JA STRASBURGIIN SAAKKA.

LOPEN KYLLÄSTINENÄ METJÄHALLITUKSEN JA YMPÄRISTÖMINISTERIÖN
LAITTOMIIN VIRKATOIMIIN JA OIKEUSKANSLERIN HARASTAMAAN
PEITTELYN JA SUOJELUUN LÄHETIN MAALISKUUSSA INARIN
NIMISMIEHELLE TUTKIMUSPYNTÖ - RIKOSILMOITUS - VAHINGONKORVAUS-
KIRJEEN, JONKA INARIN POLIISI ILMOITTI KÄÄNTÄNEENSÄ
HELSINGIN POLIISIPURIIIN, KOSKA MINUA KOSKEVAT PÄÄTÖKSET
ON TEHTY HELSINGISSÄ.

GTK ETSII TÄÄLLÄ KULLAN EMÄKALLIOTA. NÄYTTETÄ ON
OTETTU AINAKIN NAUKUSSUOLTA JA ANALYYSIJÄ TEHDÄN PAR-
HAILLAAN. HOMMA POLKAISTIIN KÄYNTIIN VEIJON TOISSA
VUONNA LÖYTÄMÄN KULTAPITOISEN KVARTSIMURIKAN PERUSTEELLA.
VEIJO KÄVI SYKYLÄ ENSIN YKSIIN GTK:LLA, SITTE KÄYNNITTE
JOUKOLLA. MALHIOSESTON PÄÄLLIKKÖ JOUKO TALVITI TOIMI
RIPEÄSTI, PÄÄTÖS TUTKIMUKSEN KÄYNNISTÄMISESTÄ JA ASIAN
JULKISTAMISESTA TEHTIIN VÄLITTÖMÄSTI. PORTOSEN SEPTTO JÄR-
JEI TIEDOTUSVALAISUUDEN, ASIANNE MENI HENOSTI LÄPI
TV-UUTSISISSA, VALTALEHDISSÄ, MAAKUNTALEHDISSÄ. TIEDOTUS-
TILAISUUDESSA OLI HYVÄ LAVALIUS, KAKSI VASEDOLIA, JOISTA
TOISESSA 10 KILON KOKO KULTA, TOISESSA VALMIITA KORUJA.

LEMMENJOKI-KORU

Kultaseppä
Aarne Alhonen

KUVA TIMO NIEMINEN

20.6.-91

-51-

LÄHTÖPÄIVÄ, LÄHDEMME KORUNTEKON KUUKAUDEKSI, KESÄ TUHITUNTURIIN KAHDESSA PÄIVÄSSÄ. 16.6, SUNNUNTAINA ILTAPÄIVÄLLÄ PÄIVÄKAUSIA PUHALTANUT KYLMÄ KOILLISTUULI TYYNTYI ÄKISTI JA ILMA LÄMPENI. PARISSA PÄIVÄSSÄ PUHKESI LEHTI KOIVUUN MELKEIN TÄYTEEN KOKOON. OLEMME RÄNNITELLEET LAISKASTI NIPAN VANHOILLA KASVILLA TIVOLIN KOHDALLA. MUUTAMA HYVÄ KORUNDI SAATIIN, SAMOIN PARI KULTALUTIKKAA. PARINA PÄIVÄNÄ TONGEMME RAPAUTUNUTTA KVARTSIJUONTA MARTIN-IISKONPALOLLA, PARIN SAKAN METRIN PÄÄSSÄ MINKEISEN LOHKARELOYDÖSTÄ LÖYSIMME KVARTSIKUTATTA JA JOTAIN MALMIA (RAUTAA?), MUTTA EI AINAKAAN SILMINNÄHTÄVÄÄ KULTAA. PUOLI KILOMETRIÄ IISKON HUIPULTA ETELÄÄN ON 4 VANHA MONTTUA, MAHDOLLISET GEOLOGIEN KAIVAMIA, KOLME KUOPPA ON KAIVETTU SORAAN, YKSI KVARTSIJUONTEEN. KVARTSI ON SINIHARMAATA, VÄRI ON SAMA KUIN MINKEISEN LOHKAREESSA. UIKOSKUORO KESKEYTTI TUTKIMUKSEMME.

TIVOLIN PORUKKA, PEKKA & PEKKA & TEUKKA + TUONO ON ISKENYT KULTAAN KANJONIVOLTAUKSELLAAN. VUOSIKAUSIA SINIKKÄÄSTI TUTKITTU ROTKO LUOPUU AARTEESTAAN, MIESTEN NAAMASTA NÄKYI, ETTÄ KULTAA TULLEE. KANJONIN KALLIOSEINÄMIEN ONKALOISSA ON PÄÄNKOKOISIA RAUTAMURIKOITA JA KARKKAA KULTAA.

KÄVIMME HIESSILLÄ. RISTO JA RAMI KAIVAVAT KONEILLAN SAMAA MONTTUA. RISTO AJAA KAUKAKUORMAALJALLA MAATA HEIKKI KORHONEN KEHITTÄMÄN "KULTAPUMURIN", RUMMUN, LÄPI RÄNNIIN, RAMI KAUHOO KAIVINKONEELLA KULTAMAATA TÄYSELÄÄN JA RÄNNIIN. KARI KORJAILI KAIVOKESKELÄÄN SÄHKÖLAITTEITTAAN.

29.7.-91

- 53 -

TULIMME EILEN ISOLLA JOUKOLLA. LÄMMINTÄ, REHEVÄÄ.
KAIVOSPIIRIRAJANKÄYNNIN PITÄISI ALKAA TÄNÄÄN. TYÖMIEHIÄ ON
RIITTÄVÄSTI: TIMPON VIIDEN MIEHEN JOUKKO, PEKAT
POSTILA & LIPSAKKA. GEOLOGIT ETTIVÄT EMÄKALLIOTA, TIVOLIN
TAKANA ON ISO TELTA, KULTAKOIRA SEISOO UIMA-ALUEEN RANNALLA.

30.7. Aloitimme oamulle kajakikäynnin isolla joukolla n. 10 miestä +
kajakijoukot. Pyykkäjä tuli 15 ja viisokkaita paljon enemmän.
Auta kajakit monta kutsuuta. Lopetimme 22.50.
Voihan osmonen?

Juha Ojala

Lauri Linn

K. Lempinen

P. Mäkelä

Pekka Postila

T. M.

L. L.

M. M.

M. M.

- 54 -

- 55 -

2.8.-91

-56-

LAPIN RADIOSSA KERROTtiin MERENLUODON KARIN JA PEKAN ISOSTA HIPPOLÖYDÖSTÄ, JOKA TOSIN LÄYTI JO KOLMEEN VUOROKA SITTEN. ILMEISESTI LAPPALAISEN JARMO OLI UUTTANUT TOIMITTAJALLE TARKKOJA YKSITYISKOHTA: HIPPU ON LAPIN 120-VUOTISEN KULTAHISTORIAN YHDEKSÄNNEKSI SUURIN, PAINO YLI 72 GRAMMAA, NIMI HERMANNIIN ONNETAR, KOSKA STIGZELIUS OLI KOLMAS HENKILÖ, JOKA HIPPUUN KAJOSI. HIPPU ON TANKA-AARAN KUOJON AJAN NÄYTTÖLLÄ KULTA-MUSEOSSA JA SEN JÄLKEEN MYNNISSÄ KAUNISPÄÄN HUIPULLA HINNAN 101.000,-. HIPPU LÄYTYI KEISÄN ENSIMMÄISISSÄ RÄNNITYKSISSÄ. MAINITTIN MYÖS VIIME SYKSYN VIIMEISISSÄ RÄNNITYKSISSÄ LÖYTYNYT 35-GRAMMAINEN JA SEKIN, ETTÄ LÖYDÖN TEKI SIRKA MERENLUOTO RÄNNITYSKASASTA.

4.8.

HELLETTÄ, SINISTÄ TAIVASTA. RÄNNITTELEMME LAISKASTI TIVOLIN LÄHELLÄ, VÄLILLÄ LOIKKAAMME VILVOITTELEMAAN TIVOLIN SAUNAN UIMA-ALTAASEEN. URPO J. SALO KÄVI MIESSILLÄ, PITI VASTAANOTTOA KARIN KÄMPÄLLÄ. PARISEN KUMMENTA KAIVAJAA OLI SANAA KUULEMASSA. VIESTI OLI SELVÄ: "KAIVOSPIIKKEJÄ KAIKILLE, LAPIOMIEHILLE YHTEISIÄ." MÄLÄSKÄN RISTO KULJETTI SALOA MÖNKIJÄN PERÄKÄRRYSSÄ. RISTO ON TÄÄLLÄ HOITANUT MUITA KULJETUKSIA, KUSKANNUT HERMANNIIN JEEPILLÄ. GTK:n TUTKIMUSPORUKKA LÄHTI TIVOLILTA HELIKOPTERILLA, PUOLI TUNTIA KOPTERIN NOUJUSTA KANGAS-JASKA KÄMPI KÄMPÄLLEMMÄ, JASKA OLI LIFTANNUT HELIKOPTERIIN NJURGALAHDESTA. SARREN JUKKA ON LEMNÄTTÄNYT LASSE NÄSIÄ KULTA-ALUEEN YLLÄ SELOSTAN KAIVUUTOIMINTAA JA OIKEUSTAISTELUAMME. MÄLÄSKÄN RISTO POIKKEI ELEN AAMULLA, HAKI KORUPAKETIN JA MAKSOI KULTAHIPULLA. RISTO KASTOI KILON SEKALAISEN KÄRKEITÄ HIPPUJA NIPAN VANHALLE POSLIINI-LAUTASELLE SANDON, ETTÄ "KLONI TUOSTA PAUKKASI!"

- 57 -

ALHOSEN JA MERENLUODON KAIVOSPIIRIEN RAJAT KÄYTTIN SIIS
30.7.1991. YHDEKSÄN NURKILLA AAMULLA PÖLLÄNTI KÄMPÄLLE
KAKSI VIRKAMIEHÄ & PEKKA JA KARI MERENLUOTO, POSTILAN
PEKKA TULI TIVOLILTA, JOUKKOON LIITTYIVÄT TIMPPA ALHONEN
+ 3 HURJAA SAMOILTA KULMILTA. VIRKAMIEHILLÄ OLI OMAT
LAITTEENSA, MUULLA JOUKOLLA OLI KAKSI MOOTTORISAHAA,
PARI LAPIOTA JA RAUTAKANKI. ALKUTUOPISTEESI MÄÄRÄTTIN
ALHOSEN ALARAJA, JONKA TOTEAMISEKSI KIIPESSIN TIVOLIN
KÄMPÄN KATOLLE HEILUTTAMAAN SEIPÄÄN NOKKAA SITAISTUA
MUOVIPUSSIA. KESKILINJAKSI SOVITTIIN PUJKUN LAAKSON KULTAISIN
KOHTA VÄLITTÄMÄTTÄ PÄLJOAKAAN VALTAUSKIRJAN KARTASTA.
SITTEN MINUT KOMENNETTIIN KAKSI VALORAKETTIA MUKANAAN
KAIVOSPIIRINI YLÄRAJALLE, SEN KESKILINJALLE, JOSSA LAUKAISIN
RAKETIT TAIVASALLE. NYT AUKOI SAHA JORDA, LINJAA
SYNTYI. KIVIA KAIVETTIIN MAASTA PYTYKKEKSI, JOTKA NUMEROITTIIN
PIIKILLÄ JA VASARALLA, KÄSITYÖNÄ KUTEN TAIDEKÄSITTÖLÄISELLE
SOPIIVIN. NELJÄSSÄ TUNNISSA OLI 6,6 HEHTARIN SUURUINEN
SUORAKULMAINEN ALHOSEN KAIVOSPIIRI RAJATTU. KIVIPYTYKKEJÄ
TULI VAIN KAKSI, JÄNKÄÄN LYÖTTIN PUUPAALUT. LILY
KEITTI MAINIOT SOPAT KOKO JOUKKUEELLE.

MERENLUODON RAJANKÄYNTI OLI ISOMPI SAVOTTA, ALUE ON
ISO, KÄSITTÄEN PUJKUN YLÄJOUKKON, YLITTÄEN VEDENJAKAJAN
JA KÄÄNTÄEN MUUTAMIA KULMIA TEHDEN RUITULLE LÄHELLE
OLLUKAISTA. VÄLILLÄ KAHVISTELIMME RUITUN LATVAN KAMMILLA,
JA TYÖ JATKUI VEDEN JA PARIN LEIPÄPALAN VOIMALLA LIKI
ILTAYHTYKSENTOISTA. MOOTTORISAHAMMEKET OLIVAT LUTILLA
RUITUN JYRKKEIN RINTEITTEN KOIVIKOSSA. HENKI OLI HYVÄ,
VITSIT LENTELIVÄT. HOMMA LOPPUI RAUMAN KÄMPÄN PIHA-
PIIRIIN, JOSSA LILY TARJOSI MONIPUOLISEN ILTAPALAN. JOPA
ROMMIA OLI TILIKKA TARJOLLA. PIENI PALA LEMMENJOEN
IKIVANHAA KULTAMAAN OLI PELASTETTU KAIVOSALUEEKSI
(TOIVOTTAVASTI).

- 59 -

-60-

11/8-91 Tak for gæstfrihed og smukke smykker.
Kommer J til Danmark er J meget velkomne
til at besøge os.
Jakob, Bodil og Jørn Sonne
Gl. Møllevej 31. 9640 Farsø, Danmark

15.8.

LÄHDEMME TÄNÄÄN KOTIPESILLE. PARINA VIIME PÄIVÄNÄ KAIVELIN
KVARTSIKIDELOHKAREITA MARTINIISKOLTA. YRITIN MÄÄRITELÄ JUONEN-
PÄIKÄN SISÄINNIN ILMAN KOMPASSIA TEHDÄKSEN SINNE VALTAUKSEN.
KANGAS-JASKA ON LÖYTÄNYT ELÄMÄNSÄ SUURIMMAN HIPUN, KAUNIIN
KULMIKKAN 24-GRAMMAISEN. HIPPU ON OUDON VÄRINEN, HOPEAN-
VALKEA VIVAHDUS KIELII MAHDOLLISETI EMÄKALLION LÄHEISYYDESTÄ.
KARIN 72-GRAMMAINEN ISOMUS MYHTIN HETI JULKISTAMISEN
JÄLKEEN. LAPIN RADIOHAN KUULUTTI 2.8 PITKIN ILTAPÄIVÄÄ
JA ILTAA TARKKOJA TIETOJA HIPUN LÖYTTÄMISESTÄ JA MYHTIPAIKASTA.
KAUPPA ON HISTORIAALINEN, SEKÄ GRAMMA-ETTÄ KAPPALEHINTA
ON ENNÄTTÄMÄLLISEN KORKEA. LAMMINAHON OLLI TULI KULTA-
MAILLE VUODEN TAUN JÄLKEEN, PESII TIVOLIN KÄMPÄSSÄ, JONKA
ISÄNNÄT OVAT KANJONISSA. KULTASAPIIRI - VALTAUKSILLA (TULEVASSA
KAIVOSPIIRISSÄ) MÖITRII KONE MAHDOLLISETI JO TÄNÄ SYKYNÄ!

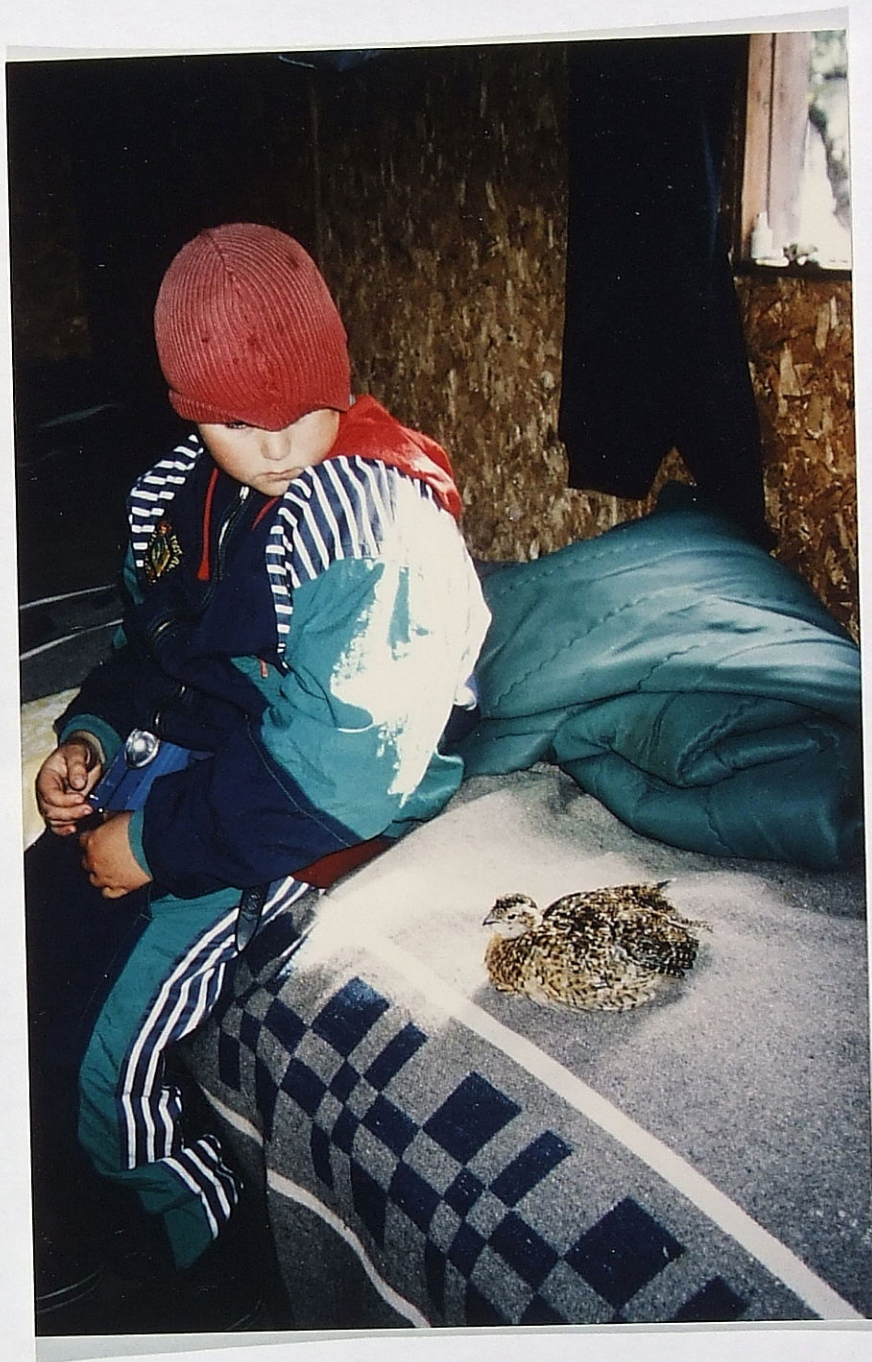
15/8 - 81

PAVUT LIOTETAAN YÖN YLI, KEITETÄÄN SUOLA-
TUSSA VEDESSÄ KYPSIKSI. LOPPUVAIHEESSA
KEITOS MAUSTETAAN SIIRAPILLA (SOKERILLA)
JA VIIMEKSI LISÄTÄÄN ETIKKAA.

SÄRPIMEKSI PAISTETAAN LÄSKIÄ TAI PE-
KONIA KAUNIIN RUSKEKSI. TARJOILTAESSA
RASVAA KAADETAAN PAPUJEN PÄÄLLE,
EI KORISTELLA.

Q. Lamminta.

-61-

lusemwankeinit kummit, mitet valmiste-
minen on johtunut.

Ala-alue muiden kämpästä,
Hänä kukaan emäty: varin mahaan
16 henkilö — uudeen leivään ja paikan
lika-maailma, näi komejimmaksi.

Lily

15.2.-91 KLO 12.45

MARTINIISKONPALON RINTESSÄ AJAA TIVOLIA KOHTI KUMALLINEN
KULKUNEUVO: MÖNKIJÄ & PERÄKÄRTT, HIES KUMASSAKIN.
KANGAS-JASKA KERTOO, ETTÄ LIIKKEELLÄ ON VIRKAPUKINEN
POLIISI JA KANGASNIEMEN JALLO, VIRKASSA PAIKOTTAMINA
KUMPIKIN. POLIISI OLI EILIN KUULUSTELLUT KARIA EPÄILTTÄ
VESILAIN RIKKOMISESTA YM. VIINETAALVINEN KULTTUURIKUUKSEN
YHTEYDESSÄ, KARI OLI TUOHTUNUT, SYHTÄKIN. POLIISILLA
ON MAHDOTON URAKKA, ETSIÄ NÄTTÖÄ METSÄHALLITUKSEN
TEKEMÄN PERÄTTÖMÄN ILMIANNON TUEKSI. OULSI LÖYDETTÄVÄ
PILATTU TAI LIATTU VESIÖTÖ TAI TUHOITUA LUONNOKSEUNENTTA.
LÖYTY VAIN JUSITISI TASOITETTUSA PIENIÄ KUORISIA JA PUHDASTA
KIRKASTA VETTÄ.

-63-

1992

-64-

KAIVINKONEITA PUSKULLA !

TULIMME 29.5.1992. HELLETTÄ, KEJÄ TUNNURISSA
 KAKSI VIKKOA ETUJASSA. ENSIMMÄINEN VENEKUNTA TÄNÄ
 VUONNA HAMINAN, TINTTI AJOI, MARKE MUKANA HUVI-
 MATKALLA. HAMINASSA UIMME, TULVIVASSA MORGANHOJASSA
 UIMME, PETRONELLANKURUN LUMESSA KIERUKELIMME.

KOIVUT PUSKULLA ISOLLA HIRKKOKORVALLA. KARIN KOMATSU,
 HINNAKULJETIN, HUUTOKÖMMÄNÄ YM. JÄNGÄSSÄ KÄMPÄN
 LÄHELLÄ. OMALLA VALTAUKSELLA KANAMÄEN RAMIN
 (= SOPIMUSKUMPPANI) KALUSTOA: KAIVINKONE, TÄRVELLA & RÄNNI,
 PUMPPUJA, AGREGAATTI

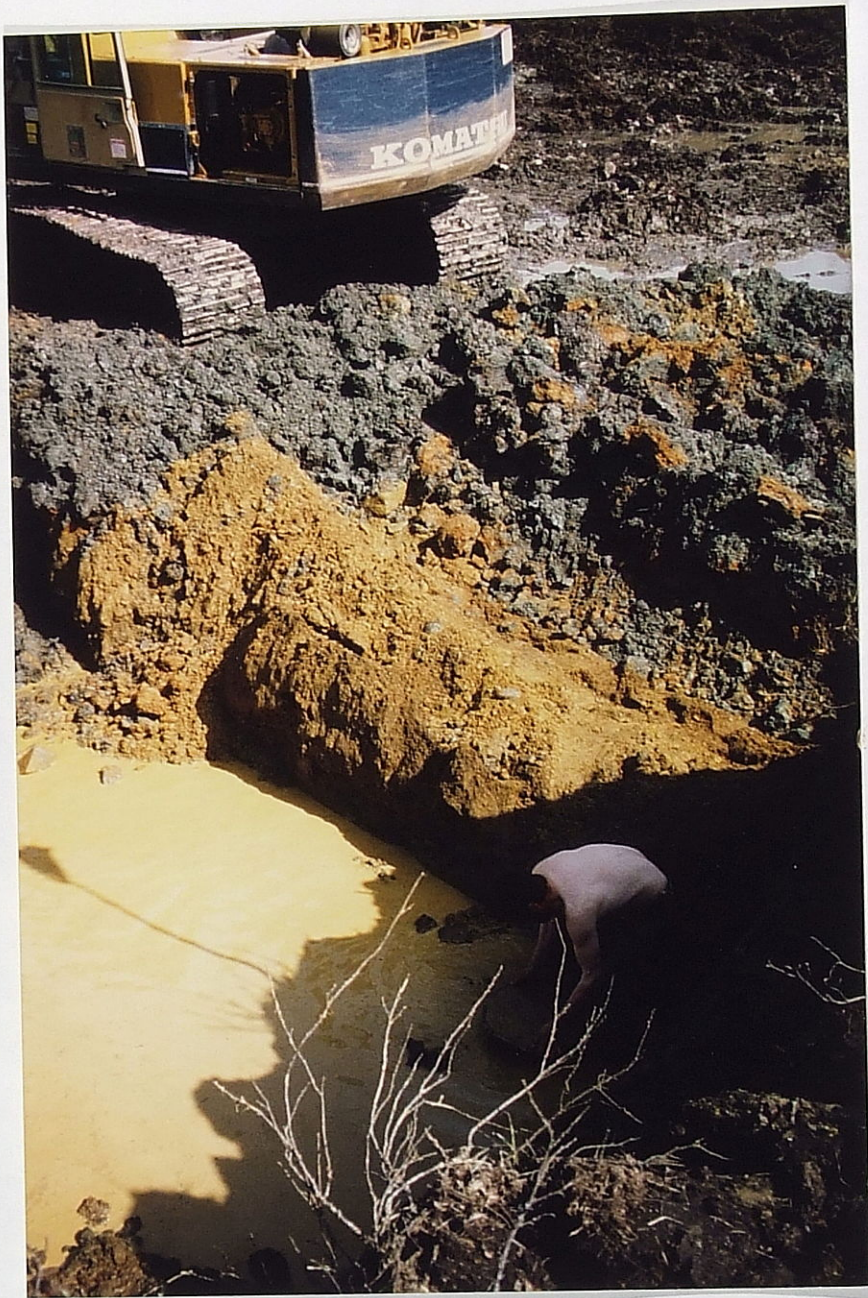
1.6.1992 RAMI KAIVOI KARIN KOMATULLA VIEMÄRIN JA
 ALUITT PINTAMAIKEN POISTON, TTÖ EDISTYI JOUTUI,
 ENSIMMÄISET RÄNNITTEET TEHDÄN VIKKAN - PARIN PÄÄSTÄ,

3.6

AAMU. RADIO LUPAA HELLETTÄ, TAIVAS ON KIRKAS,
 MONNILLE !

-65-

4.6

-66-

HELTEINEN AAMU, SÄÄTIEDOTUS LUPAA +20 - 26° LÄMPÖÄ.

EILEN ENSIMMÄISET MÄKÄRÄNPUREMAT. RAMI KAIVOI KOMATSULLA
KAHDENSADAN KUUNON KEON KULTAMAATA RÄNNITETTÄVÄKSI.

KOEVAIKOUS ANTOI HYVÄT MERKIT, KULTA ON AINAKIN VIIDEN-
TOISTA METRIN LEVEYDELTÄ JA PAIKOIN KERROKSEN PAKSUUS ON
KAKSI METRIÄ!

METSÄHALLITUKSEN VIRKAINTOINEN "VALVOJA"
RANTA-LEO KYSELEE MAKSUA PUISTA JOTKA
OLEN OSTANUT MÄLÄSKÄN RISTOLTA ???
LAPPU OLI NAULATTU KÄMPÄN OVEEN.

Alkosen!

Mittasin koivuja 1,5 m³
oletko maksanut?

Fero, Leo Ranta
puh 52104 Puistomestari

5.6.92 Saimme Alkoselta oppia kullanhauh-
donnassa ja korukivien etsinnöissä. Elämäni
ensimmäisessä vastauksessa löytyi kolme hippua
kultaa. Nyt hyvillä mielin palaamme kotiin Ha-
rinaan. Hannu Heino ja Ulla-Liisa Suominen
Olavi Salonen Aila Haara ja Leena

-67-

10.6.

VAIHTEKSI HELLETTÄ, $+25^{\circ}$ LÄMPÖÄ TEHOSTA PISTÄVÄ AURINKO. MAA ON RUTIKUIVA. KARI HITSAA JA LEIKKAA TERÄSTÄ TYÖHAALUUN. KÄVIMME ILLALLA TARKISTA-MASSA, ETTÄ KIPINÄT EIVÄT SYTTÄ TURVEPALOA. MASSOITTAIN SÄÄSKÄ! RAMIN KAVERIKSI TULEE TÄNÄN SEPPÄ-KALLE, VIIMEISTELEVÄT HUUHDONTALAITTEET. TARKOITUS ON PÄÄSTÄ RÄHNITTÄMÄN VIikon KULUessa.

11.6.

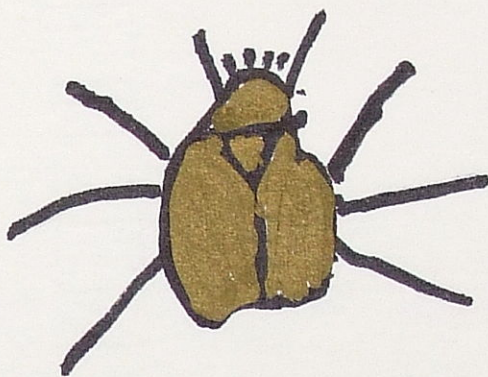
LAPPI ON EUROOPAN KUUMIN PAIKKA. PELLOSSA ON MITATTU $+28,2^{\circ}\text{C}$. TÄÄLLÄ EI OLE MITTAREITA, MUTTA HELLE ON HIRVUINEN. MONTULLA EI VIITSI OLLA, ONNEKSI KÄMPPE ON MUKAVAN VILKEÄ.

12.6

SÄÄTIEDOTUS LUPAA (UHKAA) HELLESÄÄN JATKUVAN, $+26^{\circ}$ KOKO. MAASSA, LAPISSA LÄMPIMÄMPÄÄ! VALTAUKSEMME SUUNNALTA KUULUI ILLALLA KOLINAA, KOKELLEKO RAMI JO TÄRY-SEULAA?

KAIVOSOIKEUSTAISTELU JATKUU, MAAILAKUUSISSA ANNOIN OMAN SELITUKSEN KORKEIMMALLE HALLINTAOIKEUDELLE. METSÄHALLITUS PIIRULAINEN VALITTI KAIVOSPIIRISTÄNI. PONTAKOON MERKILLE, ETTÄ KULLANKAIVAJAT OVAT VOITTANEET KAIKKI JUTUNSA VALTIONHALLINTAA VASTAAN KHOISSA JA VESIHUOLIOIKEudessa. RUMIMMAT PROSESSIT OVAT VIELÄ EDESSÄ PÄIN!

LAPPALAISEN JARMO POIKKESI ROMMEINEN, SAVUPOROINEN JA KULTAMÖKKYINEN.

ANTT I A.

13.6

-70-

HELTEET JATKUVAT. UTSJOKI ON EILEN OLLUT EUROOPAN
KUUDIN PAIKKA, $+29,9^{\circ}\text{C}$. RAMI ALOITTI EILEN
RÄNNITYKSEN. ISOA SAALISTA TUSKIN TULEE, MAATA
KAUHOTTIN TÄRYSEULAAAN ESINTYMÄN REUNALTA.

13
14.6.92

Maanpäällisen parin työssä vanhan kammun,
Mäntäsen Rön, johon kullotti minkijälki
minua. Uutis meen! Lily

14.6.92 Emergency-matteen monesta
miehen, Nyt Röntgenin Involue soittamaan
aluehätäkeskukseen Samu ja meitä-
paikallisten viera. Huvun eteläkuoli.
Lily

16.6

SÄÄT VIILENEVÄT. NYT ON SATEINEN AAMU. RÄKKÄ ON
HIRVUINEN. UTSJOELLA LYÖTIIN EDELLINEN LÄMPÖSUUNNUS KYM-
MENTSELLÄ, TOISSAPÄIVÄN VIRALLINEN NOTERAUS OLI $+30,0^{\circ}\text{C}$.
RAMIN ENSIMMÄINEN RÄNNITYS VASKATTIIN: AIVAN ESINTYMÄN
LAIDALTA ANTOI 40 m^3 :N MONTTU KOLMESTA YLIMMÄISESTÄ
RIHLASTA 5 GRAMMA. KULTAPITOISUUS LIENEE $\sim 0,2\text{ g/m}^3$.
UOHAN KESKELÄ LIENEE KULTAPITOISUUS JOPA KYMMENKERTAINEN,
KREIVIN RAPORTISSA ON MUUNAKIN MONTTU NÄYTTÄNYT
 $3,6\text{ g/m}^3$! ?!

RAMILLA ASIAAN KUULUVIA ONGELMIA: AGREGAATTI LAKKASI
ANTAMASTA SÄHKÖÄ. APUUS TULI SÄHKÖALAN AMMATTILAINEN
RISTO TELIÄ MIESSILTÄ. VIKA LÖYTI YÖSTÄNNÄ, MUTTA
TARPEELLISTA PIKKUOSAA EI OLLUT MUKANA. SEN HAKI

-71-

RAMI KÄVELLÄN SEURAavana PÄIVÄNÄ, MOTSKARISTA KUN
HÄIPYI KIPINÄ!

17.6

KOVA LUOTEITUULI, HEIKKOA VESISADETTA, VEDEN SEASSA
JOKU LUMIHUUTAKE. LÄMPÖTILAN NOIN +10 ASTETTA.

KARI MÖYRII KOMATSULLAAN PURONUOMASSA, RAMI
RÄNNITTELEE OMALLA KONTELLAAN 650 METRIÄ ALEMPANA.
YLEISRADION PORUKKA TIETTÄVÄSTI TULEE HUOMENNA
JUTUTTEKOON.

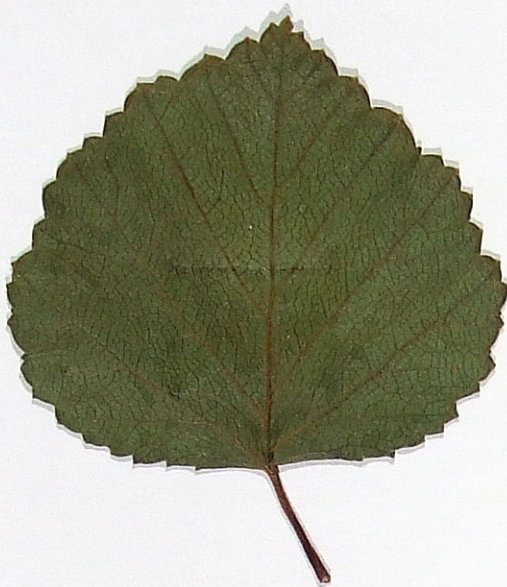
UUSIA KAIVOSPIIREJÄ PERUSTETAAN, VIREILLÄ ON 6-7
TOIMINTA, MM. JASKAN KAIVOSPIIRIRAJANKÄYNTI TOIMITETAAN
29.6.-92 KAARREOJALLA. TÄHÄNASTISET KAIVOSPIIRIT:

- MARTTILA (HEPO-OJA) MIESSI 1950-LUVULTA
- MERENLUOTO, MIESSI, KHO VAHVISTANUT 1991
- TELIÄ, MIESSI, KHO VAHVISTANUT 1991
- ALHONEN, PUSKU, PROSESSI KHOISSA KEKKEN
- MERENLUOTO, PUSKU, ——— " ———

YHTEENSÄ NOIN 200 KILOA KULTAA RAJATTU POIS
METTÄHALLINTAKSEN MÄÄRÄYSVALLASTA!

-73-

17.6

KOIVUSSA TÄYSIKOKOINEN LEHTI ENNÄTYKSELLISEN AIKAISIN.

18.6

POISLÄHTÖPÄIVÄ. RAMI RÄNNITTI EILEN NOIN 80
KUUTOTA, KULTA TULI NOIN 40 GRAMMAA, SUURIN
HIPPU 1,5 GRAMMAA, OSA AIKA HIENOA. SIIS $0,56 / m^3$,
AIKA HYVIN, MAA EI OLLUT VIELÄ PARHAASTA KOHDASTA.
NYT KOTIPESILLE JA KUUKAUDEN PÄÄSTÄ TAKAISIN!

18.6 Sitten on nyt pari päivää
 yötiedetty ottaa selvää, mitä
 tämä hallentaju on eläkeläis-
 on ja mielikkään ihmisen
 tiellä taita sekee. Yksi muu-
 vimmista keskustelutavasta
 oli täällä Aarne Pihlsson
 hämpähti, mukava ja mielen-
 toinen ihminen. Aarne on
 ammattiltaan kullaseppä ja
 lisäksi hävää isänsä kätän,
 ja vierasvaraisuus, välikäsyyys,
 ystävällisyys, avoimuus: Ne ovat
 vaitelutunna josta mielletään
 taittajan jäivät mieleen, tunne-
 eksi pysyvästi. Mukava on
 tulla kotoihin, näille seuduille,
 ja radiojuttu, jonka taitti
 se, tulee kyllä hyvä jos
 minä pystyn välittämään odes-
 kippusen tästä tunnelmasta ja
 väistä ihmistä ohjelman
 tekemään

Fredrik Järvelin
 toimittaja Kemistä

Vesioikeudelta anotaan virka-apua kaivun pysäyttämiseksi

Puskun konevaltauksilta valunut lietevettä Lemmenjokeen

L. K.

8.7.-92

-77-

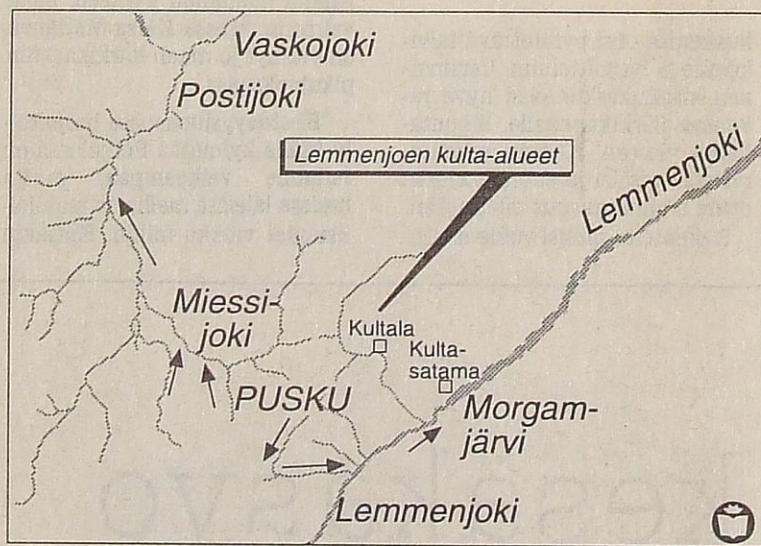
Inari(LK)

Morgamjärven yläpuolisella Lemmenjoella on vesi samennut ja värjäntynyt. Syyksi epäillään Puskun kultavaltauksilta valunutta lietettä.

Metsähallitus ja Lapin vesi- ja ympäristöpiiri ovat todenneet Puskulla kaivetun ilman vesioikeuden lupia, ja ne anovat vesioikeudelta virka-apua kaivun pysäyttämiseksi.

Ylä-Lapin luonnonhoitoalueen luonnonsuojelusta vastaava päällikkö Olavi Tuohisaari teki tiistaina tarkastusmatkan Lemmenjoelle ja totesi Puskulla kaivetun viime aikoina kahdella konevaltauksella.

Kaivutyöt olivat olleet muutama päivän pysähdyksissä, eikä Lemmenjoen veden samenemista voitu todeta. Siitä on tullut kuitenkin ilmoituksia sekä hoitoalueelle että vesi- ja ympäristöpiiriin; huolensa on ilmaissut mm. Lemmenjoen kylätoimikunta.

Puskun alueelta Lemmenjokeen valuva kullanhuhdentaliete on käynnistämässä kahnauksen kullankaivajien ja vesiviranomaisten välillä. Liettevettä on ilmoitettu näkyneen Puskulta laskevan ojan ja Morgamjärven välillä.

Tuohisaaren mukaan sekä metsähallitus että vesi- ja ympäristöpiiri ovat edellyttäneet Lemmenjoen kansallispuistossa ja myös Ivalojoen alueella konekaivajilta vesioikeuden lupia, mutta Puskulla toimivat konekaivajat eivät ole sellaisia hakeneet.

Tuohisaaren kanssa Lemmenjoelle tarkastuslennon tehnyt vanhempi rakennusmestari Pertti Lokio Lapin vesi- ja ympäristöpiiristä sanoo, että luvattoman konekaivun pysäyttämistä tulaa vaatimaan ripeästi vesioikeudelta.

Lokion mukaan Pohjois-Suomen vesioikeus saanee vesi- ja ympäristöpiirin virka-apupyynnön ensi viikon alussa, jolloin tiistaina Lemmenjoelta ja Puskulta otetut valokuvat on saatu valmiiksi ja vesinäytteet tutkittua.

Lokion mukaan vesioikeuden virka-apuun vetoaminen ei ole vesirakentamisasioissa mitenkään

ainutlaatuista, mutta kullankaivun osalla tapaus lienee ensimmäinen ja kaiken lisäksi kyseessä on luonnonsuojelualueella tapahtunut luvattomuus.

Lokio uskoo vesioikeuden päättävän kaivukiellosta nopeasti. Hän kertoo vesi- ja ympäristöpiirin edellyttäneen Puskun konekaivajilta vesioikeuden lupia jo ns. koemonttujen kaivamiseen.

Ivalojoen alueella toimivat kullankaivajat ovat hakeneet Lokion mukaan vaaditut luvat. Lemmenjoella lupien saaminen on kuitenkin tiukempaa.

Lemmenjoen mahdollinen liikaantuminen on uusi ilmiö, sillä aikaisemmin kansallispuistossa toimivat konevaltauksat ovat keskittyneet Postijoen kautta Vaskoon laskevan Miessijoen latvaan.

Puskulla avattujen uusien konevaltausten vedet johdetaan Lemmenjokeen laskevaan ojaan.

- 78 -

28.7. tiistai -79.

Saimme lisää kullankaivuritietoutta
juttumatkallaamme täällä Puolella.

Korut kiineen olivat upeita
soitaksia suomalaisesta käsityöperin-
teen nykyaikaisista sovellutuksista.
Kiitos vierasvaimuuden

Silleen Savunen & Mi Pihel

HS-oulu

29.7.1992

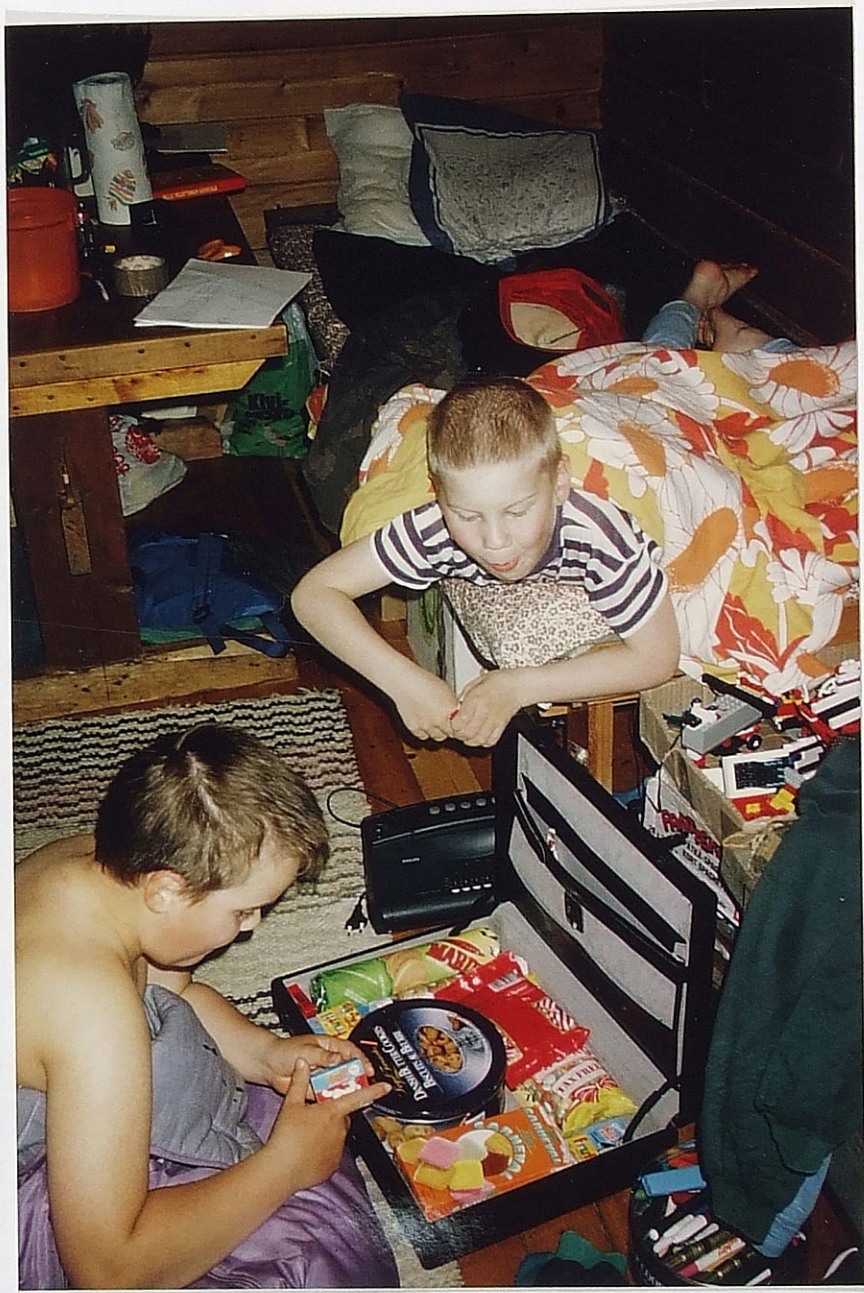
"Kullankaivuritahtien mukana"

Eero Paavola
Risto Kivinen

KESKUSRIKOSPOLIISIN KONSTRAPELIT KÄIVIVÄT. METSÄHALLITUS
JA LAPIN VESI- JA YMPÄRISTÖPIIRI SYTTÄVÄT RABIA JA KARIA
LUVATTOMASTA KÄIVINKONEEN SIIRROSTA JA LUVATTOMASTA KONEELLISESTA
KULLANKAIVUUSTA. MINÄ OLEN PUHDAS KUIN PULHUNEN RIKOS-
EPÄILYISTÄ, MUTTA VESIPUIRI VAATII POHJOIS-SUOMEN VESIOIKENTTA
MÄÄRÄÄMÄN TYÖT LOPETETTAVAKSI MONTULLA 100.000,- MARKAN
UHKASELLA. JOS EN PYSÄYTÄ KONEITA, ON SAKKO 200.000,- JNE...

EN PYSÄYTÄ ! PELI KOVENE, MUTTA TÄHÄN ON JO TOTUTTU,
EPÄILEN METSÄHALLITUKSEN JA VESIPUIRIN MIESTEN SYLLISTÄNEEN
VIRKAVIRHEESEEN TAI -RIKOKSEEN. RIITTÄVIÄ VESITUTKIMUKSIA EI
OLE TEHTY !!! POLIISIT OLIVAT LUPSAKOITA.

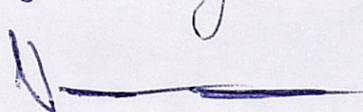
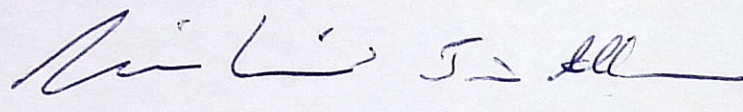
1.8-92

Heihin Jousen ilmalta tuli ja
samorlla lähin.

Parempaa heliä ensiherraksi toivoen
ja hestityksestä kiittäen.

Hilke Jouna

6.8.92

8.8.-92

TULIN KORUHOIMISTA TÄNNE 22.7. SEN JÄLKEEN EI
OLE OLLUT YHTÄKÄÄN ~~SATEETONTA~~ PÄIVÄÄ. YLÄ-LAPISSA
VESITÖT TULUivat KEVÄTTULUJEN TOPOAN. ÄSKEN JOKU
VIRKAMIES KERTOI LAPIN RADION LÄHETYKSESSÄ, ETTÄ INARIN-
JÄRVESSÄ LILLUU KOKONAISIA MÄNTYJÄ.

VIRANOMAISRAU. KARIN JA MINUN MONTUILLA JATKUU,
NUORENKO MIES JA NAINEN KUVAUVAAT PUOLISALAA MOLEMPIEN
VALTAUSTEN KOIVUTÖITÄ. ^{50 METRIN PÄTÄ PUSIKOITA} EIVÄT ESITTÄNYT EIVÄT EDE
TERVEHTINEET. KARI JUOKSI LUHMISTELIJAT KUINNI JA ILHENTI,
ETTA MIES OLI ELÄINLÄÄKÄRI INARIN-UTSJOEN KANSANTER-
VEITTIÖN KUNTAINLITOSTA JA NAINEN INARIN KUNNAN
TERVETSTARKASTAJA. KIELTÄKÖ VIRKASÄÄNTÖ VIRKAMIEHILTÄ
AIVAN TAVALLISET IHMISTAVAT, ESIM. SEN, ETTÄ KUN TULLAAN
VIERAAN IHMISEN TIÖPAIKALLE TAI KOTIIN, SANOTTAISIN
EDES PÄIVÄÄ.

Kari Merenluoto ja Raimo Kanamäki pohtivat konekaivun tulevaisuutta Puskulla.

Poliisi kuulusteli ja vesipiiri uhkaa uhkasakolla Puskujoen konekaivuu vesioikeuden harkinnassa syyskuun puolivälissä

INARIN MAA

12.8.-92

Näinä aikoina, kun työpaikat ovat kiven alla ja kaikilla yhteiskunnan sektoreilla joudutaan supistuksiin, on kuitenkin eräs ammattiala, joka tarjoaa työtä yrittävälle ja samalla työllistää muidenkin alojen ihmisiä, varsinkin virkakuntaa.

Puskujoen kullan konekaivaja **Kari Merenluoto** naureskelee heidän toimiansa johdosta käytyä, jo kymmenen vuotta jatkunutta kaplakkaa. Kallispalkkaisia oikeusoppineita on tarvittu monessa oikeudenkäynnissä, pienempien fiskaalien vaivoista puhumattakaan. Yksityishenkilönä toimivat kaivajat kantavat tietysti raskaimman taakan ja maksavat kustannukset omasta pussistaan.

-Keskusrikospoliisin kaksi virkailijaa täällä kävi viimeksi meitä kuulustelemassa; Yrjö Korhosta, Aarne Alhosta ja minua, kertoo Kari Merenluoto.

-Heille se oli miellyttävä kokemus. Saivat tutustua kesäiseen kansallispuistoon työnsä vuoksi ja siinä sivussa meidän konekaivajien kaltaisiin miellyttäviin puiston hyödyntäjiin. -Kerroim-

me heille oman mielipiteemme meitä koskevien tutkimuspyyntöjen johdosta ja kuulustelijat kirjasivat ne asianmukaisesti. Kuulustelijat myönsivät reilusti, ettei heidän asiantuntemuksensa riitä lainkaan asian lainopilliseen puoleen, mutta työnsä heidänkin on tietysti tehtävä. Inarin nimismiespiiri siirsi jo tutkimukset pois harteiltaan saman asiantuntemattomuutensa takia. Tutkimuspyynnöissä metsähallitus pyysi tutkimaan, olemmeko syyllistyneet maastoliikennelain rikkomiseen ja luvattomaan kullan kaivuuseen. Lapin vesi- ja ympäristöpiiri puolestaan pyysi tutkimaan onko työme aiheuttanut Lemmenjoen vesistön samentumista.

Kari Merenluodon mukaan vesipiirin virka-apupyyntö vesioikeudelle ja siihen liittyvä heidän vastineensa tullee vesioikeuden käsittelyyn aikaisintaan syyskuun puolivälin tienoilla. Vesipiiri ehdottaa 100 000 markan uhkasakkoa, mutta Kari Merenluoto sanoo uskovansa edelleenkin siihen, että vesioikeuden päätökset perustuvat

lakeihin eikä pikkuvirkamiesten tulkintoihin. Hän muistuttaa, että parhaillaankin monet muut konekaivajat kaivavat ilman vesioikeuden päätöstä. Hän itsekin on kaivanut samalla kalustolla vähän isommalla purolla ilman vesioikeuskäsittelyä ja jo vuonna 1983 koneella Ruihtulla. Puskujoen latvat eivät voi olla vesilain tarkoittamaa vesistöä ja väitetystä Lemmenjoen samentumisen aiheuttajasta pitää ottaa selvää eikä syyttää heitä noin vain.

Uhkasakon uhkaamat konekaivajat harkitsevat parhaillaan, olisiko heidän asiansa pyytää vesioikeutta suorittamaan paikan päällä katselmus asioiden tilan selvittämiseksi. Tarpeettomiin prosesseihin ei kuitenkaan käydä, onhan takana jo monta korkeimmissakin oikeusasteissa käytyä oikeustaistelua eikä nekään mitään ilmaisia yksityiselle ole, vaikka jutut voitettu onkin. -Vastapuolella olevat viranhaltijat taas pelaavat yhteiskunnan varoin ja vain arvovaltasysteistä, sanoo Merenluoto.

8.8. -92

-84-

HAASTEMIES TOI PARI PÄIVÄÄ SITTE KÄRILLE TIEDONANNON,
ETTA KÄRIN ON 30 PÄIVÄN KULLESSA ANNETTAVAN SELVITYS
POHJOIS-SUOMEN VESIOIKEUDALLE VESIPÄÄN VAATIMUSTEN JOHDOSTA.
MINUN VARMAANKIN ETSII HOLLAN NIMISMIESPIIRIN HAASTEMIES
PARHAILLOAN KOTIPESILTÄ. 14.8 MENNESSÄ OLISI ASIA SASTAVA
MINULLE TIEDOKSI. LÄHDEN TÄLTÄ KOTIIN 12. TA. 13.8
LENTSIKALLA MARTINUSKONPALOLTA. SOPII TOIVOA, ETTÄ HOLLAN
NIMISMIESPIIRI SIIRTÄÄ "ETSINTÄKOULUTUKIENI" SAMOIHIN AIKoihin
(NÄIN, JOLLOIN MINUA ETSITÄÄN TURHAAN TÄLTÄ. SAISIIN
KALLISARVOSTA LISÄIKÄÄ. TYÖT VOIVAT JATKUA SYKSYN SÄKKÄ.
KÄIVOUKIELTÄ TULISI TALVEKSI JA TOIVON MUKAAN KUMOTTISIIN
YLEMMISSÄ OIKEUSASTEISSA.

MELKOINEN VIRKAMIESMAFIA RIEHUU YLÄ-LAPISSA. VESIPÄÄ &
METSIÄHALLITUS ON TILANNUT JOITAIN TUUNASelta RIISTA- JA
KALATALouden TUTKIMUSKESKUKSESTA VIERAILISEN LAUSUNNON, JOSKA
ON TÄRKEÄT MÄÄKKEMÄÄRISET LASKELMAT KALAPOLKASTUHOISTA, JONKA
KÄRÄ JA KÄRÄ OVAJ JO MUKA AIHEUTTANEET! JUMALAUTA!
RANKEASADETULUJ OVAJ PYTYHEINEET MORGAMJÄRVEEN KYMMENIEN
ENTTIEN JA NYEYUEN VALTOUJEN LITKUT JA VESI ON LIE-
VÄSTI SÄMENTUNUT. MORGAMJÄRVEEN KUKKEUTU SÄMÄÄ VETTÄ
AINAKIN SEURAVILLA PURKILLA JA JOKILATVILLA OLEVILLA
VALTAUKSILLA: MORGAMOJA, RUIHTUÄTISI, KÄRHUKURU, PUSKUJOJA,
VAIJOKI, LEMMENJOON LATVA... VALTAUKSIA YKSISTÄÄN PURKULLA
ON 9 JA MELKIN JOKAISILLA ON KAIVETU TÄNÄIKIN
KESÄNÄ. LAPIOKAIVAJA OTTAA RÄNNITTSVEDEN JUORAN PUROSTA,
LIKAA SEN JA LASKEE JUORAN PURON. KONEKAIVAJA E
KÄTÄ PURON VETTÄ LAINKAAN EIKÄ LASKEE RÄNNITTSVETTÄ
PURON. MONUT KAIVETAAN PURONUOMAN ULKOPOULELLE JA
RÄNNITTS TEHDÄÄN KIERTOVEDELLÄ SULJETTUUN SELKETITSALTAASEN,
JOITA ON USEITA. SÄMÄ VESI, JOKA E MAHDU ALTAISIIN,
PUMPATAAN MINUN (RÄMIN) MONTULLANI 160 METRIN PÄÄHÄN
KUIVILLE KONEKALLE, JOSKA SE IMETTÄ MAAHAN, EIKÄ SÄMÄÄ
PURON VETTÄ.

8.8

- 86 -

LAPIN RADION PUHELINTOIVEKONJERTISSA MATTI MIKKULAINEN
LÄHETTI TERUUKSIA KULLAKKALUUN KARI MERENLUODOLLE JA
KULLAN MYNNÄ JARMO LAPPALAINELLE : "PITÄKÄÄ LIPPU KOSKELLA !"

9.8

URPO J. SALO POIKKESI . LIIKKUI YKSIN ILMAN REPPUA, RUSINAPUSSI
TASKUSSA. YHDESSÄ SADATTELIMME METSÄHALLITUKSEN JA VESIHIERIN
MIESTEN RÖYHKEITÄ , ANKARASSA PAINESSA KATSELEMME ETEENPÄIN,
MINÄKIN HAALIN LISÄALUEITA : PARI VIIKKOA SITTEEN LÄHETIN
TÄLTÄ SARVIKUSNON ENTISTÄ ALUETTA KOSKEVAN VALTAUSHAKEMUKSEN
MINISTERIÖÖN. PUSKARADIO TIESI, ETTÄ VALTUS ON JUURI RAUENNUT,
KARJENSI ON PÄÄLLÄ, MUTTA MINUN SAAPPAINI SIIIS TUKEVASTI
OVEN RAOSSA.

ÄNTTI KOHTAMÄKI SANOI ANTTI ALHOSELLE : "KAKSI ANTTIA
VASTAA VIITTÄ TAVALLISTA MIEHTÄ." ALHOSEN ANTTI KOMMENTOI
MYÖHEMMIN : "TARKOITTI VARMAAN RUSKAILUPUHTA !"

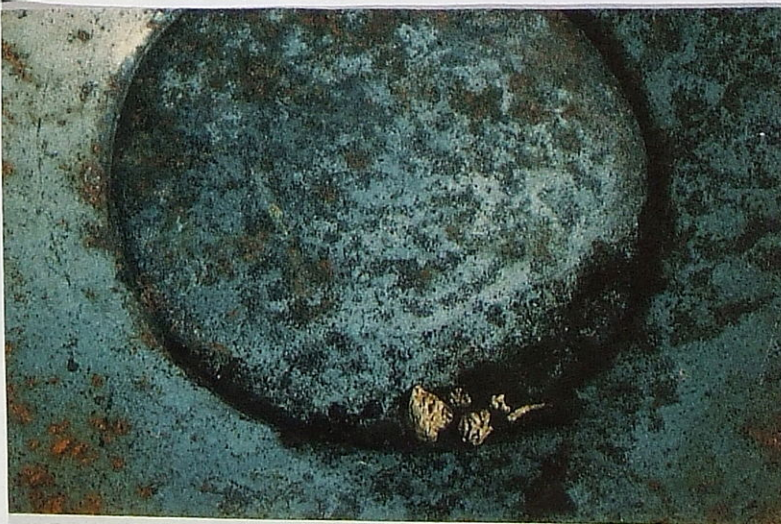
9.8.92

Vuimeinen käynti kaminassa —
Kuninkaan munk - sakeen. heppumataaleu
salle laaleen, fuuli väentzi ja tämpö
lasti. Jori vilusti. Eipä näkynil
kyltillä kullijoihin.
Sestijään kaminan laikeuniltä nääsi
polija selvästi. Vein kavaish kalja

ELÄIN

maailma

6/1992 KESÄKUU 25,90 sis.lvv.

◀ Aarne Alhonen huuhtoo maata vaskoolissa, jolloin vesi irrottaa maa-aineksen...

▼ ... ja kulta jää vaskooliin.

puhkin, nautan, puun palasin jne. aivan
helvetti. Kukaan tiettyä ei kukaan jän-
nen se on olee.

Lily

ONKO ARSKA ELÄIN?

Eläinmaailma-minimissä lokaan Arski voisi olla
kulta. Eläinmaailmassa se on, kukaan neuvola-
nen on mahtava rike.

Onko Arski eläin?

Jos hän on eläin, mikä eläin?

Sitten kenties?

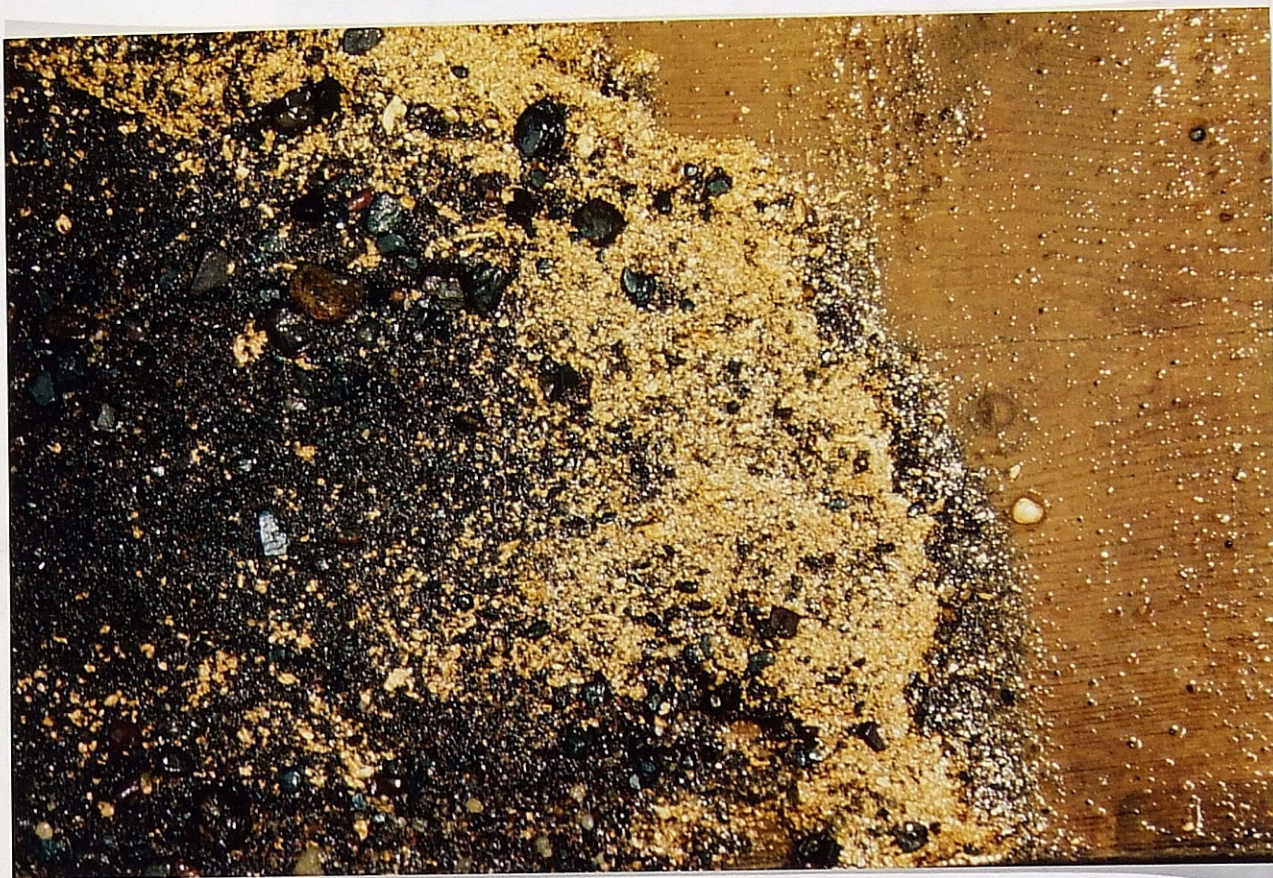
Pitkän arvioitua aikaa on joskus tässä
ajaksi uskaltanut mieleen.

Rokkeuden tämä salainen arviokubon paljo-
taminen antaa muuan tapahtuma es-
beuron-92 Puskulle; kunnan eläintäätien
saapuu eläinmaailma-tarkastamaan. Hän
kuvaillee lättiä, mutakoppia. Ei kukaan
mitään. Totta kai laulak eläinmaailma-
asutus ja noutien mukaisesti. Lätti tie-
nee koulussa sopeva, mutta sopevan paljo.
Onko Arski se rike?

Joten silloin, Arski!

Raamattua Lily

-89-

10.8

-90-

PÄKKÄSÖ. PIHANURMI HUURTEESSA, VESIÄMPÄRISSÄ PIHALLA JÄÄTÄ.
MUTTA SÄÄTIEDOTUS LUPAA SÄDETTÄ TÄLLEKIN PÄIVÄLLE!

11.8

JOKA PÄIVÄ SATAA SÄATANA! TILASIMME REINO HUHTAMELLAN
LENNÄTTÄMÄÄN MEIDÄT MARTINIISKONPALOLTA IVALOON HUOMENNA
KELLO 12. SAAS NÄHDÄ ONKO LENTOKELEJÄ. RAMI
ANTOI MEILLE KULTAA. SALAISEN SOPIMUKSEN NOJALTA
ALKUKESÄN OSUUTEMME ON:

284 g	HIENOA	ä	55,-	15620,-
124 g	KORUHIPPUA	ä	180,-	22320,-
22 g	---	ä	270,-	6240,-
14 g	---	ä	340,-	4760,-
16 g	---	ä	440,-	7040,-
				55980,-

SYKSYLLÄ SAAMME SAMAN VERRAN LISÄÄ, TAI ENEMMÄN.

13.8

OLEMME MOTISSA. SATTUNEESTA SYYSTÄ EMME KÄYTÄ VENEKYYTIÄ,
VAAN LENNÄMME MARTINIISKOLTA IVALOON. MEILLÄ ON LENTOLIPUT
TÄNÄÄN 13.20 IVALO - HELSINKI, JA OLEMME VIELÄ TÄÄLLÄ
KÄMPÄLLÄ. EILEN KLO 12 REINO HUHTAMELLAN PITI NOUTAA
MEIDÄT, MUTTA SÄÄ ESTI. KOKO PÄIVÄN SATOI RAKASTI JA
KYLHÄ TUULI PUHALSI POHJOISESTA. ILLALLA VESISADE MUUTTI
RÄNNÄKSI JA LUMEKSI. LÄMMINTÄ OLI +1°. NYT AAMULLA
TUNTURISSA ON LUMILÄISKIÄ. SOITIN ILLALLA HUHTAMELLE,
ETTÄ MENEMME MARTINIISKONPALON KENTÄLLE KELLO 11. JOS
ON KELEJÄ, PÄÄSEMME VUOROKONEELLEMME. JOS KELET OVAT
HUONOT, PALAAMME KÄMPÄLLE LÄHTÖVALMIUTEEN. HETI KUIN
VOI LENTÄÄ, OHJAA HUHTAMELLA KONEENSA KÄMPÄMME YLI
JA JÄÄ ODOTTAMAAN MARTINIISKONPALOLLE.

14.8.-92 HOTELLI IVALOSSA

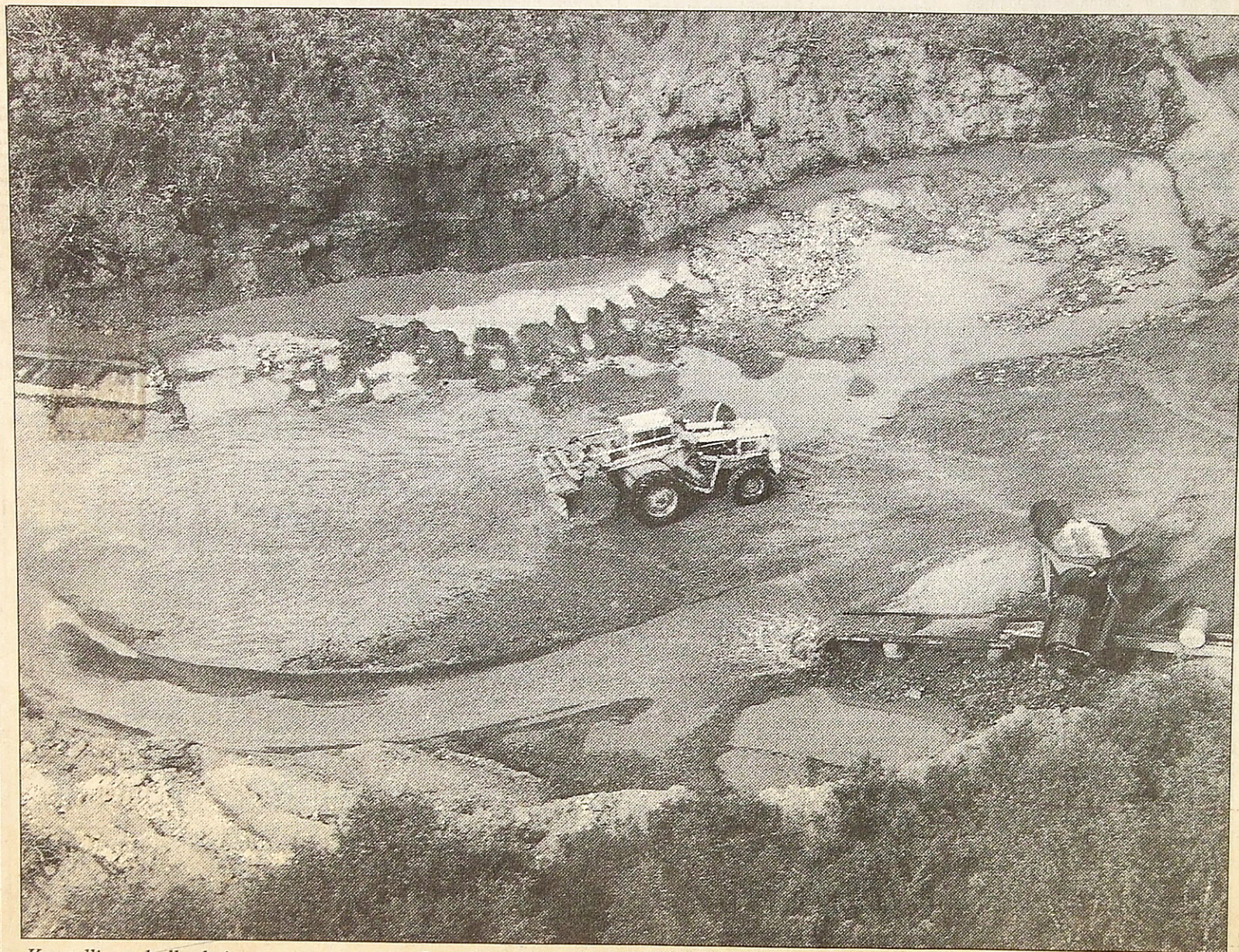
-91-

SADE LOPPUI JA TAIVAS KIRKASTUI EIKEN, MUTTA PUOLI TUNTIA
LIIAN MYÖHÄN. MENIMME MARTINIISKOLLE YHDEKSITOISTA, SADE
TAUKOSI VÄHITELLEN. SÄÄ SEIKENI LÄNNESTÄ PÄIN, KIETSI-
TUNTUREIDEN PÄÄLLÄ LEIJUI SINISELLÄ TAIVAALLA POUTAPILVIA, MUTTA
LENTOREITILLÄ IVALON SUUNNALLA OLI SYNKIÄ PILVIA MATAALLA.
MORGAN-VIIBURIN HUIPPU KATOSI AJOKITAIN REPABEITIN PILVIIN.
TASAN YHDELTÄ KOUKKASTA KONE VIIBURIN OLKAPÄÄN YLI JA
LASKEUTUI MARTINIISKOLLE, HUHTAMELLA KANTOI KONEESTA PUHELIN-
KÄMPPEÄN SÄKIN PERUNOITA TELILÄLLE JA KASSIN VIINAA KARILLE.
TOTESI MEILLE LYHYESTI: "EMME EHDI". LÄHESTESSÄMME
IVALON KENTTÄÄ KONEEN LENNONSUUNTO HUHTAMELLAN AJAMMAN
RINKIÄ TAIVAALLA, JOSKA DC-9 OLI LÄHDÖSSÄ. MEIDÄN
KONEEMME! NÄIMME SEN NOUSUN ILMASTA PARIN KILOMETRIN
PÄÄSTÄ. NO, LENTOLIPPUKEMME KELPAAVAT TÄLLE PÄIVÄLLE.
KÄVIMME KULTAHIPUSSA SYÖMÄSSÄ IHMISSRUOKAA JA VIETÄMME
VUOROKAUDEN TURISTIN ELÄMÄÄ. SIUNAUKSEKSI VIIVYTYS
SAATTAA KOITUA: HOLLOLAN HAARTEKIE ET TAVOITA MINUA
14.8. MENNESSÄ JA SIETÄÄ HAARON MAHDOLLISESTI INARIN.
LISÄKÄNÄ RAMI KAIVAA KULTAA ITSELLEEN JA MEILLE!

Vesioikeus kielsi koneellisen kullan kaivuun Lapin Lemmenjoella

H.S. 6.10.-92

-92-

Koneellinen kullankaivu on samentanut Lemmenjoen vettä noin 20 kilometrin matkalla.

Oulu

Helsingin Sanomat

Pohjois-Suomen vesioikeus on kieltänyt toistaiseksi koneellisen kullankaivuun Lemmenjoen kansallispuistossa. Vesioikeuden mukaan konekaivu vaatii vesioikeuden luvan. Kolmella Lemmenjoen kaivajalla ei ole tällaista lupaa.

Konekaivuun haitoista Lemmenjokeen laskevalla Puskuojalla ovat valittaneet muun muassa paikalliset asukkaat sekä metsähallitus. Lapin vesi- ja ympäristöpiirin tekemän katselmuksen mukaan konekaivu on samentanut Lemmenjoen vettä noin 20 kilometrin matkalla.

Konekaivuukielto tulee voimaan heti sadantuhannen markan sakon uhalla. Uhkasakko kaksinkertaistetaan, jos kullankaivajat jatkavat kaivuuta. Kullankaivajilla on mahdollisuus saada kaivuu-lupa normaalilla hakumenettelyllä jo ensi kesäksi. Sen sijaan vesioikeus ei puutu konekaivuuseen Miessijokeen laskevilla valtausalueilla.

"Lemmenjoen vanhemmat konekaivualueet sijaitsevat Miessijoen alueella, josta vedet eivät laske Lemmenjokeen. Myöskään Miessijoen kaivajilla ei ole vesioikeuden lupaa, mutta alueen konekaivuusta ei ole valitettu", vesioikeusinsinööri **Mauri Kerätär** Pohjois-Suomen vesioikeudesta kertoo.

Ympäristöministeriössä on tekeillä lakiesitys, jolla koneellinen kullankaivu kielletään Lemmenjoen kansallispuistossa lopullisesti.

Koneellisista kullankaivajista lainsuojattomia?

Heikki Pankka Geologian tutkimuskeskuksesta on hyvillään allekirjoittaneelle ja kahdelle muulle Lemmenjoen kullankaivajalle määrätystä kullankaivuu kiellosta haastattelulausunnossaan Lapin Kansassa 8.10.1992. Hänen mielestään kullankaivuu kiellosta on oikein, koska lakeja pitää jokaisen noudattaa.

Viime aikojen uutisointi Lemmenjoen kaivosoikeustaistelusta on ollut yksipuolisesti hallintovirkamiesten ja tuomioistuinten jäsenten näkemyksiä selostavaa ja myötäilevää. Siksi onkin hyvä muistaa, että kaikki tähän saakka määrätty konekaivuu kiellot, joista on valitettu, on kumottu korkeimmassa hallinto-oikeudessa tai vesiyläoikeudessa. Lem-

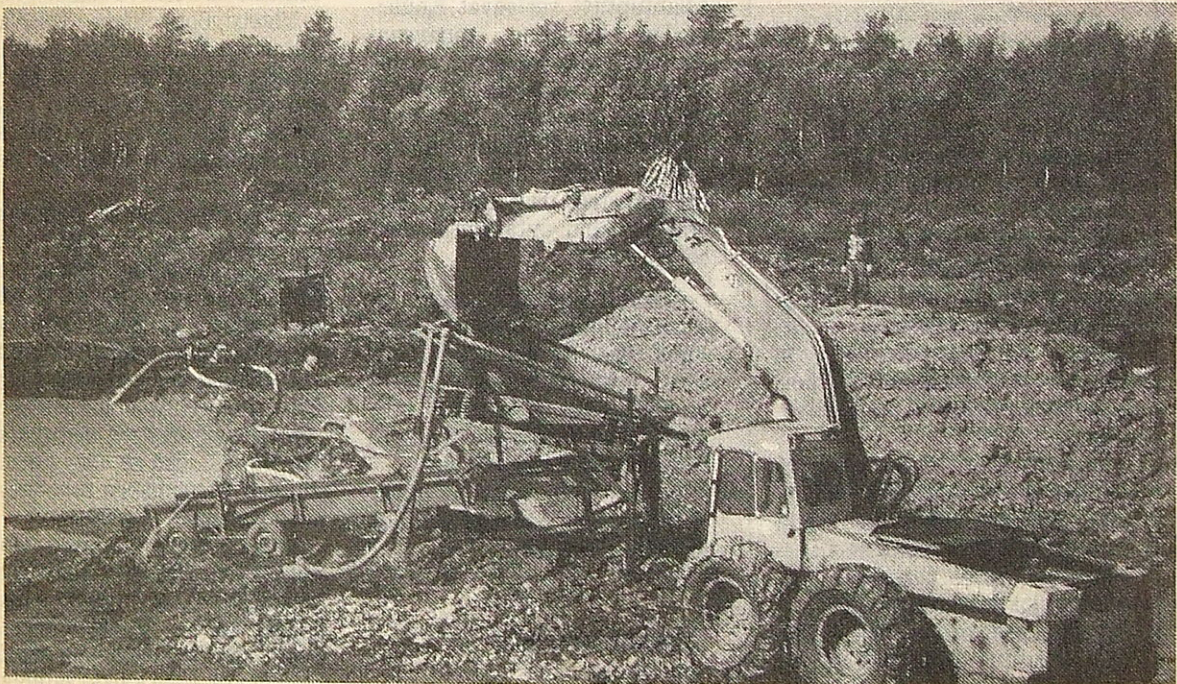
menjoen kullankaivajat ovat siis olleet lain oikealla puolella koko pitkän ja uuvuttavan kaivosoikeustaistelun ajan. Kieltoja tehneille hallintovirkamiehille ja alioikeus ovat olleet lain väärällä puolella.

Metsähallituksen ja vesipiirin miesten estoton valitus- ja rikosilmoitustehtäviin johtaa väistämättä moraaliseen ja juridiseen umpikujaan. Esimerkkinä voisin mainita, että yhtä aikaa, kun Pohjois-Suomen vesioikeus on vesipiirin vaatimuksesta määrännyt työt keskeytettäväksi Lemmenjoen Puskuojaan valtuuksellaan perustellen päätöstään mm. Lemmenjoen kaloille mahdollisesti aiheutuvalla vahingolla, vaatii metsähallitus Pohjois-Suo-

men maa-oikeutta määräämään maksettavaksi 70 000 markan korvauksen mm. kalataloudellisten vahinkojen aiheuttamisesta Vaskojoen vesistössä!

Vilkaisu karttaan kertoo, että Vaskon latvapurot saavat alkunsa 467 metriä korkean Martiniiskonpalon tunturin toiselta puolelta, mutta se ei näytä virkavastuulla toimivia hallintovirkamiehiä mitenkään häiritsevän, kun tavoitteena on ammattikullankaivajien karkoittaminen Lemmenjoen vanhalta kultakaivosalueelta kaikin keinoin, myös laittomin.

Aarne Alhonen
kultaseppä, kullankaivaja
Hollola-Lemmenjoki

Kullanhuuhdonta Lemmenjoen Puskuojaalla Alhosen valtuuksella 1992. Suljetussa kiertovesijärjestelmässä sementtunutta huuhdosvettä ei johdeta sellaisenaan Puskuojaan, vaan selkeytetään altaissa tai pumpataan imeytyskenttään.

LAPIN KANSA 15.10.-92

Vesiylioikeus sallii kullan konekaivun Puskulla

L. K.

6.4. - 93

Inari

Veikko Väänänen

Vesiylioikeus on antanut Lemmenjoen Puskun alueen konekaivukiistassa välipäätöksen, jolla se kumoaa Pohjois-Suomen vesioikeuden päätöksen välittömästi voimaan tulevasta kaivukiellosta.

Puskun alueen kullankaivajille päätös takaa töiden jatkumisen tulevanakin kesänä.

Vesiylioikeuden päätös koskee kolmea Puskulla viime kesänä uudet valtaukset avannutta kullankaivajaa, **Aarne Alhosta, Kari Merenluotoa ja Yrjö Korhosta.**

Vesiylioikeuden mukaan vesiviranomaisten Pohjois-Suomen vesioikeuden päätöksen pohjaksi laatima selvitys koneellisessa kullankaivussa käytettävistä menetelmistä ja niiden vaikutuksista Puskuojan-Lemmenjoen vesistöalueeseen on puutteellinen.

Vesiylioikeuden mukaan kun lisäksi otetaan huomioon toiminnan välittömästä keskeytyksestä kiellonsaajille aiheutuvat menetykset, ei ole erityistä syytä määrätä vesioikeuden päätöstä täytäntöön pantavaksi ennen kuin asia on lopullisesti ratkaistu.

Vesiylioikeus ilmoittaa antavansa myöhemmin päätöksensä koko Puskun konekaivukiistan osalta.

Vesiylioikeuden välipäätökseltäkin voidaan vielä valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen mikäli se myöntää valitusluvan. Käytännössä mahdollinen KHO:n eriävä päätös ei ehdi kuitenkaan alkavalle konekaivukaudelle.

Aarne Alhosen mukaan kaivukiellon kohteena viime vuoden lokakuusta saakka olleet kullankaivajat osasivat suomalaisen oikeusvaltioon uskoen odottaa heille myönteistä päätöstä.

Niinpä Puskun kaivospiireiksi haettuja valtauksia on huollettu kevään kuluessa normaaliin malliin; Alhosen kaivoksella on parhaillaan käynnissä kaivinkoneen huolto ja valtauksille on ajettu myös kesällä tarvittavia polttoaineita.

Alhosen mukaan lokakuussa Pohjois-Suomen vesioikeudelta tullut kaivukieltopäätös ei ehtinyt haitata pahemmin kullankaivajien toimintaan, sillä varsinainen kaivukausi ehti jo päättyä.

Sen sijaan talviaika on ollut kaivajille epävarmuuden aikaa vesiylioikeuden välipäätöstä odotellessa, ja tietty epävarmuus jatkuu luonnollisesti myös lopullisen päätöksen tuloon.

Puskun konekaivajat ovat vaatineet vesiylioikeudelta Pohjois-Suomen vesioikeuden päätöksen kumoamista kokonaisuudessaan. Edelleen he vaativat Lapin vesija ympäristöpiirin velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Puskun konekaivukiista saatua poikia myös raastupajutun, sillä parhaillaan poliisi selvittää eräiden vesi- ja ympäristöpiirin viranomaisten toimia Puskuojan ja Lemmenjoen vesinäytteiden hankinnassa.

Tutkittavana on mm. väite, jonka mukaan Puskuojalta otetuksi kirjattu vesinäyte olisi otettu erään valtauksen vedenkierrätysjärjestelmään kuuluvasta ojasta.

Kuulutuksia

KUULUTUS

Kari Merenluoto on toimittanut Lapin lääninhallitukselle ympäristölupamenettelylain (735/91) 6 §:n mukaisen lupahakemuksen koskien koneellista kulanhuuhdontaa Inarin kunnassa valtion maalla Lemmenjoen kansallispuistossa (RN:o 2:2) Ruihtuäytsin kaivospiirillä (4211/1a).

Lääninhallitus tarkastaa edellämainitun hakemuksen ja tekee sen johdosta ympäristölupamenettelylain 9-10 §:ssä tarkoitettua päätöksen.

Lupahakemuksen toimintaa koskevat tiedot, sisältäen selvityksen toiminnan todennäköisistä vaikutuksista ympäristöön, ovat nähtävillä 20.5.-4.6.1993 Inarin kunnassa, osoitteessa Piiskuntie 2, 99800 IVALO.

Lupahakemuksen johdosta on niillä, joiden etuun ilmoitetusta toiminnasta mahdollisesti aiheutuva ympäristön pilaantumisen vaara saattaa vaikuttaa, oikeus muistutuksen teko.

Muistutus on tehtävä kirjallisena ja toimitettava Lapin lääninhallitukselle kuulutusajana osoitteeseen PL 8002, 96101 ROVANIEMI.

Rovaniemellä 12.5.1993

Lapin lääninhallitus

KUULUTUS

Aarne Alhonen on toimittanut Lapin lääninhallitukselle ympäristölupamenettelylain (735/91) 6 §:n mukaisen lupahakemuksen koskien koneellista kulanhuuhdontaa Inarin kunnassa valtion maalla Lemmenjoen kansallispuistossa (RN:o 2:2) Puskuojan kaivospiirillä (4379/1a).

Lääninhallitus tarkastaa edellämainitun hakemuksen ja tekee sen johdosta ympäristölupamenettelylain 9-10 §:ssä tarkoitettua päätöksen.

Lupahakemuksen toimintaa koskevat tiedot, sisältäen selvityksen toiminnan todennäköisistä vaikutuksista ympäristöön, ovat nähtävillä 20.5.-4.6.1993 Inarin kunnassa, osoitteessa Piiskuntie 2, 99800 IVALO.

Lupahakemuksen johdosta on niillä, joiden etuun ilmoitetusta toiminnasta mahdollisesti aiheutuva ympäristön pilaantumisen vaara saattaa vaikuttaa, oikeus muistutuksen teko.

Muistutus on tehtävä kirjallisena ja toimitettava Lapin lääninhallitukselle kuulutusajana osoitteeseen PL 8002, 96101 ROVANIEMI.

Rovaniemellä 12.5.1993

Lapin lääninhallitus

KUULUTUS

Risto Telilä on toimittanut Lapin lääninhallitukselle ympäristölupamenettelylain (735/91) 6 §:n mukaisen lupahakemuksen koskien koneellista kulanhuuhdontaa Inarin kunnassa valtion maalla Lemmenjoen kansallispuistossa (RN:o 2:2) Miessijoen kaivospiirillä (3353/1a).

Lääninhallitus tarkastaa edellämainitun hakemuksen ja tekee sen johdosta ympäristölupamenettelylain 9-10 §:ssä tarkoitettua päätöksen.

Lupahakemuksen toimintaa koskevat tiedot, sisältäen selvityksen toiminnan todennäköisistä vaikutuksista ympäristöön, ovat nähtävillä 20.5.-4.6.1993 Inarin kunnassa, osoitteessa Piiskuntie 2, 99800 IVALO.

Lupahakemuksen johdosta on niillä, joiden etuun ilmoitetusta toiminnasta mahdollisesti aiheutuva ympäristön pilaantumisen vaara saattaa vaikuttaa, oikeus muistutuksen teko.

Muistutus on tehtävä kirjallisena ja toimitettava Lapin lääninhallitukselle kuulutusajana osoitteeseen PL 8002, 96101 ROVANIEMI.

Rovaniemellä 12.5.1993

Lapin lääninhallitus

GULAHUS

Kari Merenluoto lea doaimmahan Lappi leanaráddehussii biraslohpeameannudanlága (735/91) 6 §:n mielde lohpeohcamuša, mii guoská mášengolleroggama Anára gielddas stáhta eatnamis Leammi álbmotlašmeahcis (RN:o 2:2) Ruihtoávžži ruvkebiirres (4211/1a). Leanaráddehus dárkkista ovdalis máinnašuvvon ohcamuša ja bargá dan geažil biraslohpeameannudanlága 9-10 §:s oaivvilduvvon mearrádusa.

Lohpeohcamuša doaibmama guoski diedut, fárrui gullá čilgehus doaibmama vuorddehahtti váikkuhusain birrasii, leat oaidnimis 20.5.-4.6.1993 Anára gielddas, čujuhusas Piiskuntie 2, 99800 AVVIL.

Lohpeohcamuša geažil lea daid olbmui, geaid ovdui almmuhuvvon doaimmas vejolaččat boahhti birrasa billašuvvama várra sáhtta váikkuhit, vuoigatvuohta muittuhusa dahkamii.

Muittuhusa galgá bargat girjáláččat ja doaimmahit Lappi leanaráddehussii gulahušáigge čujuhussii PL 8002, 96101 ROAVVENJÁRGA.

Roavvenjárggas 12.5.1993

Lappi leanaráddehus

GULAHUS

Aarne Alhonen lea doaimmahan Lappi leanaráddehussii biraslohpeameannudanlága (735/91) 6 §:n mielde lohpeohcamuša, mii guoská mášengolleroggama Anára gielddas stáhta eatnamis Leammi álbmotlašmeahcis (RN:o 2:2) Puskuoja ruvkebiirres (4379/1a).

Leanaráddehus dárkkista ovdalis máinnašuvvon ohcamuša ja bargá dan geažil biraslohpeameannudanlága 9-10 §:s oaivvilduvvon mearrádusa.

Lohpeohcamuša doaibmama guoski diedut, fárrui gullá čilgehus doaibmama vuorddehahtti váikkuhusain birrasii, leat oaidnimis 20.5.-4.6.1993 Anára gielddas, čujuhusas Piiskuntie 2, 99800 AVVIL.

Lohpeohcamuša geažil lea daid olbmui, geaid ovdui almmuhuvvon doaimmas vejolaččat boahhti birrasa billašuvvama várra sáhtta váikkuhit, vuoigatvuohta muittuhusa dahkamii.

Muittuhusa galgá bargat girjáláččat ja doaimmahit Lappi leanaráddehussii gulahušáigge čujuhussii PL 8002, 96101 ROAVVENJÁRGA.

Roavvenjárggas 12.5.1993

Lappi leanaráddehus

GULAHUS

Risto Telilä lea doaimmahan Lappi leanaráddehussii biraslohpeameannudanlága (735/91) 6 §:n mielde lohpeohcamuša, mii guoská mášengolleroggama Anára gielddas stáhta eatnamis Leammi álbmotlašmeahcis (RN:o 2:2) Miessejoga ruvkebiirres (3353/1a).

Leanaráddehus dárkkista ovdalis máinnašuvvon ohcamuša ja bargá dan geažil biraslohpeameannudanlága 9-10 §:s oaivvilduvvon mearrádusa.

Lohpeohcamuša doaibmama guoski diedut, fárrui gullá čilgehus doaibmama vuorddehahtti váikkuhusain birrasii, leat oaidnimis 20.5.-4.6.1993 Anára gielddas, čujuhusas Piiskuntie 2, 99800 AVVIL.

Lohpeohcamuša geažil lea daid olbmui, geaid ovdui almmuhuvvon doaimmas vejolaččat boahhti birrasa billašuvvama várra sáhtta váikkuhit, vuoigatvuohta muittuhusa dahkamii.

Muittuhusa galgá bargat girjáláččat ja doaimmahit Lappi leanaráddehussii gulahušáigge čujuhussii PL 8002, 96101 ROAVVENJÁRGA.

Roavvenjárggas 12.5.1993

Lappi leanaráddehus

1993

-96-

28.5.

KEVÄÄN

TALVIPESÄSSÄ HOLLOLAN SALPAKANKAALLA, TALVEN JA
KULUESSA SAADUTIN MERKITTÄVIÄ OIKEUSTALUSTELUVOITTOJA:

I

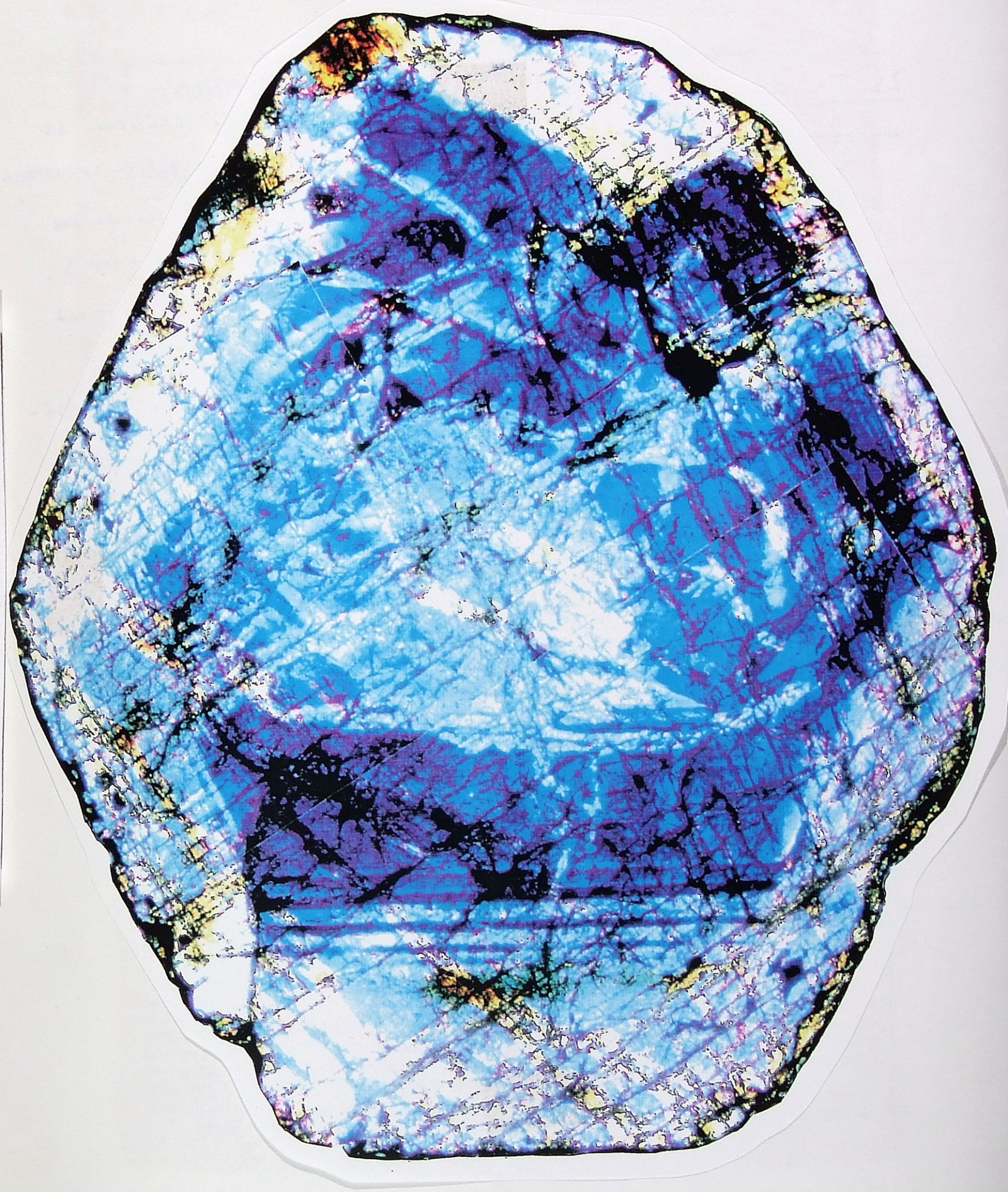
KORKEIN HALLINTO-OIKEUS HYLKÄSI METSÄHALLITUKSEN
VALITUKSEN KAIVOSPIIRI KULTASAFIIRISTA 13.1.1993.
KAIVOSTÖITÄ TEHDÄÄN NYT KAIVOSOIKEUDELLA EIKÄ
VALTAUSOIKEUDELLA.

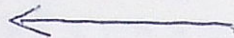
II

POHJOIS-SUOMEN MAAOIKEUS HYLKÄSI KAIKKI METSÄ-
HALLITUKSEN VAATIMUKSET YLIMÄÄRÄISISTÄ RAHA-
KORVAUKSISTA KAIVOSPIIRISSÄ JA SEN ULKOPUOLELLA.
23.2.-93

III

VESITILIOIKEUS KUMOSI
KONEKAIVUUKIELLON VÄLIPÄÄTÖKSELLÄÄN
2.4.1993, PÄÄASIAKATKAISUA VARTEN VESITILIOIKEUS
TEKEE TARKASTUSMATKAN KULTASAFIIRI-KAIVOSPIIRIIN
15.6.1993 KLO 11.00.

Kuva 1. Mosaiikkimenetelmällä kuvattu jalokorundikide (Lapin Tähti) kullanhuuhtonnan rännityssorasta kullankaivaja-kultaseppä Aarne Alhosen valtaukselta Puskuojalta Lemmenjoen alueelta. Kuva on koottu viidestä yksittäisvalokuvasta, jotka on otettu ristiinpolaroidussa läpikulkevassa valossa kiilloitetusta ohuthiestä (c-akseli kohtisuorassa). Kuvassa näkyy Puskuojan jalokorundeille tyypillinen heikosti pyöristynyt muoto, epäsäännöllinen väriyöhykkeisyys, voimakas parting-rakoilu ja runsaat mineraalisulkeumat. Korundikiteen pituus on 11 mm ja alkuperäinen paino 3,05 karaattia. Kuva: Kari A. Kinnunen.

Fig. 1. Gem corundum crystal from Puskuoja, Lemmenjoki alluvial gold field, Finnish Lapland. The photomosaic is compiled from five individual photomicrographs taken in transmitted, crossed-polarized light. With the mosaic method most of the characteristic features of these gem corundum crystals can be shown in the same picture. Photo: Kari A. Kinnunen.

TOHTORI KARI A. KINNUNEN GTK:LTÄ TEKEE TUTKIMUSRAPORTTIA
KULTASAFIIRI-KAIVOSPIIRIN KORUNDEISTA. TEIN ALOITTEEN
TUTKIMUKSESTA VIIME SYKSYNÄ. TÄRKOITUKSENÄ ON ENSI SYK-
SYNÄ TEHDÄ KORUSARJA PUSKUN KORUNDEISTA. "LAPIN TÄHTI"
ON ELVYTETTÄVÄ, HERÄTETTÄVÄ HENKIIN 30-VUOTIESTA UNESTA.
LÖYTYYKÖ PUSKULTA (TAI MUUALTA LAPISTA) JOSEKS JALOKA
RUBIINEJA TAI SAFIIREJA?

-99- L.K. 28.5.-93
Osakeannilla kerätään miljoonan alkupääomaa

Lapin kullalle pystytetään omaa markkinointiyhtiötä

Inari
Veikko Väänänen

Lapin kulta on saamassa oman kauppaa ja jatkojalostusta hoitavan yhtiön, jonka osakemerkintä on parhaillaan käynnissä ja jonka osakasmäärän toivotaan nousevan jopa 1000:een.

Lapin Mineraalipörssi Oy:n nimellä kauppakisteriin merkityn yhtiön alkupääomaksi tavoitellaan lähes miljoonaa markkaa, ja vuotuisiksi liikevaihdoksi kolmea miljoonaa.

Lapin Mineraalipörssin perustamisidea on kypsynyt jo pitempään kullankaivajien parissa, ja se on jalostunut käytännön toiminnaksi hippukullan markkinoinnin vaikeutumisen myötä.

Markkinointia on vaikeuttamassa 1980-luvun "kultaryntäyksen" ja kullanhuuhtonnan koneellistumisen seurauksena tapahtunut huuhtontakullan tuotannon kasvu vuotuisesta 1 - 2 kilosta nykyiseen 15 - 20 kiloon. Vuoden 1992 ennakkotiedon mu-

kaan Lapista olisi kaivettu kultaa ennätyselliset 24,8 kiloa.

Perusteilla olevan tuottajien, jalostajien ja kauppiaiden yhteisen markkinointi- ja jalostusyhtiön tehtävänä olisi toimia kullan ja korukivien hinnoittelijana, tukkuostajana ja myyjänä.

Lapin Mineraalipörssi Oy toimisi näin eräänlaisena kullan takuuostajana, joka sijoittuisi hinnoittelussaan todennäköisimmin Outokumpu Oy:n kaltaisten suurostajien ja aivan pieniä eriä jalostamiseen tai välitykseen hankkivien ostajien välimaastoon.

Yhtiön tavoitteeksi on asetettu hippukullan hinnoitteluperiaatteiden rakentaminen niin, että kullankaivaja pystyy tietämään suunnilleen jo montullaan vaskooliin ilmestyneen hipun hinnan.

Yhtiön 960 000 markan alkupääomalla tähdätään siihen, että se voisi aloittaa veloitta toimintansa ja kykenisi ostamaan tarvittaessa kaiken markkinoille tulevan huuhtontakullan.

Lapissa huuhtottavasta kullas-

ta 15 - 20 prosenttia on karkeaa hippukultaa, josta saadaan helposti nelinkertainen hinta ohiumpaan kultahiekkaan verrattuna.

Lapin Mineraalipörssi Oy:n tehtävänä tulee olemaan myös hienoimman huuhtontakullan markkinointi.

Lapin kullan kotimaiset markkinat ovat rajalliset, ja jo tässä vaiheessa on tehty tunnusteluja hippukullan myymiseksi Saksaan ja mm. Italiaan.

Uuden yhtiön osakemerkintä on ollut käynnissä jo toukokuun alusta, ja yhtiön hallituksen puheenjohtajuutta käynnistysvaiheessa hoitavan haukiputaalaisen Heikki Saviharjun mukaan merkintävuhti lupaa osakepääomataavoitteen saavuttamista kesäkuun puoliväliin mennessä.

Silloin on tarkoitus pitää ylimääräinen yhtiökokous, jossa yhtiön toiminta varsinaisesti käynnistetään ja toiminnan suuntaviivoista lopullisemmin päätetään.

Saviharjun lisäksi yhtiön hallitukseen kuuluu tässä vaiheessa

varajäsenen ominaisuudessa inarilainen Kari Merenluoto ja yhtiön toimitusjohtaja on siikajokelainen Veikko Ketola.

Heikki Saviharju korostaa, että perustettava yhtiö pyrkii tietoisesti välttämään samaistumista yksittäisiin henkilöihin, ja siksi esimerkiksi ajatuksen "isää" tai jotain erikoista puuhamiestä ei haluta osoittaa.

Lapin Mineraalipörssi Oy:n osakemerkintä tapahtuu eri puolilla Suomea olevien asiamiesten kautta. Pohjoisessa asiamiehinä ovat Merenluodon lisäksi inarilainen Jaakko Kangasniemi sekä ivalolaiset Jarmo Lappalainen ja Paavo Mustonen.

Yhtiön osakemerkintää on rajoitettu siten, ettei yksikään yksittäinen osakas pääse määräävään asemaan yhtiössä. Laajalla omistuspohjalla halutaan ennakkoon estää myös mahdolliset myöhemmät nurkanvaltausyritykset.

Lapin Mineraalipörssi Oy:n kotipaikaksi on merkitty kauppakisterissä Inari.

Uusi yhtiö kullan ja korukivien jatkojalostusta ja kauppaa varten

Joukko Lapin kullankaivajia, mukana kaikki Lemmenjoen kulta-alueen merkittävimmät kullantuottajat, on käynnistänyt yhteisen hankkeen, jonka tarkoituksena on luoda kullan ja korukivien tuottajien, korujen valmistajien ja kauppiaiden sekä asiasta kiinnostuneiden yhteinen yhtiö hoitamaan kullan ja korukivien kauppaa sekä jatkojalostusta. Viime vuosien aikana Euroopan merkittävimpänä irtokullan myyjänä toiminut Jarmo Lappalainen on hankkeessa myös mukana.

Uuden kultayhtiön, Lapin Mineraalipörssi Oy:n osakepääomaksi aiotaan koota poikkeuksellisen suuri oma pää-

oma, suuruudeltaan 960.000 mk. Tällä järjestelyllä halutaan saada aikaan vakaan taloudellisen tilan omaava yritys, joka kykenee heti alusta lähtien edesauttamaan alan yrittäjiä sekä tuotantoon että markkinointiin liittyvissä asioissa.

Osakkeita tullaan myymään koko maan alueelle, mutta yhtiön kotipaikaksi tulee Inari ja sen toiminnan painopiste tulee olemaan Lapissa.

Uuden kultayhtiön osakeantia ja tulevaa toimintaa esitellään huomenna torstaina Inarin Kultahovissa alkaen klo 18.00.

-100-
PUSKU 1993

10.6 KLO 8

LÄMPÖTILA NOLLAN KIEPPEILLÄ, LUNTA VIELÄ PALJON.
TAIVAS HARMAASSA PILVESSÄ, TUULI POHJOISESSA. TULIMME
FINNAIRIN VUOROKONEELLA IVALOON 3.6 KLO 14.00.
KENTÄLLÄ OLI VASTASSA REINO HUHTAMELLA, JONKA PITI
HEITTÄÄ MEIDÄT MARTINUSKONPALOLLE SAMANTIEN. PITI!
SAATELI VETTÄ, RÄNTÄÄ JA LUNTA MATALALLA ROIKKUVISTA
PILVISTÄ, JOTEN JÄIMME LÄHTÖVALMIUTEEN HOTELLI IVALOON.
YLI KOLMEN VUOROKAUDEN ODOTTELUN JÄLKEEN PILVET
REPEILIVÄT SEN VERRAN, ETTÄ NOUSIMME ILMAAN. PILVIÄ
VÄISTELLEN JA TUUKKOVION TUNTURINTUIPPUIJEN VÄLISTÄ
PUJOTELLEN LÖYSIMME LUMENPEITTÄMÄN KENTÄN. OH-MIA
KIERTELI KENTÄN YMPÄRILLÄ 5-6 KIERROSTA KIITORADAN
TARKAN SIJAINNIN MÄÄRITTELEMISEKSI. LUMI OLI PEITTÄNYT
MERKKIKIVETKIN. LOPULTA LASKEUDUIMME AIKA PEHMOISELLE
KENTÄLLE. RISTOLLEKIN (M.) TULI RAHTIA PARI PAHVI-
LAATIKOLLISTA, KANTOHOMMIIN RISTOKIN JOUTUI, JEEPI
OLI JUUTTUNUT KINOKSEEN. ASETUIMME TALOKSI KÄMP-
PÄÄMME. TULOAIKAMME KENTÄLLE OLI 21.05 SUNNUNTAINA
6.6. SYNGÄT PILVET SAARSIVAT NYT ERÄMAAKENTTÄÄ,
LUMIKUURUJA SATOI, KLO 23 NURKILLA KONE PÖRRÄSI
TAAS TAIVAALLA. LIKI TUNNIN OH-MIA KAARTELI MARTIN-
USKONPALON TUNTUMASSA ODOTELLEN KENTÄN PÄÄLLÄ ROIKKUVAN
PILVEN VÄISTYMISTÄ. YHT'ÄKKÄ KENTÄLLÄ LOISTI KIRKAS

- 101 -

MERKKIVALO OHJAAUSSA LASEVA, JOKA ONNISTUIKIN HYVIN.
KARI OLI SÄÄONGELMAN HUONATTUUN AJANUT MOOTTORI-
KELKALLA KENTÄLLE NÄTTÄMÄÄN KIITOTIEN PAIKAN!

RAMI TEKEE KAIVINKONEREMONTTIA. TARVITAAN UUSI OSA,
AIKA PAINAVA (YLI 200 KG). SE TULEE HELIKOPTERILLA
16.6. KESKIVUOKKONA. SITÄ ENNEN, TIISTAINA 15.6 TUO
TOINEN HELIKOPTERI, PUSKULIE OUDON LASTIN: VESIVUOKKON-
DEN NEUVOKSET TEKEVÄT TARKASTUKSEN KARIIN JA MINUN
KAIVOSPIIRISSÄNI. MUKANA ON MYÖS KORKEA PÄÄLLIKÖ
LAPIN LÄÄNINHALLITUKSESTA. RATKAISUVANA ON VESIOIKEUS-
PROJEKTI & YMPÄRISTÖLUPA-ASIA,

RAKKOLONA

6.6.93	kuivisadetta, tyynyä	} 4.2-3°
7.6.93	vantaa, vettä, kenta	
8.6.93	korkea peljöstus, vanttä	
9.6.93	" " vielä korkea peljöstus	
10.6.93	" " " "	
11.6.93	" " , auringosta	
12.6.93	vielä korkeamman peljöstuksen, vantaa	

Auringon lämpö laulua 8-10.6.93 nauttimaan kesäseson-
tutkimuksesta.

Hyvä kesäpäivä Kily

-103-

1:1

12.6

RÄNNITIN JA SEULOIN RAMIN YLIVUOTOALTAAN TAVARAA JA LÖYSIN MIELEN-
KIINTOISEN SEKAHIPUN. RAMILLA ON LIKI KUUTOMETRIN VETOINEN
RAUTALAATIKKO UPOTETTUNA RÄNNIN SUUN ALLE. LAATIKKOON KERTYI
RÄNNITYKSESSÄ YLI MENNYTTÄ RASKASTA MAA-AINESTA. HIPPU ON
PERÄIN VIIME SYKYN MONTUSTA, JOSTA TULI PALJON SÄRMİK-
KÄITÄ SEKAHIPPUJA. JOS KONEET PYSYVÄT KUNNOSSA, PÄSEE
RAMI TÄNÄ KESÄNÄ PAIKKAAN, JOSTA LÖYTYI 38-GRAMMAINEN
KULTA-KVARTSISEKAHIPPU 1987 JA 103-GRAMMAINEN 1954.

14.6

HARMAA AAMU JÄLLEEN. LÄMMINTÄ KUITENKIN 4-5 ASTETTA.
TUULI IDÄSSÄ, KÄKI KUKKUU. HUOMENNA ALKAA HELIKOPTERI-
RUUHKA: KLO 11.00 TEKEE VESITYLIOIKEUS TARKASTUSKÄYNNIN.
MUKANA ON KAI MYÖS JOKU PÄÄLLIKÖ LAPIN LÄÄNIN-
HALLITUKSESTA. SEURAAVANA PÄIVÄNÄ TULEE RAMILLE HELIKOPTERI-
RAHTINA KAIVINKONEEN OSA, YLI 200 KILOA PAINAVA KÄÄNTÖKEHÄ.
LAPIN RADIO KERTOI ILTAPÄIVÄLLÄ VESITYLIOIKEUDEN SUULLISESTA
KUULEMISTILAISUUDESTA, JOKA PIDETTIIN IVALOSSA KLO 15.00. MAINITTIIN
KULLANKAIVAJIEN KYSEENALAISTANEEN VESITIIRIN VESITUTKIMUKSET.
KARI MERENLUOTO KIINNITTÄ HUOMIOTA LAPIOKAIVAJIEN TOIMINTAAN
JA LEMMENJOKEA KUORMITTAVAAN VENELIIKENTEeseen. MAINITTIIN

MYÖS MINUN KÄYNNISTÄMÄN RIKOSTUTKINTAPROJEKSI VESIPUIRIN
ERÄSTÄ VIRKAMIEHISTÄ VASTAAN — NIMIÄ MAINITSEMATTA

15.6.

PILVINEN AAMU, TUULI KOILLISISSA, LÄMMINTÄ PARI-KOLME
ASTETTA. EILEN ALKANUT VESISADE ON KUITENKIN LAKANNUT.

YMPÄRISTÖLUPIA VARTEN POIKKESI AMME TÄLLÄ PERINTEELLISILLÄ
KULTAMAILLIS

Pekka Herva Lapin lh
Risto M. Ruuska Inkeri-utjoen
lth ky.
7-ky

POIKKESI MUITAKIN. PEKKA HERVA ON LAPIN LÄÄNINHALLITUKSEN
YMPÄRISTÖNSUOJELUN TARKASTAJA. HÄN VALMISTEE YMPÄRISTÖ-
LUPA-ASIAA KIIREELLISESTI, ON SIIRTÄNYT KESÄLOMAANSAKIN.
LUPA ON LUVASSA HEINÄKUUN ALKUPUOLELLA.

KYMMENELTÄ TULI KARI KÄVELLÖN. VÄHÄN ENNEN YHTÄTOISTA
TULI ASIANAJAJAMME PEKKA RAUTIALA TELILÄN MIKAN MÖN-
KIJÄN KYTYSSÄ. KYTTI ON TARPEEN PEKALLE, JONKA
PITÄÄ EHTIÄ PUJKULTA JÄKÄLÄ-ÄYTSIIN KORHOSEN YRJÖÄ
EDUSTAMAAN YHTÄ JALKAA UESIYLLIOIKEUDEN KANSSA, JOKA
LIKKUU HELIKOPTERILLA. KLO 11 LASKEUTUI ISO RAJA-
VARTIOSTON HELIKOPTERI KÄMPÄN NURKALLE. ISO VEHIJE
— KOLMEN HENGEN MIEHISTÖ, 13 MATKUSTAJAPAIKKA.

- 107 -

TUNTURIKUHU HYÖKKÄILI KIIVAATI KOPTERIA KOHTI SEN
LASKEUDUTTA. KOPTERISTA PURKAUTUI NELJÄ VESITLI-
OIKEUDENNEUVOSTA JA YKSI VESIASiainsihtööri, KAKSI
VESIPiIRIN JA KAKSI METSÄHALLITUKSEN MIESTÄ. MAATA
PITKIN TULIVAT LÄÄNINHALLITUKSEN HERVA JA INARIN-
UTSIJOEN TERVEYSTARKASTAJA RUUSKA.

OIKEUDEN ISTUNTO (TARKASTUS) ALKOI. KARI SELOSTI
KAIVUUSYSTEEMISTÄNSÄ JA VESIKÄSITTELTÄ SEIKÄ ANTOI PYTN-
NÖSTÄ TYÖNÄYTTEEN: TÄRÄHTI HIRVITTÄVÄSTI SAVUAVAN JA
MELUAVAN SÄHKÖLAITUKSEN KÄYNTIIN, KÄYNNIST VESIPURPUT,
HIHNAKULJETTIMEN YM. JA RAMI NOSTI KOMATSON KAUKALLA
KULTAMAATA SUPPIKON. KÄRIN SELOSTUS TÄLLOITIN SANELU-
KONCELLE. KÄRILLÄ ON Hieno SELKEYYSHALLAJÄRJESTELMÄ!

KÄVELIMME MINUN KAIVOSPIIRILLENI OJANUOMAA PITKIN,
~~SIE~~ SIELÄ KERROIN OMISTA (RAMIN) SYSTEEMEISTÄ JA
VESIJÄRJESTELMISTÄ. TYÖMAAMME ON KOOLTAAN NOIN $\frac{1}{3}$
KÄRIN TYÖMAASTA. KARI ON EDENNYT 190 METRIÄ OJAN-
UOMAA, RAMI 60 METRIÄ. MAITA ON KARI SIIRTÄNYT
 19000 M^3 , RAMI 7500 M^3 . ESITIN VESITLIOIKEUDELLE
KIISTANALAISET VESINÄYTTEIDEN OTTOPAIKAT: VESIPiIRIN PERTTI
LOKIO OTTI VIIME KESÄNÄ MONTTUJEN, ALAPUOLELTA KAKSI
VESINÄYTTEITÄ, JOITA VÄITTI POHJOIS-SUOMEN VESIOIKEUDELLE
PUSEVOJAN VEDEKSI, OMISSA JA KESKUSRIKOSPOLISIN

~ 109 ~

VIIME SYKSYN TUTKIMUKSISSA ILmeni, ETÄ SAMAN VEDEN
NÄITE OLI OTETTU SELKEETTESALTAAN YLIVUOTO-OJASTA, JOSSA
ON MITÄTÖMÄN PIENI VIRTAHA! ASIA TULI SELVÄKSI
VESIHUOIKKEDELLE. SANAILU OLI KILVAISSÄVYITÄ, OLI MM. HAN
LOKION KANSSA ENSI KERTAA SILMÄTTESIN.

MYÖHEMMIN KÄMPÄSSÄN, KARI SANOI PIENELLE PORUKALLE
KAIVANEENSA KULTAA YHTEENSÄ 27 KILOA, ARVO 1,6 MILJ. MK!

17.6

LAPIN UUTISISSA KERROTAAN INARIN NIMISMIESPIIRIN TIEDOTTANEEN,
ETÄ SYYTEHARKINTA KOLMEA LEMMENJOEN KULUNKAIVAJAA JA
YHTÄ VESIPUIRIN VIRKAMIESTÄ VASTAAN LYKKÄÄNTTI SYKSYN,
KUNNET VESIHUOIKKEUS ON PÄÄTÖKSENSÄ ANTANUT.

18.6

LÄMMIN AURINKOINEN AAMU. MIKÄ LINTUJEN LAULU!

19.6

SUMUINEN TIHKUUSATEINEN AAMU, AIKA LÄMMINTÄ. RADION
SÄÄTIEDOTUS LUPAILEE JUURI NYT (KLO 8) PILVISTÄ TAI
PUOLIPILVISTÄ, SADEKUUROJA, LÄMMINTÄ 15°.

RAHAHUOLET PAINAVAT TÄÄLLÄKIN. KORUKAUPPA EI KÄY,
MONIVUOTINEN KAUPPIAANI JARMO LAPPALAINEN JÄTTI TILITÄ-
MÄTTÄ YLI SADAN TUHANNEN MARKAN (NETTO) KORUT!

~ 111 ~

KUN EDUSTAJANI HEIKKI JARSSA ALOITTI VÄHITTÄISMYYNNIN SAARISELÄLLÄ, AVASI JARMO PIENEN NURKKAMYYMÄLÄN JA ALOITTI EPÄTERVEEN HINTAKILPAILUN. JARMON TUOTEVALIKOIMA OLI PIENI, ERI TÄHOISTA HAALITTUJA KORUJA, OSA MINUN- KIN TUOTANTANI, VUOSIEN VARRELLA ERI KULLANKAIVAJILLE TEHTYJÄ. VASTASIN TIETENKIN HINTAKILPAILUUN ALENTAEN HINTOJANI NIIN, ETTÄ OSA KORUISTA MENEE RAAKA-AINEEN HINNALLA, JOPA ALLE. HALLINTOVIRKAMIEHEN AIHEUTTAMA RAHAMENO ON LUKU ERIKSEEN: KUN ELVÄT LAULLISILLE KAIVOSOIKEUKSILLENI MITÄÄN VOI, YRITTÄVÄT TEHDÄ HOM- MAN MINULLA MAHDOLLISIMMAN KALLIKSI. VESIASIAN TUTKIMUKSISSA JA SUUNNITELUSSA OLEN KÄYTTÄNYT SUOMEN PARASTA JA KALLEINTA TOIMISTOA, MONENLAINEN LUPA- JA OIKEUDENKÄYNTIRALLI KUULUTTA VAROJA, ... RAHAA LIENEE PALANUT VUODEN SISÄLTÄ N. 50.000,- JA LISÄÄ LASKUJA TIPPUU KOKO AJAN. PARI PÄIVÄÄ SITTEEN KUULIN, ETTÄ PELKÄT YMPÄRITÖLUPAAN LIITTYVÄT KUULUTUKSET LAPIN KANSASSA MAKSAVAT ILMOITUSKULUINA YLI 8000,- MK, TÄSSÄ TAPAUKSESSA ONNEKSI JAETTUNA KARIN JA TELILÄN RISTON KANSSA. HINTAA NOSTAA SE, ETTÄ KUULUTUKSET JULKAISIIN MYÖS SAAMEKSI; ONHAN ALKUPERÄISKANSALAISTEN PÄÄSTÄVÄ VALITTAMAAN ALKUKIELELLÄÄN SIITÄ, ETTÄ JOKU ROHKENEE TEHDÄ TUOTTAVAA TYÖTÄ YLÄ-LAPIN ERÄMAISSA.

KUVAAVA ESIMERKKI VIRANOMAISTEN SIKAMAISUUDESTA: RAHAN- MENON VOI JOTENKIN HYVÄKSTÄ, JOS SIITÄ OLISI JOTAIN

HYÖTYÄ, MUTTA : TAPAHTUI VIIME VUOREN HEINÄKUUSSA, ETTÄ ROVANIEHELLÄ JÄRJESTETTIIN NEUVOTTELUKOKOUS, JOHON OSALLISTUIVAT VESIPIIRIN, KULLANKAIVAJIEN JA SUUNNITTELUKESKUS OTIN EDUSTAJAT. KULLANKAIVAJILLA TÄRKEÄN MERENLUOTOA JA ALHUSTA, NEUVOTTELUSSA SOVITTIIN, ETTÄ VESIPIIRI EI JÄTÄ PUSKUN KONEKAIVUUSTA RIKOSILMOITUSTA POLIISILLE EIKÄ TÖIDEN KESKEYTTÄMISTÄ VAATIVAA VIRKA-APUPYYNTÖÄ VESIOIKEUDELLE. EHTONA OLI, ETTÄ ALHONEN JA MERENLUOTO TEETTÄVÄT VERENPUHDISTUSSUUNNITELMAT VESIPIIRIN HYVÄKÄITÄVÄKSI JA KAIVAJIEN TOTEUTETTAVAKSI. MUTTA VOI SAATANA KUMMINKIN : POISTUTTUAN NEUVOTTELUSTA KULLANKAIVAJIEN ASIANAJAJA PEKKA RAUTIALA KUULI VIELÄ SAMANA PÄIVÄNÄ RADIOSTA, ETTÄ VESIPIIRI ON TEHNYT RIKOSILMOITUKSEN JA TÖIDEN KESKEYTTÄMISESITTEKSEN ! ! ! ! KARI & MINÄ PYSYIMME SANASSAMME JA TEETIMME VESIONKÄSITTELSUUNNITELMAT, JOTKA MAKSOIVAT TILI 30.000,- MK. NEUVOTTELUJEN JA SOPIMUSTEN TIE LIENEE TUROSSA, EDETTÄ ON VUOSIKAUSIA KESTÄVÄ KÄRÄJÖINTI TUOMIOISTUIMISSA. NÄYTTÄÄ SILTÄ, ETTÄ OIKEUDENKÄYNNIT JATKUVAT VIELÄ VUOSIA SEN JÄLKEEN KUN KULTA ON KAIVETTU, MAA TASATTU JA PAJUKKO HYVÄSSÄ KASVUSSA KULTAPUROJEN VARELLA,

F114

21.6

KYLMÄ AAMU, TAIVAS PILVESSÄ, TUULI POHJOISESSA, LINTUJA ON SILTI PALJON. PIHAKATAJASSA RUOKAILI LOISTAVANPUNAINEN TAVIOKUURNA, PIEKANA SYÖESY SAALIINSA KIMPPUUN MARTIN-IISKONPALON RINTEESEEN, PUOLIKESY RIEKKO MAJAILLEE KÄMPÄN YMPÄRISTÖSSÄ, JÄRRIPETOT JA URPIAISET HYPPIVÄT PUSSA JA MAASSA, SINIRINTAIN LAULAA VIELÄ, MONEN KATUVUOREN JÄLKEEN MYRKÄT OVAT LISÄÄNTYNEET JA SEN SEURAKUJENA PETOLINNUKSET, ISO PÖLÖKIN ON NÄYTÄYTYNYT, SUOPÖLÖ? EN SAANUT SELVÄÄ,... TOPELTA ISO LINTU TULLEE TUOREMMAN TIEDON MUKAAN TÄNÄÄN — HELIKOPTERI TUOMAAN RAMILLE RAHTIA.

22.6

EI TULLUT RAMILLE KOPTERI EILENKÄÄN, OMITUINEN KULJETUS-PALVELU, SÄÄT VILJENEVÄT, TUULI ON POHJOISESSA, VETÄÄ SATAA, SÄÄTIEDOTUS UHKAILI LUMISATEILLA, VAIKKA VIIME TALVEN LUMETKIN OVAT OSIN SULAMATTA, KARI ALOITTI EILEN RÄNNITYKSEN PUOLENPÄIVÄN AIKoihin, PUSEUOJAN VESI OLI AINAKIN ILLALLA SEITSEMÄN NURKILLA TÄYSIN KIRKASTA, VALVOIN ILLALLA TAVALLISTA MYÖHEMPÄÄN JA HERÄSIN VASTA 7.30 MOOTTORIN HURINAAN KÄRIN MONTOUTA. AGGREGAATTI PÄRÄHTI KÄYNTIIN JA RÄNNITYS ALKOI, RAMI KERTOI MYÖS TELIÄN RÄNNITTÄVÄN MIES-SILLÄ, VAIKKA YMPÄRISTÖLUVAT PUUTTUVAT.

23.6

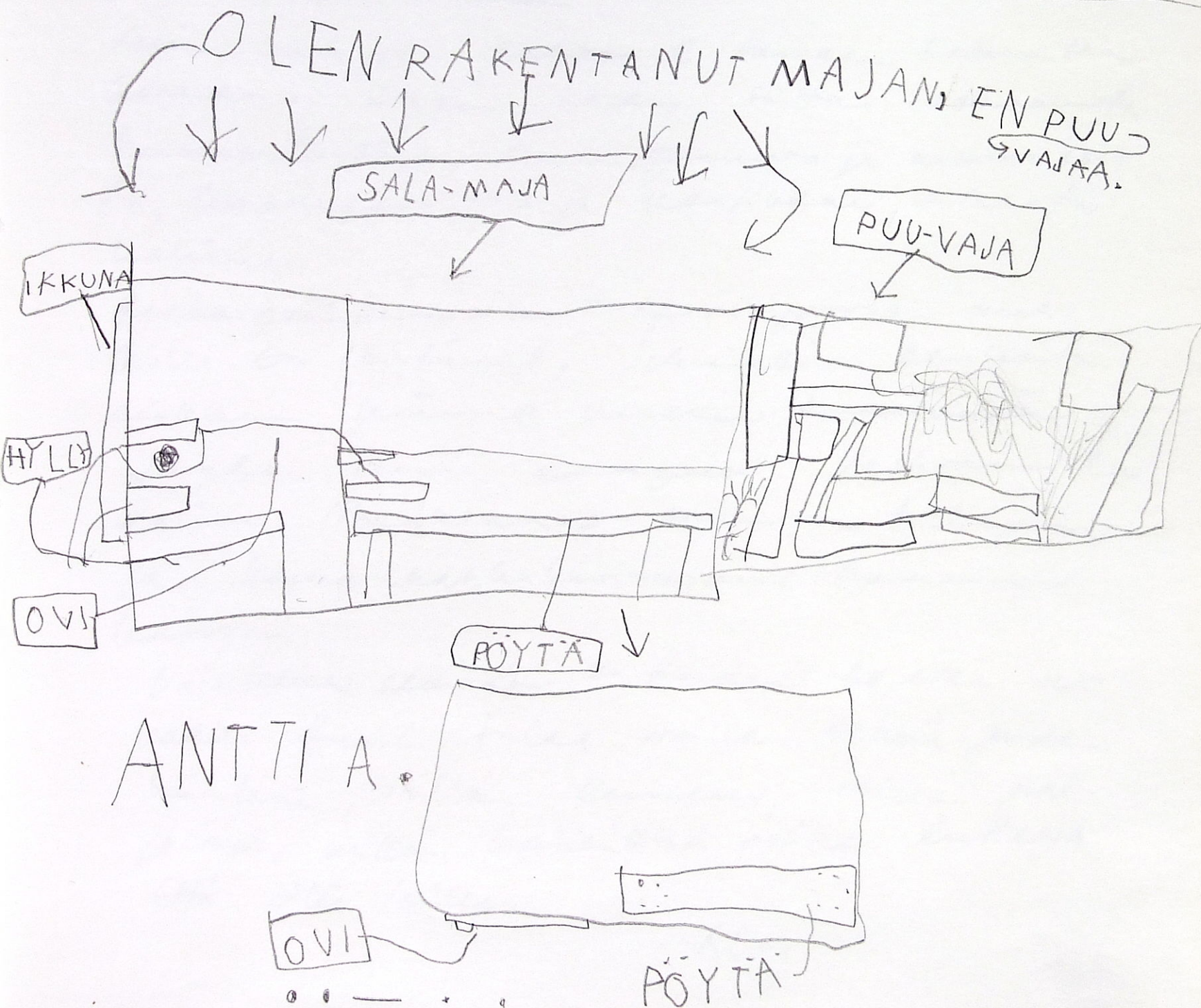
PILVISTÄ, KOVA KOILLISTUULI, LÄMMINTÄ + 1-2 ASTETTA AAMULLA.
 EILEN ILLALLA KLO 19,20 RAMI SAI KAUAN ODOTTAMAANSA
 POSTIA: HELIKOPTERI KÄVI MONTULLA ROIKOTTAEN NARUN
 PÄÄSSÄ PAINAVAA PAKETTIA. ILLALLA KÄVIN SOITTELEMASSA
 MINKEISEN PUHELIMESTA HUHTAMELLE (LENTÄJÄ) JA JARSMALLE
 (KORVEDUSTAJANI). HUHTAMELLAN UUDEN KONEEN PAPERIT EIVÄT
 VIELÄ OLLUET KUNNOSSA, PYTSI SOITTELEMAAN UUDESTAN
 TÄNÄÄN. MEILLÄ ON LENTOLIPUT IVALO-HELSINKI YLI-
 HUOMISEKSI, SITÄ ENNEN PITÄISI PÄÄSTÄ IVALOON. JARSMAN
 AVAA KULTAJEPÄNLIIKKEEN TÄNKÄVAARASSA! HYVÄ JARSMAN!
 SILLO AIKAA KUN MONET MUUT PUHUVAT JA SUUNNITTELEVAT
 KORVKAUPAN EDISTÄMISEKSI, JARSMAN HEIKKI TOIMII. MUISTU
 MIELEENI ERNEST HEMINGWAYN TOIKASU JOSSAKIN YHTYKSESSÄ:
 "POIKANI, ÄLÄ KOSKAAN EREHDY LUULEMAAN LIIKETTÄ TOIMIN-
 NAKSI!" TÄÄLLÄ LAPISSA YLEENSÄ — JA LAPIN KULLAN
 JA JALOKIVIEKSEN YMPÄRILLÄ ESIINTYY PALJON TURHAA SAUHUA-
 MISTA, PUHETTA JA LIIKETTÄ — LAITTOIN TULOKSIIN, PAR-
 HAALLAAN PUUHATAAN JÄYKKÄÄ JA KALLISTA ORGANISAATIOA
 SUHTEELLISEN PIENEN ASIAN YMPÄRILLE, PUUHATAANKOHAAN
 PIENOS-JOULUMARTTA?

23.6

-119-

ISA ON TYHMA!!!! ÄITI ON TYHMA!!!! ANTTI ON AINOA KIVAA
!!!
T: ANTTI A!

-120-

LÄHTÖ KOTIPESILLÄ. KESÄ 1992 PÄÄTÄSSÄ !

Kullankaivaja Kari Merenluoto lupaa kävellä työttömyyskortistoon

LAPIN KANSA

6.5.-94

Metsähallituksen valitus hiljentää Lemmenjoen kaivospiirit

Inari

Veikko Väänänen

Metsähallitus lähetti torstaina vesiylöikeudelle osoitetun valituksen, jolla halutaan mutkistaa Lemmenjoen kansallispuistossa Puskuojan latvoilla toimivien kahden kullan konekaivajan vesioikeusluvan saantia ja estää konekaivu tulevina kesinä.

Kullankaivaja Kari Merenluodon mukaan Metsähallituksen toimenpide oli odotettu, koska se voi polttaa surutta veronmaksajien rahoja tällaisiin oikeusrulettihin. Hän arvelee, että tuo riskiton satsaus on nyt tuottamassa Metsähallituksen virkamiehille mieleisen tuloksen, kun kaivospiirien seitsemän työntekijää marssivat kortistoon.

Metsähallituksen lakimies Seppo Niiniahon kertoi Metsähallituksen puuttuvan Puskuojan latvoilla olevien kahden kaivospiirin Lemmenjoen vesistölle aiheuttamiin haittoihin, joita ovat veden samentuminen ja mahdollisesti myös kalanpoikastuotannon häiriintyminen.

Niiniahon mukaan Metsähallituksen valitus myötäilee näiltä osin mm. Sallivaaran paliskunnan konekaivusta tekemää muistutusta.

Metsähallituksen mielestä kullankaivusta saatava ns. ko-

konaishyöty on pienempi kuin siitä vesistölle, muulle ympäristölle ja muille elinkeinoille aiheutunut haitta.

Niiniahon ei osaa arvioida miten Metsähallituksen valitus vaikuttaa Puskuojan kaivospiirien ensi kesän toimintaan. Hänestä viimeisin Pohjois-Suomen vesioikeuden päätös näyttäisi ainakin kieltävän jätevesien laskemisen kaivospiirien ulkopuolelle, kunnes päätös on valituskierroksen jälkeen saavuttanut lainvoiman.

Pohjois-Suomen vesioikeuden päätös syntyi äänin 2 - 2 puheenjohtajan äänen ratkaistessa. Sitä ennen myös vesiylöikeus oli äänestänyt palauttaessaan konekaivuvuasian uudelleen vesioikeuteen ja edellyttäessään, että konekaivajien on haettava toiminnalleen vesioikeuden luvat.

Vesioikeustuomari Seppo Kempainen Pohjois-Suomen vesioikeudesta ei halunnut torstaina esittää mitään varmaa tulkintaa Metsähallituksen valituksen käytännön vaikutuksista, eikä myöskään ennakoida asian käsittelyä vesiylöikeudessa.

Metsähallituksen valitus kulkee vesiylöikeuteen Pohjois-Suomen vesioikeuden kautta. Kempaisen mukaan vesioikeus joutuu harkitsemaan pyytääkö se ennen valituksen eteenpäin toimittamista vastapuolen, eli kullankaiva-

jien, vastineet.

Jos vesioikeus katsoo asian olevan kullankaivajille tutun, se voi toimittaa valituksen ilman vastineita vesiylöikeuteen.

Kempainen arvioi, ettei valitus pysäyttänyt kaivospiirien sisällä pysyttelevää toimintaa, mutta se voi estää alapuoliseen vesistöön heijastuvan varsinaisen kullanhuhdonnan.

Kempaisen mukaan epävarmaa edelleen on mm. se, tarvitaanko kaivospiirin sisällä yleensä mitään vesioikeuden lupaa. Hänestä kyse on varsin vaikeista tulkinnoista.

"Vesioikeuden päätös asiallinen"

Kari Merenluodon mielestä Pohjois-Suomen vesioikeuden päätös oli varsin asiallinen ja kullankaivajilla olisi ollut täydet edellytykset täyttää sen asettamat lupaehtot.

Metsähallitus pyrkii Merenluodon mielestä valituksellaan jonkinlaiseen lopulliseen ratkaisuun, eli ajamaan ammattikaivajat konkurssiin ja työttömyyskortistoon.

Merenluodosta on selvää, etteivät yksityisen kansalaisen rahat riitä loputtomaan oikeusmylytykseen, ja se tiedetään myös Metsähallituksessa, jonka ei tarvitse "laskea mäkettä omilla housuil-

laan".

Merenluoto ihmettelee kuitenkin sitä harrastusta, jota uusien työttömien tekemiseksi on Metsähallituksessa riittänyt. Hän muistuttaa, että Metsähallitus itse työllistää Lemmenjoen kansallispuiston alueella vakinaisesti vain neljä henkeä, joiden palkat maksetaan verovarosta.

Merenluotoa hämmästyttää Lemmenjoen konekaivukäräjäinnissä myös Lapin vesi- ja ympäristöpiirin rooli. Kun vesiylöikeuden päätös näyttäisi edellyttävän vesioikeuslupien hankkimista kaikille Lemmenjoen kansallispuiston kaivospiireille ja valtauksille, keskittyä vesi- ja ympäristöpiiri vain kahden kullankaivajan paimentamiseen.

Merenluodon mielestä vesiviranomaisen toiminnan laillisuutta olisi syytä jonkun selvittää. Hän arvelee, että tapausten Kari Merenluoto ja Aarne Alhonen kohdalla kyse onkin sekä Metsähallituksessa että Lapin vesi- ja ympäristöpiirissä enemmän arvovalta-asiasta. Kumpikin viranomaistaho on kärsinyt tappioita oikeuskäsittelyissä, ja Metsähallitus on tuomittu muutaman kerran jopa korvauksiin.

Merenluoto kertoo ennakoineensa Metsähallituksen valituksen, ja jättäneensä kaivospiirinsä huollon tältä kevältä. Hän on

anonut Metsähallitukselta jo myös lupaa kaivinkoneensa poiskuljettamiseen.

Kullan parissa Merenluoto aikoo tulevaisuudessakin askarrella. Hän on lähössä lähiaikoina Lapin kauppakamarin Saksassa järjestämään International Lapland-tapahtumaan markkinomaan Lapin kultaa ja kultamaata Lappia.

Merenluoto on ollut myös Lapin Kullankaivajain Liiton edustajana mukana kehittelemässä projektia, jolla pyrittäisiin etsimään keinot ja pelisäännöt Lapin kultavarojen etsimiseen, kaivamiseen ja markkinomiseen luonnon kestävän käytön periaattein.

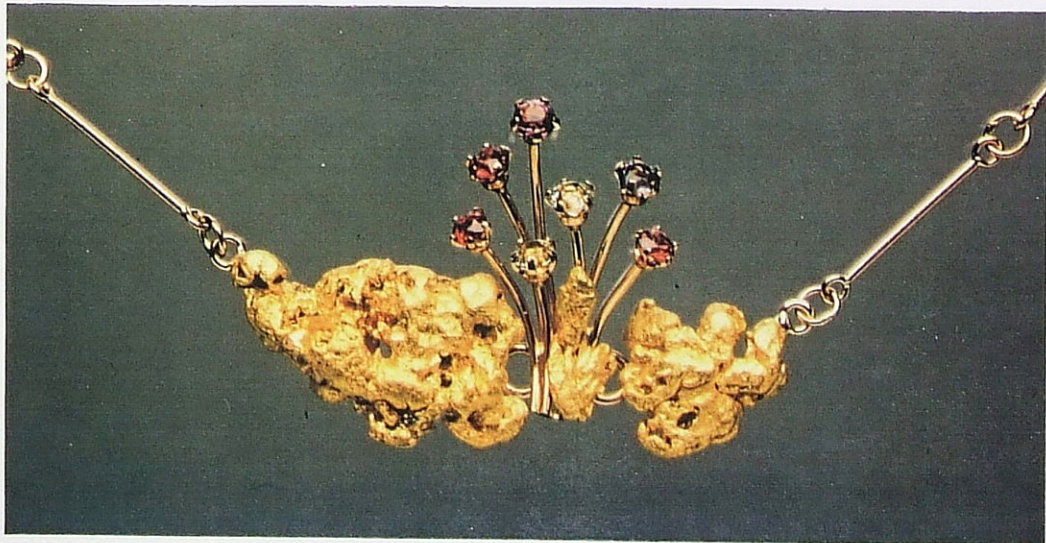
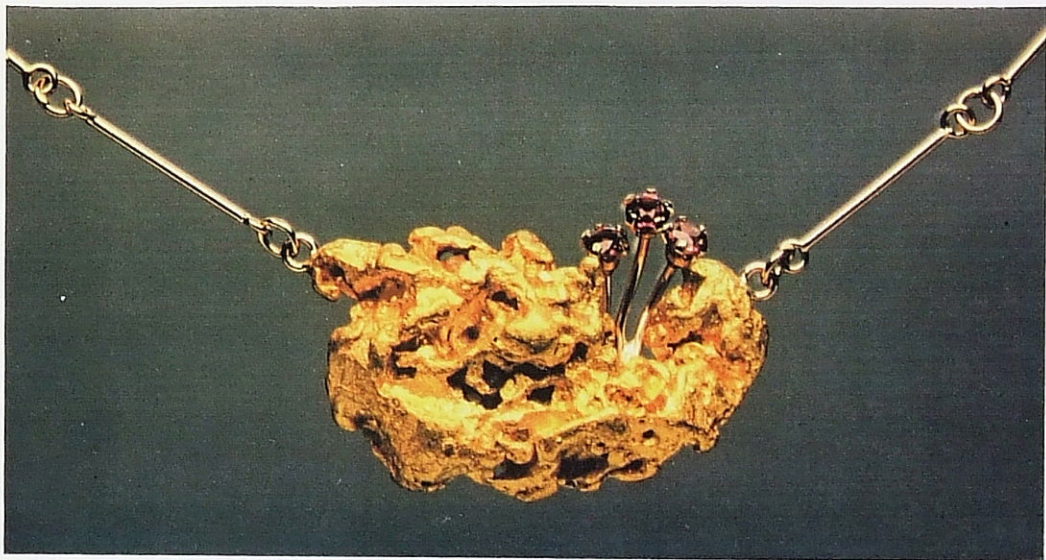
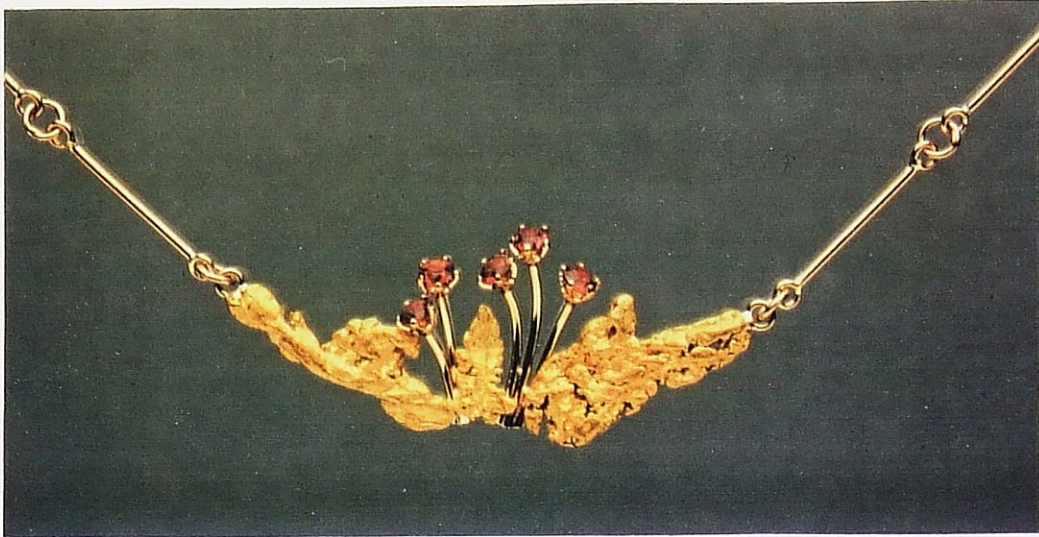
Kullankaivajien tavoitteena on saada näihin asti kieltämiseen keskittyneet Metsähallitus ja ympäristöministeriö rakentamaan neuvotteluun saman pöydän äärelle, jotta kansantaloudellisesti selvästi järkevää kullankaivua voitaisiin tulevaisuudessa rauhassa harjoittaa. Projektin yhteistyösopuoliksi on kysely jo myös Inarin ja Sodankylän kuntia sekä kauppa- ja teollisuusministeriötä.

Kari Merenluodon mukaan muualta maailmalta on jo näyttöä siitä, etteivät tiukatkaan ympäristönsuojeluvaatimukset ole esteenä kullankaivulle. Lähtökohdaksi on vain oltava rakentava yhteistyö, eikä halu kaiken mahdollisen kieltämiseen.

- 123 -

LEMMENJOEN KULTAMAAT KUKKIVAT

LEMMENJOKI KORU
KULTASEPPÄ
AARNE ALHONEN

Kaulakoruja Lemmenjoen kultahipuista. Kivinä
Lemmenjoen granaatteja, Luoston ametisteja,
Luumäen beryllejä ja Pielaveden kordieriitteja. 2:1

3.6

NOPEA TULO KULTAMAILLE. FINNAIRIN KONE NOUSI HELSINGISTÄ KLO 12.00 JA HUHTAMELLAN KONE IVALOSTA KLO 14.00. SÄÄ PUOLIPILVINEN, LÄMMINTÄ NOIN 15 ASTETTA. LUMI-KERROS KÄMPÄN YMPÄRILLÄ ON VAIN PUOLI METRIN PAKSU. KÄMPÄ YKSIKUNNOLLIEN SIISTI, PUHUUTTO HOIDETTU, ENSIMMÄISEN KERRAN KÄHTENKYMMENEN VUOTEEN TÄMÄN KÄMPÄN PUUPAIKALLA ON MTÖS HONKAA. KIITOS RAMI!

4.6

KÄVIN MARTINUSKONPALON PÄÄLLÄ HOITAMASSA SOVITTUJA LIIKKE-ASIOITA MÄLÄSKÄN RISTON KANSSA. RISTO SAAPUI LIIKKE-NEUVOTTELUUN ASIAKSEKULUVAN ARVOKKAASTI AJAN OHISTAMALLAAN PÄIKKAKUNNAN AINOALLA TAKSIAUTOLLA. KOPPALAKKI PÄÄSSÄ, TAKSI-KYLTI KATOLLA. TÄPÄSIN MTÖS KIVIEKOPURON LATVAN KAIVAJAN, KÄRKKÄISEN MATIN. METSÄHALLITUKSEN MIEHET OLIVAT TEHNEET KEVÄTTÄLUELLA MATILLE USKOMATTOMAN SIKAMAISEN TEMPPUN! MURTAUTUNEET MATIN LUVALUISEN KÄMPÄN JA PURKANEET SEN! TÄJUTTUAAN RIKOIKSENSA VAKAVUUDEN KOKOSIVAT KÄMPÄN, MUTTA HUONOSTI. OVAT HYVITÄNEET MATIN JO 20.000,- MARKAN KORVAUKSELLA — EI KAI VAIN VERONMAKSAJIEN VARAISTA?! KAUNIS SÄÄ JATKUU.

5.6

EIPÄ JÄTEKÄ ENÄÄ KAUNIS SÄÄ. NYT PUHUU POHJOINEN. TAIVAS ON RASKAASSA PILVESSÄ JA TUULI ON MYRSKYISTÄ. MAKAILLAAN KÄMPÄSSÄ, VEROTETAAN RUNSAITA MURNAVARASTOJA.

6.6.

TUULI HIEMAN TYYNTYNYT, SATAA RAKEITA JA JÄÄTÄVÄÄ TIHKUA. KOIVUJEN OKSET JA LÄHEKSI HUIREKORVALLA OLEVAT SILMUT OVAT KAUNIN JÄÄKUOREN PEITOSSA.

-125-

8.6. KLO 7

LÄMMIN AAMU, LÄPITUNKEMATON SUMU. SUMUSTA KUULUU MONIPUOLINEN KONSERTTI: SINIRINTA, PAJULINTU, URPIAINEN, JÄRRIFEIPPO, KELTAVASTÄKÄKKI. MONTTU PERUSTETTIIN EILEN, TÄNÄN RÄNNITETÄÄN JA SEULOTAAN.

12.6.

TUULI ETELÄSSÄ, TAIVAS HAKMAA, SATELEE. ILMAT OVAAT KUITENKIN OLLAET AIKA POUTAISIA. RÄNNITTELEMME JA SEULOMME NIFAN VANHOJA KASOJA. KASOJEN ALLA ON KAIVAMATONTA MAATA, JOSTA TULLEE LUTIKOITA:

 RIKASTA MAATA, RÄNNITETTY KOKKENTAN

1-2 M³. PAIKKA ON SAMAN, JOSTA SAIMME HUHTISTEN KANSJA VUONNA 1981 PALJON KAUNIA KORUNDEJA JA MUUTAMAN KULTALUTIKAN.

13.6.94 Kuusuaa auringossa, kipeää tuulta.
Tulipalaa kätä! *hly*

Tulsiin 11.6.94

Touas kerkisin muutaman välivuoden jälkeen Puskun penkkoja pöllistelemään. Eka kertaa kuitenkin näin aikaisiin kesästä. Mukavasti korundia löytyi, mielellään lähtivät ihmisten ilmoille mannekiiniksi. Paulin sain Lahdesta mukaani tänne Lemmenjoen ~~te~~ reissulle 14.6 yöllä - leimme pienen kävelylenkin, (tunti itään päin) siellä missä puskun laskee Lemmenjokeen. Lemmenjoki (kanjoni) siellä hyvin kaunis. Kesä siellä oli jo paljonkin, pitemmällä. Sepelrastas pariskunta pesii siellä. Kuitokset Arskan Vieraanvaraisuudelle. Lentokoneella tokaisin 15.6.94 *Matti Lång*

-127-

KÄVIN PERHEEN KANSSA
PIHALLA KLO 13
(17.6.)
Terveisiä Jukka Jyväskylä

17.6.

RETKEILIMME KAUNIISSA SÄÄSSÄ. KÄVELIMME REITIN KIVIKKOPURO —
MIESSI — KAARREDOJA — RAUNALA. KÄRKKÄSEN MATTI OLI MONTULUAN
KIVIKKOPURON LATVALLA. RISTO OLI KAIVINKONEELLA KAIVANUT
MATILLE VIEMÄRIÄ JA NOSTANUT VÄHÄN RÄNNITETTÄVÄÄ. METSÄHALLITUS
OLI TEHNYT KEVÄTTÄLVELLÄ TÖRKKEÄN TEMPON: PURKANUT KÄMPÄN
JA VAATINUT KULJETTAMAAN ELEMENTIT POIS VÄITTÄEN KÄMPPIÄ LU-
VATTOMAKSI! KÄMPÄN LUPA-ASIAT OLIVAT KUITENKIN KUNNOSSA
JOTEN METSÄHALLITUS KOKOSI KÄMPÄN UUDELLEEN — HUONOSTI.
MATTI ON SAANUT KIPURAHDOJAKIN PARIKYMMENÄ TUHATA MARKKAA,
MUTTA ASIA EI OLE LOPPUUN KÄSITELTY.

AKU KAIVOI NEVA-AIJAN VANHAN KÄMPÄN KOHDALLA, MELKON
NURKAN ALLA. PAIKKA ON RIKAS, KULTA KARKKAA. EN MUU-
TANUT KYSYÄ KUKKIVATKO NEVALAUVEN VEIKON KYLVÄMÄT UNIKIT
VIERÄ. NOIN KYMMENEN VUOTTA SITTEEN NÄIN KÄMPÄN NUR-
KALLA KETÄVÄN UNIKON — LIEKÖ COPRUMILAASTUA?

MÄLÄSKÄN RISTO TARJOSI KAHVIT HYVIEN SUKLAAKKEIKSEN KERA.
TEIN RISTON KANSSA KAUPPOJA, ANNOIN NETTOARVOLTAAN 25.000,-
MARKKIN KORUT JA MAKSOIN SAIN LUTIKKAKATTEJA. TOTEJIMME
HYVÄN YHTEISTYÖME JATKUNEEN NOIN VIISITOISTA VUOTTA.

KUKA PESTIKÄÄN ISOLASSA: KOLKUNKSEEN VASTASI TUTTU ÄINI:
"KÖMPI KÖMPI". ITSE VANHA ILKEÄ SARVILUONO. KALJAPÄNTTÖ
VESILUKKOINEN PULPUTTI KODIKKAASTI NURKASSA. ANTTI INNOI-
TU ISOLAN JÄSKEN KÄTKETYSÄ KULLASTA JOTA ERI ARVIOIDEN
MUKAAN ON 10-15 KILOA PÄTKURUKKEISSA JOSJAKIN PIIRUSPELLOSSA.

20.6

LÄMMINTÄ, AURINKOISTA. EILEN NUKUMME MARTINILKANPÖLÖN
KVARTSEJA KUTEN VIIME VIIKOLLAIKIN YHTENÄ PÄIVÄNÄ. KULTAA
EI TAVATTU, PARISSA MURIKASSA ON MUSTA PEHMÄÄ MINER-
AALIA, TOUESSA ILMEISET GRAFIITIT, TOUESSA MOLYBDENI-
HOHDETTA.

21.6.

LÄMMIN KESÄAAMU, KOIVUSSA LEHTI. EILEN SÄÄSIÄ JA
MÄKÄRIÄ MELKEIN VAIVAKSI ASTI. RAMI PÖLLÄHTI EILEN
MONTULLE, KÄYNNISTI AGREGAATTIN JA KAIVINKONEEN.
PUNOIMME SOTAJUONIA: MITÄ TEHDÄ ERITTÄIN KIHARISESSA
OIKEUSTAUTELUTILANTESSA ETTEI 100.000,- MARKAN UHKAR-
SÄKKÖ LAUKEA MAKSETTAVAKSI. JA MITÄ PIIRUA: HUHTA-
MELLAN VESITÄS LENSİ KLO 15 NURKILLA HYVIN MATA-
LALLA SEURAILLEN PUSKUN UOMAA JA KÄÄNTÄEN HIESSILLE.
KONE LENSİ UUDELLAAN KLO 19 NURKILLA PUSKUN UOMAA
LENNONJOKEN PÄIN. "VESIPÖLÖT" SANOSI MÄLÄIKÄN
RISTO. SIIS VESIPÖLÖN VIRKAMIEHSTON VALVONTALENTO LUUL-
TAVASTI. RAMI ON PIKAVISIITILLÄ, LÄHTEE TÄNÄÄN POIS
JA TULEE TAKAISIN 10. HEINÄKUUTA.

RADIOSSA KERROTTIIN, ETTÄ NJURGALAHDESSA ON AVATTU KANSALLIS-
PUISTON OPASTUSKESKUS, PAIKALLA JOHTAVIA LUONNONSUOJELUBYÖR-
KRAATTEJA. MATTI HELMINEN SEKOILI JA SEKOITTELI LUONNONSUOJELULAIN JA KAIVOSLAIN SUHTEITA. HERRAT SAARAT PIÄKEIN
KUNNON VASTUIKSEN RAHOITUSRANIALLEEN: KTM ON MYÖNTÄNYT
RIO TINTO ZINCILLE 6000 KM² VALTAUSVARaukset LAPPIN.

23.6.94 KOTIIN HÄHTÖ. HEINÄKÄ, KESÄ TULLUT,
TÄHÄ KERTAA EI SADA LUNTA.

SENSIVAKSI PITÄIS, LÄHTÄÄ LENTOON
UKONILMASSA.

LILY

Kultapeliä kovin panoksin

LK. 8.7.-94

Puskuojalla aiotaan kaivaa koneella uhkasta huolimatta

Inari
Tapani Ranta

Inarin kultamailla pelataan kovaa peliä kullankiilto silmissä. Hollolalainen Aarne Alhonen aikoo aloittaa Puskuojalla konekaivun siitä huolimatta, että häntä on uhattu sadan tuhannen markan uhkasakolla.

Aarne Alhonen perustelee aloittamista sillä, että eri viranomaisten päätökset ovat keskenään ristiriitaisia ja hän aikoo toimenpiteillään saada selvyyttä asiaan asiaan, jossa viranomaiset eivät suostu vastaamaan asialliisiin kysymyksiin.

Aarne Alhosella on kaivospiiri Lemmenjoen Puskuojalla. Hänellä on kaivosvaltauksen lisäksi myös ympäristölupa. Hän sai myös vesioikeuden luvan, mutta tästä päätöksestä ovat metsähalitus ja eräät muut valittaneet.

Aarne Alhonen sanoo pystyvän kaivamaan kultaa siten, ettei Puskuojasta oteta vettä eikä siihen myöskään juoksuteta samennutunutta vettä, vaan huuhdonnassa käytetty vesi pumpataan ja imeytetään maakerroksen läpi.

Alhonen katsoo, ettei hän kuivalla maalla kaivaessaan edes

tarvitse vesioikeuden lupaa. Alhonen perustaa käsityksensä myös vesioikeustuomari Seppo Kempaisen julkisuuteen antamaan lausuntoon, että on epävarmaa, tarvitaanko kaivospiirin sisällä yleensä mitään vesioikeuden lupaa.

Alhonen sanoo käyneensä pitkään oikeustaistelua konekaivuun sallimisesta Puskuojalla. Viime kesänä vesioikeus peruutti uhkasakon kesän ajaksi ja Alhonen kumppaneineen pystyi kaivamaan koneellisesti kultaa syksyyn saakka. Nyt uhkasakkouhka on päällä.

- Jos vesipiiri ryhtyy toimenpiteisiin uhkasakon täytäntöön panemiseksi, on se mielestäni ylittänyt toimivaltansa. Vesipiiri ei antanut minulle asiallista vastausta, kun kysyin kaivostöiden kiellettyvyyttä ja sallittavuutta.

- Jos vesipiiri ryhtyy toimenpiteisiin, keskeytän työt välittömästi ja esitän vaatimuksen menetetyin kaivostuotannon arvon korvaamisesta, sanoo Alhonen.

Alhosen mielestä tuotannon menetys päivässä on 7 500 markkaa ja tappio kuluvalta kesältä 750 000 markkaa. Sen suuruinen lasku on tulossa valtiolle, jos työt joudutaan keskeyttämään.

21.7.-94

TÄÄS NOPEA TULO KULTAMAILLE. FINAIRIN KONE NOUSI HELSINKI-VANTAALTA KUO 12. HUHTANEEN PITI HEITTÄÄ MEIDÄT IISKON-PALOLLE, MUTTA ESTEEN VUOKSI LENTÄJÄNÄ OLI MATTI SORVALI, TAITAA OLLA PERÄTI LENTOAJEMAN PÄÄLLIKKÖ. LÄMMINTÄ, TYINTÄ JA REHEVÄÄ — JONKINVERRON SÄÄSKÄ, MEDIA KÄY KUUMANA; KUN TALLUSTELIIME IISKON KENTÄLTÄ KOHTI KÄMPPÄ, VIITTELÖI VEHO MEILLE JA KERTOI, ETTÄ HÄNEN KÄNTKÄSSÄÄN ON SOITTOPTINTO MINULLE. LAPIN KANJAAN PITÄUI OTTAA YHTEYTÄ. HUOMENISSA LÄHDEN ETSIMÄÄN EKOFASISTIN JALONJÄLKIÄ MONTULTANI: TV 2:IN YMPÄRISTÖUUTSISSA NÄYTETIIN MONTULTANI LUVATTA KUVATTA VIDEO-NAUHAA PAHA JUTTU — KUVAAJALLE JA LUVATTOMALLE JULKISILLE ESITÄJILLE.

 Ivalon Lentopalvelu ky PPA 2 Lentoasema 99800 IVALO		Puh. 9697-427 41 NMT 949-391 621		TILAUS- JA KUVAAUS- LENTOJA	Lentolippu Flight Ticket
Mistä From <i>ETMP</i>	Pvm/Date <i>23.6</i>	Hinta/Price		Tämä lippu kelpaa kuljetukseen ainoastaan sinä päivänä ja sillä reitillä, jota varten se on asetettu.	
Mihin To					

 Ivalon Lentopalvelu ky PPA 2 Lentoasema 99800 IVALO		Puh. 9697-427 41 NMT 949-391 621		TILAUS- JA KUVAAUS- LENTOJA	Lentolippu Flight Ticket
Mistä From <i>ETMP</i>	Pvm/Date <i>23.6</i>	Hinta/Price		Tämä lippu kelpaa kuljetukseen ainoastaan sinä päivänä ja sillä reitillä, jota varten se on asetettu.	
Mihin To					

 Ivalon Lentopalvelu ky PPA 2 Lentoasema 99800 IVALO		Puh. 9697-427 41 NMT 949-391 621		TILAUS- JA KUVAAUS- LENTOJA	Lentolippu Flight Ticket
Mistä From <i>ETMP</i>	Pvm/Date <i>23.6</i>	Hinta/Price		Tämä lippu kelpaa kuljetukseen ainoastaan sinä päivänä ja sillä reitillä, jota varten se on asetettu. Kuljetusehdot ovat lokakuun 12. päivänä 1929 Varsovassa tehdyn yleissopimuksen sekä siihen myöhemmin tehtyjen muutosten mukaiset.	
Mihin To <i>ETIV</i>				This ticket is valid only for the flight for which it was issued. Transportation under this Ticket is subject to the rules relating to liability established by the Convention for the Unification of Certain Rules Relating to International Transportation by Air Signed at Warsaw October 12, 1929.	
Kautta Via					
Matkustajan nimi Name of passenger <i>Alko me</i>				Hyväksytty/Issued Pvm/Date <i>23.6 94</i> Allekirj. Signed <i>RB</i>	

 Ivalon Lentopalvelu ky PPA 2 Lentoasema 99800 IVALO		Puh. 9697-427 41 NMT 949-391 621		TILAUS- JA KUVAAUS- LENTOJA	Lentolippu Flight Ticket
Mistä From <i>Ivalo</i>	Pvm/Date <i>21.7.94</i>	Hinta/Price <i>21.7.94</i>		Tämä lippu kelpaa kuljetukseen ainoastaan sinä päivänä ja sillä reitillä, jota varten se on asetettu. Kuljetusehdot ovat lokakuun 12. päivänä 1929 Varsovassa tehdyn yleissopimuksen sekä siihen myöhemmin tehtyjen muutosten mukaiset.	
Mihin To <i>Martti Niemi</i>				This ticket is valid only for the flight for which it was issued. Transportation under this Ticket is subject to the rules relating to liability established by the Convention for the Unification of Certain Rules Relating to International Transportation by Air Signed at Warsaw October 12, 1929.	
Kautta Via <i>Alhonen Antti</i> <i>Alhonen Sirkke-Liisa</i>					
Matkustajan nimi Name of passenger <i>Alhonen Arne</i>				Hyväksytty/Issued Pvm/Date Allekirj. Signed <i>[Signature]</i>	

ATT: ERKKI AIRAKSINEN

Kes Hei 13 12:48 sivu 1

suopajar

tekijä lukija
suopajar RITOLAHI SÄHKÖpuhe koko
0:29

apin Radio

Lemmenjoen kansallispuiston konekaivuu

almis: Maa Hei 11 17:29 1994 uutiset:

ähteet: YLITARKASTAJA ERKKI AIRAKSINEN; JUTTU HIPLASSA

Vesi- ja ympäristöpiiri panee välittömästi täytäntöön kullankaivaja Aarne Alhoselle annetun uhkasakon, kun konekaivuu Lemmenjoen kansallispuistossa käynnistyy. Vesi ja ympäristöpiirin tietojen mukaan Alhonen ei ole vielä aloittanut konekaivuuta Puskuojalla uhkauksistaan huolimatta. Oikeusprosessi koneellisesta kullankaivuusta on vielä kesken ja päätös 100-tuhannen markan uhkasakosta vuodelta 92 on voimassa.

lsh. Leena Suopajar / Lepi radio

alvekuukaus MA 11/7-94

23.7.-94

LÄMMIN, TUULINEN AAMU. USKOMATONTA MUTTA TOTTA: SAIN TIEDOTUSVÄLINEISSÄ VASTAUKSEN KYSYNYKSENI, JOHON VESIVIRANDMINEN EI SUOSTunut VIRALLISESTI VASTAAMAAN!

NEUVOTTELIN EILEN SOPIMUSKUMPPANINI RAIMO KANAMÄEN KANSSA TILANTEEDESTA. TOTESIMME TOSIASIAT: KAIVUUKALUSTO ON KUNNOSSA, POLTTOAINEHUOLTO TEHTY, MUTTA METSÄHALLINUKSEN TURHA VALITUS JA VESIVIRANDMINEN LIIAN JYRKÄ VESIOIKEUSPÄÄTÖSTULOKSIA ESTÄVÄT KAIVOSTOIMINNAN. VESIPIIRIKÄ EI OLE LAULUSTA TOIMIVALTA HALLINNOIDA KAIVOSLAIN OIKEUKSISTA JOHTUVIA MAANSIIRTOJOKSIA, JOILLA EI OLE VESILAISIA KIELLETTÄJÄ VAIKUTUKSIA. OLEN KUITENKIN OPPINUT, ETTÄ VESIPIIRI SAA POHJOIS-SUOMEN VESIOIKEUKSILTA HALLIMANSA PÄÄTÖKSEN HÄIKÖKEMÄTTÖMÄLLÄ TILIKILLÄN, VAIKKA VESINÄITERAPORTTEJA MANIPULOIMALLA. KAIVINKONETTA EI SIIS KÄYTETÄ KULTASAFIIRI-KAIVOSPIIRISSÄ — TOISTAIKSI.

-137-

960-3200 323

3200169

Lapin Kansan

Korolainen

Tuomilaakso

Radio uutiset
Ilkka Ulkumäki
960 - 34 20 801

Hei !

Mediat käy kovasti
kuumana, Radio-
uutiskita soittivat
2. kertaa ja ovat
kovasti kiinnostuneita
ja kaipaavat
jokunlaista lausuntaa!

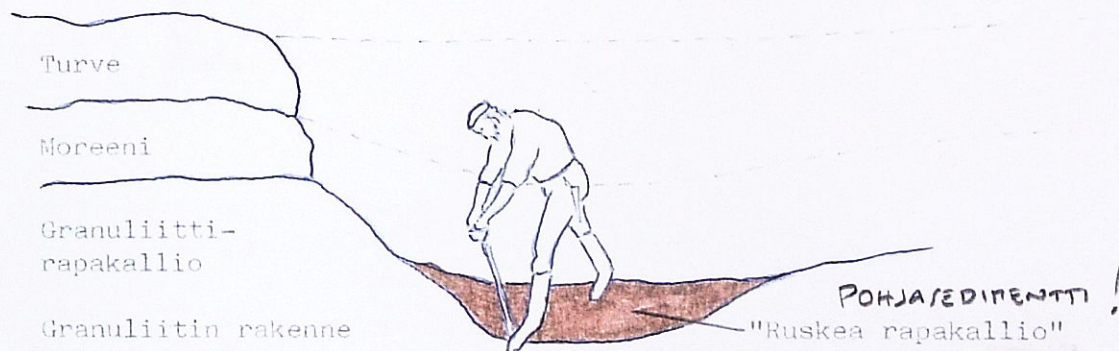
T: Elvi

P.S. Menen nautaan
tänään tai huomenna
illalla

24.7.

PILVINEN, LÄMMIN SUNNUNTAI. NAAPURIPARKA JUOKUTTA SOITTOPYNTÖJÄ.
EN SOITTELE KUN EN OLE LAPIN RADION TAI LAPIN KANSAN KIR-
JEENVAIHTAJA. JOS AIHE TODELLA KIIINNOSTAA, PÄÄSEE LAPIN KANSAN
IVOLON TOIMIKSESTA TÄNNE TUNNISSA. KOKO MEDIAPYNTÖTYS KÄY-
NISTYI KUN ANNOIN LAPIN KANSALLE KOPION VESIPUIRILLE LÄHET-
TÄMÄSTÄNI KIRJEESTÄ, JOSSA ILMOITIN AIKEISTANI TEHDÄ TÄLLÄ KAI-
VINKONEELLA JOTAKIN. SAATANAN LAISKAA LEHTIVÄKEÄ !

ETEN TEIN HISTORIAALLISEN LÖYDÖN, LUTIKKAMPUN SUORAAN RAPAKALLIOSTA. RAPAKALLIOSTA NÄYTTÄÄ OLEVAN MONEN SOITTUSTA, JOISSAKIN
ON VAIN ALKUPERÄISKIVILÄISEN MONOTONISTA PÖSSÖÄ, JOIKUT ALUEET
RAPAKALLIOSTA OVAT PIENEN RASKAIDEN KIVEN "TÄTTÄRIÄ" : HEMATTI-
TEJA, MAGNETITTEJA, ILKENNITTEJA, RUTILEJA, GRANAATTEJA — JA KULTAA AINA-
KIN PUOLEN METRIN SYVYYTEEN.

Granuliitin rakenne selvästi näkyvissä, sisältää runsaasti siniharmaita juonikvartsin paloja, mutta ei kultaa eikä muitakaan raskaita mineraaleja

LEMMENJOKI Puskuoja

Aarne Alhosen
Kultasafiiri-kaivospiiri
1994

Alunperin ilmeisesti granuliittia. Sisältää runsaasti siniharmaita ja ruskeita juonikvartsin paloja sekä ilmeisesti moreenista rikastunutta kultaa, korundia, granaattia, monatsiittia, zirkonia ja "rautaa", raekoko alle 10 mm. Kolmen kuutiometrin rännitys antoi kultaa 18 grammaa, josta yli 200 milligramman hippuja 8 grammaa. Suurin hippu painoi 1,2 grammaa.

Alueen suojele ei takaa koskemattomuutta

SUOMEN LUONTO
10/94

set kaivosyhtiöt tervetulleiksi. Suojelu ei hänen mielestään saa estää "järkevää maankäyttöä".

Suojelua vain paremman puutteessa

Suomen luonnonsuojelualueet ovat lähes kokonaan soita, tunturipaljakkoita tai kitukasvuista metsää. Taloudellisesti

merkittävää metsämaata ei suojelualueista ole edes kolmea prosenttia.

Aina, kun jollekin alueelle olisi tarjolla liikeidea, suojelua on vaadittu purettavaksi. Kiistoja on käyty tuntureista, jotka haluttaisiin rakentaa laskettelurinteiksi. Suojeltuja jokia vaaditaan jatkuvasti voimayhtiöille.

Ellei lainsäädäntö selkiydy

ja kaivosyhtiöiden mahdollisuuksille panna rajoja, on koko ajan vaara että suojelualueet ovat olemassa vain niin kauan, kunnes jokin yhtiö vaatii ne käyttöönsä.

Ylikansallisten kaivosyhtiöiden kykyä ajaa tahtonsa läpi ei pidä aliarvioida. Ne ovat, erityisesti Rio Tinto Zink, yhtä tottuneita käyttämään diplomatiaa, lahjontaa

ja konekivääreitä.

RTZ:n röyhkeyttä -140-
hyvin yritys painostaa viranomaisia. Yhtiön mukavaihto on samaa luokkaa kuin Suomen valtion budjetti. Varausalueistaan se on joutunut maksamaan valtiolle 900 markkaa kappaleelta, yhteensä alle miljoona markkaa.

RTZ:n mielestä Suomen kaivoslakia tulisi muuttaa, etteivät maksut olisi niin kohuttomat. □

Mikko Niskanen

Lemmenjoella etsitään lain rajoja

■ Kansallispuistoistamme vain Lemmenjoella on saanut harastaa kaivostoimintaa, ja kullankaivajien elämäkerrat ovat erottamaton osa Lapin tarustoa. Suurta kullan emäkalliota on etsitty ja etsitään pitkin Lappia.

Tarun hohto kuitenkin himmeni huomattavasti, kun kaivajat siirtyivät lapiosta kaivinkoneisiin. Tuntureiden kylkeen repesivät avohaavat ja joet samenivat.

Kesällä 1992 sameni Lemmenjoen yläosan vesi. Syntipukiksi nimettiin jokeen laskevan Puskuojan latvoilla koneella möyriävä kullankaivaja Aarne Alhonen.

Toimintaan ei ollut vesioikeuden lupaa, mutta seuraavana vuonna hän haki sitä. Vastaan panivat Metsähallitus, Lapin vesi- ja ympäristöpiiri, poromiehet ja iso joukko alaviran asukkaita ja yrittäjiä.

Pohjois-Suomen vesioikeudesta lupa heltisi silti viime keväänä, tosin täpärällä äänestyspäätöksellä, vastoin esittelijän kantaa. Metsähallitus on kuitenkin valittanut siitä, ja asia on kesken.

Lemmenjoen kansallispuistosta keväällä 1991 annettu asetus kieltää koneellisen kullankaivun. Alhonen oli kuitenkin saanut alueeseensa valtuutuksen kaksi vuotta ennen asetusta, ja hänen aluettaan se ei koske. Se kertoo kaivoslain vahvuudesta.

Päätöstä voi kuitenkin ilmeisesti lukea toisinkin päin. Jos asetus tai laki alueen suojelemisesta on tehty ennen valtausta, kaivoslaki ei enää annakaan oikeutta aloittaa kaivutöitä suojelualueella.

Vesiylioikeus antoi syyskuussa kolmelle muulle kullankaivajalle luvan kaivaa koneel-

lisesti Lemmenjoen kansallispuistossa.

Tänä kesänä tunnelmat kuumenivat, kun Alhonen ilmoitti aloittavansa kaivun valituksesta huolimatta, ja Lapin vesi- ja ympäristöpiiri puolestaan valmistautui keskeyttämään sen vaikka poliisivoimin. Kylillä kerrottiin juttuja julmista uhkauksista, jos viranomaiset tulevat valtaukselle.

"Ei ne uskalla tulla silloin kuin minä olen paikalla. Lento-koneella vain lentävät välillä yli ja katsovat käykö kone", Alhonen naureskeli kaivoksellaan heinäkuun lopulla.

Alhonen esitteli auliisti 6,6 hehtaarin valtaustaan. Kultapitoinen maakerros on paksuudeltaan vajaan metristä kahdeksan metriin, ja sitä peittää samanpaksuinen turvekerros. Siksi kaivu käsipelillä ei onnistu; ei siitä ainakaan leipäänsä saa. Alueella on saostusaltaat, joiden kautta purosta otettava vesi menee ja joidenka pitäisi

Aarne Alhonen kaivaa kultaa koneellisesti Lemmenjoen kansallispuistossa. Metsähallituksen valitus on vesiylioikeudessa.

kerätä kiintoaines pois.

"Tällä alueella on geologisen tutkimuksen mukaan 28 kiloa kultaa, mikä tarkoittaa paria miljoonaa markkaa. Lisäksi löytyy jalokiviä, lähinnä granaatteja. Siinä on työmaata viideksi kuudeksi vuodeksi."

"Osa kullasta on hippuina, jotka voi suoraan käyttää koruiksi. Eli niiden arvo on suurempi kuin pelkkä kullan arvo."

Aarne Alhonen on varsinaiselta ammatiltaan kultaseppä ja asuu pääosan vuotta Etelä-Suomessa, Hollolassa. Kesän hän kaivaa kultahippuja ja jalokiviä tunturista, talven takoo niistä koruja. □

-141-

26.7.94

-142-

Lemmenperän luhtamaita
katsomassa.

Mikko Niskasaari Helsinki

Kanu Turku Kappari

MIKKO NISKASAARI ON TOIMITTAJA. KUVAI MONTUA, HAASTATTELI
OIKEUSTALUSTILANTEESTA, TEKEE JUTUN JOHONKIN LEHTEN. EILEN
KÄVIN HAMINASSA. RASKAS REISSU, RAPAKUNTO, JALAT KIPSEÄT.
HAMINASSA ON KIOSKI, OLLIN JA VEIKON BUNES. MYTTÄVÄNÄ
AINAKIN PILNERIÄ JA PIENTÄ PURTAVAA. KELAN JUKKA TARJOSI
PILNERIN KUN MINULLA EI OLLUT RAHAA PÄLLÄ. TURKAN
PEKKA KYSELI KAIVUUSUUNNITELMISTANI. LÄSKIN LIIKKEELLE
PERÄTTÖRÄN HUHUUN, VITUMAINEN MIES KUN OLEN. ÄSKET
LEHTIMIEHET TULIVAT NJURGALAHDETTA, LIEKÖ HUHU KONE-
KAIVUUSTA JA ISOJA HIPPUSTOISTA JO KIRINNI SINNE.

RÄNNITTELIN TÄNÄN 100 LITRAA RAPAKALLIOTA, RUSSAKKA TULI

28.7.-94

SÄÄTIEDOTUS LUPAA 25° LÄMPÖÄ. EILEN TEIN UIMA-ALUEEN
MONTULLE. RAPAKALLIOSTA LÖYTYI LIHAVA RUSSAKKA, NOIN
1/2 - GRAMMAINEN HIPPU.

3.8.-94

HIRVUISET HELTEET JATKUVAT, SÄÄTIEDOTUS LUPAA 28 ASTEEN
LÄMPÖÄ. RÄNNITTELEN RAPAKALLIOTA JA VÄLILLÄ LOIKEAAN PUROON
VILVOITTELEMAAN. OLEN LÖYTÄNYT KOLME KORUNDIA JUOKAAN
RAPAKALLIOSTA. JUKKA POIKKESI EILEN NOUTAMAAN KORU-
TÄYDENNYSTÄ, JUKALLA ON KORUJENI MYNTIPAIKKA INARISSA
NÄKKELÄJÄRVEN MATKAMUISTOMYYMÄLÄSSÄ. MUUTAMA SATUNNAINEN
TURKUT POIKKESI, OSTIVAT PARI KORUA HALVEMMASTA PÄÄSTÄ.

MONTULLE ! TUULE TUULI LEPPEÄMMIN
MISSÄ KÖYHÄ RARTAA ...

-143-

3. 8. - 94

Suomen Ladun oppaat "PINTAVIAALLISET 5. JUHLAVAAEL
LUKSELLA

Riitta-Liisa Rantanen Ilmajoki

Antti Sillanpää
Esko Sironen

Reino
Pirkkämäki

Matti Laitinen

Viljo Kala

Teijo Kari

Tikkalampi

Eino Rantanen

Valkeala

Pertti Hämäläinen

Eura

~~Antti Sillanpää~~
Antti Sillanpää

Vuorontuusta
Lotto

~~Antti Sillanpää~~

Tikkalampi

Roope Niemi

Jyväskylä

Juho Laitinen

Kausela

Matti Sillanpää

- u -

Siirjo-Terttu Ruusomäki

Uusula

Gustaf Ekholm

Tammiisaari

Valtteri Laitinen

Hymintti

Reijo Kari

Therese

Pekka Ruusomäki

Oulu

Raja Luukkainen

Hankasalmi

HIPPU!

Violetti korundikide ja kultahippu rapakalliossa Aarne Alhosen Kultasafiiri-kaivospiirissä Lemmenjoen Puskuojalla 1994

4.8.-94

-146-

LÄMMIN PILVINEN PÄIVÄ, UKKOSTA. RÄNNITIN NOIN 0,2 m³
RAPAKALLIOTA JA SAIN KAKSI LIHAVAA RUSSAKKAA:

RADIOUUTiset KLO 15.30 KERTOVAT, ETTÄ POHJOIS-SUOMEN VESI-
OIKEUS ON MYÖNTÄNYT KORHONEN YRJÖLLE LUVAN KONEELLISEEN
KULLANKAIVUUN LEMMENJÖEN JÄKÄLÄ-ÄYTSIIN. METSÄHALLITUS JA
VESIHUOLITUS EIVÄT OLE VIELÄ PÄÄTTÄNEET VALITTAVATKO. VALITUSAIKA
ON 60 PÄIVÄÄ. UUTISISSA MAINITTU MYÖS PUSKUEOJAN TILANNE,
VESIOIKEUSLUVAT LAINVUOMAA VAILLA, VESIHUOLITUS KÄSITTELEE ASIAA
ELOUJEN LOPULLA.

5.8.-94

RÄNNITIN PUOLI KUUTIOTA RAPAKALLIOTA, TULOS

9.8.-94

TULTIN MIKON KANSA HELTEEKSI 3.8. SÄÄT OVAT
SUOSINEET JA MUUTENKIN OLLUT MUKAVAA.

ILTAA, ILTANUOTTOITA, AVARAA MAINEMAA
PALOKUNTATOIMINNAN SEURUUTAA

RIITTOISAA ALKOHOLIJUONAA IHTEOSTUNEELLA NAISTEN
FORUMIN PUSKUEOJASTOILLA.

TULITUKSET OVAT NYKÄISIN HUONOJA.
MUUTEN ON EROVOMAITA.

POJAT OVAT ITUPPAINIA, MILLOIN TÄN EIVÄT
KOVAA PORUKKAA KOIVUJEN VASTAMISESSA AUTOT JA
MIKKO, VÄHÄN VÄRÖ TÖNÄSIVÄT MILLOIN YHDESSÄ,
ERIKOTEN, KILPAA JA KOIVUA VASTA
KOMIAT UKONILMAT KOTU JA NÄITY KORPPIPARVEN
PIENEN JA RIEKAN LUTU, SANOLU HUUTTAMELLAN
EKIMISELÄN PETRONEN LÄELÄ OLI MAINEMAA
VÄRIEN VAIHTELU: HIMMEA VIOLETTI, VÄHÄN AAR
PÄÄSTÄ VÄRILEN YHTEÄ, HIEKUNVÄRIÄ, TUMMA
VÄRIÄ, KOURAIST METSÄT JA OUNUKIT NIMITTÄIN
TOIVAA RAKUNNIA.

POJAT OVAT VESTÄNEET HYVIN. RENNIN MENINGIN.

KII TOKUET

Pia P ja Mikko

Suomalainen hippukulta lähikuvassa

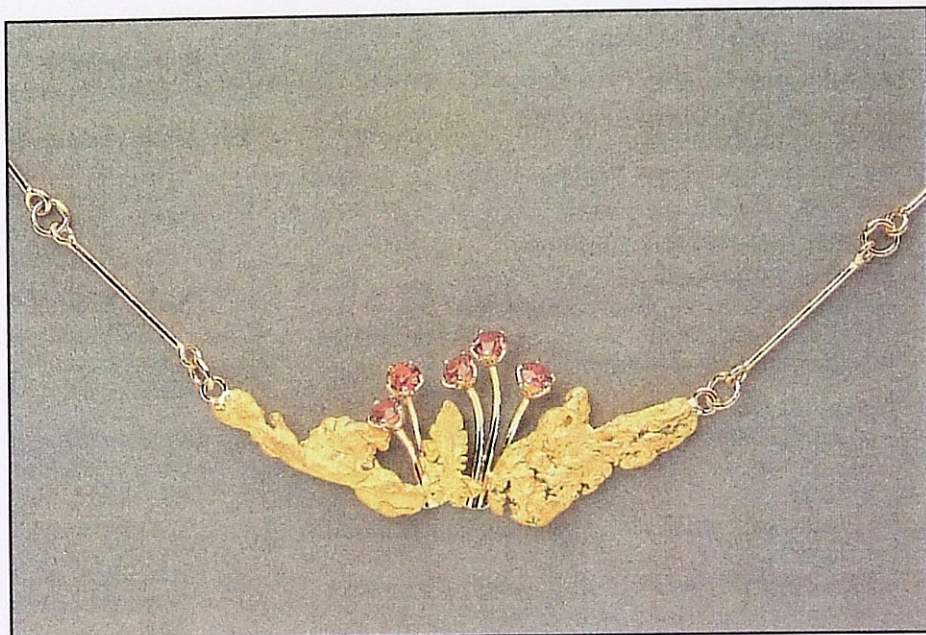
-147-

Kultahiput ovat osa Lapin romantiikkaa, matkailumainontaa ja Lapin maakuntakivi, mutta arvoistaan käyttöä ne vasta ovat saaneet koruihin sellaisenaan istutettavina luonnon omina pienoisveistoksina. Kauniita Lapin kultahippuja ei enää sulateta metallin takia, sillä hippujen myyntihinta saattaa nousta monikymmenkertaiseksi kullan maailmanmarkkinahintaan verrattuna.

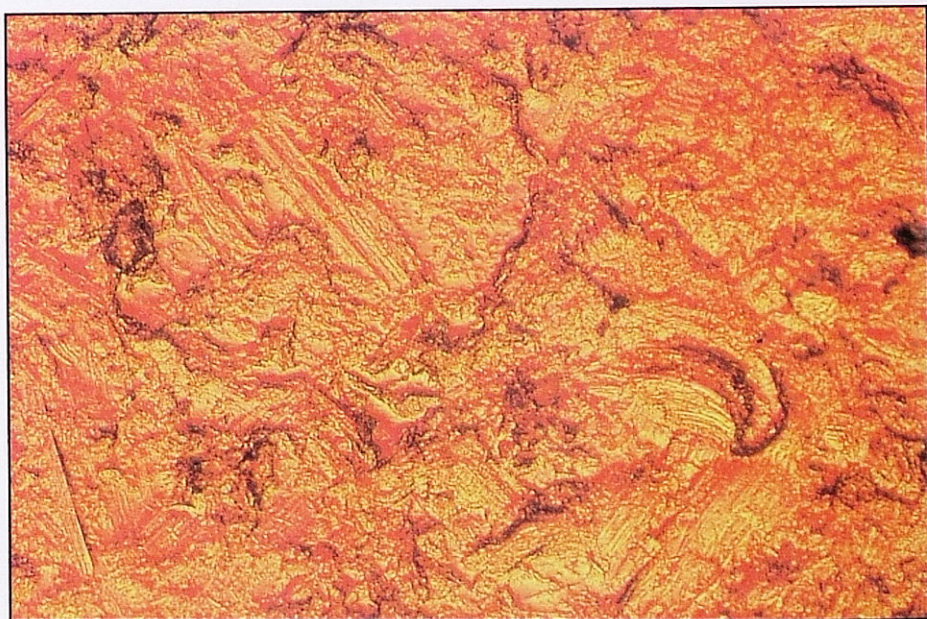
Kultaseppä Aarne Alhonen aloitti hippukorujen teon vuonna 1979 ja hän on valmistanut niitä ainakin 20 000 kappaletta. Alhosen mukaan luonnonhippu on kultasepälle materiaalina sekä helppo että vaikea. Lähes puhtaan kullan sulamispiste on korkea, joten huoletonkaan juottaminen ei sulata hippua muodottomaksi, toisaalta varomaton mekaaninen kiillotus voi pilata hipun pinnan. Alhonen yhdistää hippukoruihin viistehiottuja kotimaisia jalokiviä: Luumäen jaloberyllejä, Luoston ametisteja ja Lemmenjoen granaatteja.

Miksi hippukulta sitten on niin jäljittelemättömän kaunista ja miksi sitä arvostetaan enemmän kuin kultaa sinänsä? Tätä on selvitetty GTK:ssa laboratoriotutkimuksilla, joihin kirjoittajan lisäksi ovat osallistuneet geologit Bo Johanson ja Leeni Vilpas ja geofyysikot Risto Puranen ja Mauri Terho. Hippukullan kauneus selittyy sen lämpimän kellanruskeasta väristä ja himmeän samettimaisesta pinnasta. Nämä piirteet johtuvat siitä, että hipun pinta on lähes puhdasta kultaa, mikrokiteistä ja mekaanisesti muokkautunutta. Hippukulta heijastaa siten enemmän punaista valoa kuin epäpuhtaampi korukulta. Valon sironta pinnan epätasaisuuksista antaa hipulle sen pehmeän vaikutelman. Magneettiset mittaukset osoittavat, että hippukulta kokonaisuudessaan rakentuu lukuisista pienistä kiteistä, mikä heijastuu hipun pinnan veistoksellisena elävyytenä. Varsinkin luonnonhipun pintarakenteita ei kyetä keinotekoisesti jäljittelemään, eikä joka on avuksi tunnistettaessa mahdollisia kultahippuväärennöksiä.

Miten kultahiput ovat syntyneet ja miksi niitä on runsaasti vain Lapin perinteisillä kullanhuhdonta-alueilla? Monien geologisten yhteensattumien tuloksena La-

Lemmenjoen hippukultaa ja granaatteja kaulakorussa käytettynä. Kuvan "Lemmenjoen kultamaat kukkivat"-sarjan korun on suunnitellut ja valmistanut kultaseppä Aarne Alhonen. Kuva: Jari Väättäinen.

Mikroskooppikuva Lapin kultahipulle tyypillisestä pintarakenteesta. Hipun pehmeän hohteen aiheuttavat mikroskooppiset kultakiteet ja jäätikkötoiminnan synnyttämät mikrouurteet ja painaumat. Suurennos on 93-kertainen. Kuva: Kari A. Kinnunen.

pissa on tavallaan toiminut miljoonia vuosia luonnon oma kultakaivos ja -rikastamo. Malmiksi ovat riittäneet paikallisen prekambriksen kallioperän satunnaiset kultarakeet, joita mekaaninen ja kemiallinen rapautuminen on massiivisesta kivimäärästä irrottanut. Jokilaaksot ovat tarjonneet luonnonrikastamolle jättiläismäiset huhdontarännit, joiden pohjalle raskaat kultahiput ovat varas-

toituneet. Mannerjäätikkö on viimeistellyt rikastusta työntämällä jättekivikasoja kauemmaksi. Luonnolla on ollut käytävissään aikaa ja energiaa ja se on kyennyt rikastamaan kultaa seuduilta, joista se nykytekniikallakaan ei olisi vielä taloudellisesti mahdollista.

2-3/94 TIETOHIPPU

Teksti: erikoistutkija Kari A. Kinnunen

Kullan konekaivajat saavat möyriä H.S. 13.10.-94 Lemmenjoen alueella

TAPIO MAINIO

Helsingin Sanomat

Metsähallitus on hävinnyt lähes kymmenen vuotta kestäneen valitusruletin, jolla se yritti poistaa kullan konekaivajat Lemmenjoen kansallispuistosta.

Vesiylioikeuden keskiviikkona tekemällä päätöksellä kultaa saa kaivaa koneella myös Puskuojan vesistöalueella, joka on ns. vanhan kulta-alueen eli Miessijoen ulkopuolella.

Päätös merkitsee sitä, että konekaivajat saavat möyriä kansallispuistossa kuten ennenkin ja yhtä suurella kalustolla: Lemmenjoella on 14 kaivospiiriä, joilla runsaat kymmenen kaivinkonetta kaivaa kultapitoista maata huuhteluranneihin.

Metsähallitus yritti poistaa konekaivajat muuttamalla Lemmenjoen kansallispuiston järjestysääntöä. Sen jälkeen otettiin aseeksi luonnonsuojelulaki, mutta kaivoslaki osoittautui vahvemmaksi. Konekaivu kiellettiin asetuksella 1991, mutta siihenkin löytyi kaivinkoneen kokoinen porsaanreikä. Korkeimman hallinto-oikeuden mielestä konekaivua saavat jatkaa ne, jotka ovat ennen 1991 tehneet alueella valituksen tai muodostaneet kaivospiirin.

Metsähallitus toivoi, että konekaivajat olisivat pysyneet Miessijoen vanhalla kulta-alueella. Kaivukiista kärjistyi uudelleen kun kullankaivajat **Aare Alhonen** ja **Kari Merenluoto** siirtyivät uudelle alueelle. Kullankaivajat ennätivät tehdä valaukset Puskuojaan ja Ruihtuäytsin uomaan ennen vuotta 1991.

Konekaivajat yritettiin poistaa uudelta kaivualueelta vesioikeuskäsittelyllä. Lapin vesi- ja ympäristöpiiri haki toissakesänä Pohjois-Suomen vesioikeudelta konekaivun lopettamista, koska kaivu samensi Lemmenjoen veden.

Vesioikeus ei yhtynyt kaivun lopettamiseen. Ei myöskään vesi-

ylίοikeus, jonka jäsenet tutustuvat kiista-alueeseen viime kesänä.

"Kaivajille myönteinen päätös tehtiin ns. laajassa kokoonpanossa, koska kyseessä oli ensimmäinen ja periaatteellinen Lemmenjoen kaivospiiriä koskeva konekaivulupa", vesiylioikeuden esittelijä **Riitta Fränti** kertoo.

Sen sijaan Miessijoelle ei ole vaadittu vesioikeuskäsittelyä.

Kansallispuistossa on edelleen useita ennen 1991 tehtyjä valauksia, joilla voidaan myös aloittaa kullankaivu vesioikeuskäsittelyn jälkeen.

"Olemme hävinneet valitukset, sillä konekaivu jatkuu kansallispuistossa. Se vain osoittaa, miten puutteellinen lainsäädäntömme on", luonnonsuojelujohtaja **Matti Helminen** metsähallituksesta sanoo. Konekaivu ei hänestä sovi kansallispuistoon. "Samaa leipää ei voi syödä ja säästää. Jos kaivostoiminta katsotaan tärkeämmäksi niin lakkautettakoon sitten Lemmenjoen rauhoituspäätös."

"Kullan konekaivu aloitettiin Lemmenjoella ennen kansallispuiston perustamista. Metsähallituksen virkamiesten olisi kannattanut keskustella ennen valitus-tehtailua kauppa- ja teollisuusministeriön virkamiesten kanssa. Meillä on tiedossa kaivoslain sisältö ja sen tarkoitus", ylitarkastaja **Urpo Salo** kauppa- ja teollisuusministeriöstä sanoo.

Valitusten kulut langenneet kaivajille

Metsähallitus on Salon mukaan tehnyt Lemmenjoen asiassa parikymmentä valitusta ja hävinnyt ne kaikki. "Valitettavasti kalliit oikeustaistelun kulut ovat langedeet kullankaivajille. Hallintovalituksessa niitä ei tuomita valittavalle virkamiehelle."

Metsähallitus voi valittaa vesiylioikeuden päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen, mutta vesiylioikeuden päätöstä pidettävänä lopullisena.

LÄHETYS/FORSEDEL

Toimittaja	Nro
Levittäjä	Nr
Pöytäkirja	Päiväys
Postitoimipaikka	Datum
Postinumero	Tilauksen pvm.
Postinumeron jälkeinen numero	Best. dat
Vastaanottaja	Toimitus
Mottagare	Leveransdag
A. ALHONEN	Toimitustapa
	Leveranssätt
	Ly
	Oms reg

Kuljetus
Vaikäläytystä Traloon

(P. Postila)

1100 00

ALY 6% 66 00

Terve!

Käetni olevat sinun
työssä ja pyrkymään
laittamaan lasten
sinulle. Hyvää mykshä
ja toivon teille: RH

851185

Eventuella anmärkning mot denna faktura bör göras inom 8 dagar.

Pvm. Datum

Vast. ott. Mottagare

1995

-150-

TULO 3.7. MARTINIISKONPALOLLE HUHTAMELLAN TUOMANA. LÄMMINTÄ, PALJON SÄÄSIÄ. POSTILAN PEKKA ON SYYSKÖHÄLLÄ KATANNUT PUITA UUDelta VALTAUSEN TALLE, JOKA TÄNÄ KEJÄNÄ LIITETÄN KAINOSPILÄIN. ÄLEUKOKOUS ON IVALOSSA 10.7 JA KAJANKÄYNTI NOIN 15.7. MAANMITTAUSTEKNIKKO ILKEA OLLILA KERTOI, ETTÄ INARIN - ANGELIN TIELTÄ LÄHTEE PORUKKA MERKITSEMÄN KÄRIN TIELTÄ. TIELINJASTA TULEE 5 METRIÄ LEVEÄ JA 38 KILOMETRIÄ PITKÄ. TIELINJAKSEN JÄLKEEN LÄAJENNETÄÄN KÄRIN JA MINUN KAINOSPILÄJÄ.

RÄMI ON HÄNKINUT TELAKETUKÄIVURIN. RÄNNITYS ON KÄNNINISSÄ.

10,2 g

6.7.1995

ENSIMMÄISISTÄ MONTUISTA ON TULUT KULTAA VÄRTTILÄN VÄRRÄN:

I PESU	HIENO	66,8 g	}	"LÄIHÄÄ LÄITÄÄ"
	KÄRKEÄ	49,7		
II PESU	HIENO	23,8	}	
	KÄRKEÄ	21,5		
III PESU	HIENO	43,4		
	KÄRKEÄ	30,7 (SUURIN HÄPPÖ 10,2)		

KÄRKEÄ KULTA JAKAUTUU SEURAAVIIN KOKOLUOKKEIHIN:

I	KESKIPAINO	0,2 g (0,05-0,3)	44,6
II	---	0,7 (0,3-1)	28,2
III	---	2 (1-4)	18,9
IV	---	ISORUS 10,2 g	

SÄBOTAASI: RÄMIN VÄNHÄN KÄIVINKÖNÄN KÄKSI KÄNGÄSTÄ PUHKAISTU. TOISESSA SISÄKUMISSA NÄLJÄ PISTETTYÄ REIKÄÄ, TOISESSA KÄKSI. YLLYTIN RÄMIÄ ILMOITTÄÄN TÄNYTTÖSTÄ POLIISILLE, LUPÄSI SOITTÄÄ.

-151-

 Ivalon Lentopalvelu ky PPA 2 Lentoasema 99800 IVALO Puh. 9697-427 41 NMT 949-391 621			TILAUS- JA KUVAAUS- LENTOJA	Lentolippu Flight Ticket
Mistä From <i>FTV</i>	Pvm/Date <i>5.7</i>	Hinta/Price	Tämä lippu kelpaa kuljetukseen ainoastaan sinä päivänä ja sillä reitillä, jota varten se on asetettu. Kuljetusehdot ovat lokakuun 12. päivänä 1929 Varsoassa tehdyn yleissopimuksen sekä siihen myöhemmin tehtyjen muutosten mukaiset. This ticket is valid only for the flight for which it was issued. Transportation under this Ticket is subject to the rules relating to liability established by the Convention for the Unification of Certain Rules Relating to International Transportation by Air Signed at Warsaw October 12, 1929.	
Mihin To <i>EFMD</i>				
Kautta Via				
Matkustajan nimi Name of passenger <i>Alhonen</i>				

 Ivalon Lentopalvelu ky PPA 2 Lentoasema 99800 IVALO Puh. 9697-667 741 NMT 949 391 621			TILAUS- JA KUVAAUS- LENTOJA	Lentolippu Flight Ticket
Mistä From <i>FTV</i>	Pvm/Date <i>3.7</i>	Hinta/Price	Tämä lippu kelpaa kuljetukseen ainoastaan sinä päivänä ja sillä reitillä, jota varten se on asetettu. Kuljetusehdot ovat lokakuun 12. päivänä 1929 Varsoassa tehdyn yleissopimuksen sekä siihen myöhemmin tehtyjen muutosten mukaiset. This ticket is valid only for the flight for which it was issued. Transportation under this Ticket is subject to the rules relating to liability established by the Convention for the Unification of Certain Rules Relating to International Transportation by Air Signed at Warsaw October 12, 1929.	
Mihin To <i>EFMD</i>				
Kautta Via				
Matkustajan nimi Name of passenger <i>Alhonen</i>				

 Ivalon Lentopalvelu ky PPA 2 Lentoasema 99800 IVALO Puh. 9697-667 741 NMT 949 391 621			TILAUS- JA KUVAAUS- LENTOJA	Lentolippu Flight Ticket
Mistä From <i>FTV</i>	Pvm/Date <i>3.7</i>	Hinta/Price	Tämä lippu kelpaa kuljetukseen ainoastaan sinä päivänä ja sillä reitillä, jota varten se on asetettu. Kuljetusehdot ovat lokakuun 12. päivänä 1929 Varsoassa tehdyn yleissopimuksen sekä siihen myöhemmin tehtyjen muutosten mukaiset. This ticket is valid only for the flight for which it was issued. Transportation under this Ticket is subject to the rules relating to liability established by the Convention for the Unification of Certain Rules Relating to International Transportation by Air Signed at Warsaw October 12, 1929.	
Mihin To <i>EFMD</i>				
Kautta Via				
Matkustajan nimi Name of passenger <i>Alhonen</i>				

9.7.-95 KLO 18.35 "VAKOILULENTO". VESITÄBO, ILMEISESTI HUHTAMELLA TULI HATALALLA LENTÄEN MARTINUSKONPALON YLI, KAARTOI KÄMPPÄN JA MONTUNI YLI JA KATOSI LEMMENJOEN SUUNTAAN. VIRANOMAINEN? MEDIA? JOKU MUU UTELIAS?

10.7.

KIRKAS VILKEÄ AAMU. KLO 9.00 ALKAA IVALOSSA KÄIVOSPIIRILÄÄJENNUKSEN ALKUKOKOUS, JOSSA MINUA EDUSTAA LAHTELAINEN ASIANAJAJA. SAMALLA KELLONLYÖMÄLLÄ LÄHTEE KARIN TIE-LINJAUSPORUKKA MAANMITTAUSTEKNIKKO ILKKA OLLILAN JOHDOLLA IWARIN - ANGELIN TIETÄ KOHTI KULTAMAITA.

11.7

VÄÄRTILLÄ KULTAKOURE: TÄRYSEULA NAPUTTI EILEN ILLALLA AINAKIN KLO 23 SAAKKA JA TÄNÄ AAMUNA ALKOI KONEITTEN HURINA KAHDEKSALTA.

12.7

KOVA LUOTEISTUULI, PILVISTÄ, LÄMMINTÄ EHKÄ 6-7°!

KLO 16.00 RAJANKÄYNNIN "ALKUKOKOUS". LÄSNÄ: Toimimme Angelin suunnosta, merkkeiden huolto - uhka n. 39km vesisatassa

Jillie Beeli
K. Heikkinen
Rak
TARKKA SE KÖNPIÄ

13.7

KÄIVOSPIIRILÄÄJENNUKSEN ALKAA. KOVA LUOTEISTUULI, PILVISTÄ. SÄÄTIEDOTUS LUPAA PÄIVÄLÄMPÖTILAKSI 5-10° JA SADETTA.

14.7

TUTUSTUMISTA KULLANKATTAUS JA MENETELMIIN, VESIMÄNTI-PEERRTU KORTTI NRO 2 / 95,

Ohje

15.7.

SYNTYMÄPÄIVÄ. SÄÄSKET KIUSASIVAT YÖLLÄ. TUULI ON TYNN-
TYNT JA ILMA VÄHÄN LÄMMENNYT. LAPIN MIES PUHUU
RADIOSSA VIISAITA: "JOKKAISELLA IHMISELLÄ ON KAKSI
TURHAA PÄIVÄÄ, EILINEN JA HUOMINEN."

16.7

KESÄ! ÄURINKOINEN AAMU, SININEN TAIVAS. 13.7 SIIS LAAJEN-
NETTIN KAIVOSPIIRIÄNI. 12.7 SAAPUI KÄMPÄLLENI KÄRIN HUOLTO-
URAN LINJAUSPORUKKA: ILKKA OLLILA, KARI MERENLUOTO JA
MIKA TELILÄ. MIKA AJOI PERÄKÄRKYLLÄ VARUSTETTU MÖNKIJÄ,
SAMAA JOLLA KANGAS-JALLU RAHTASI KRP:IN NUUSKUSIÄ
KOLME VUOTTA SITTEEN. PORUKKA OLI MERKINNYT 39 KILO-
METRIÄ TIELINJAA KOVASSA LUOTESTUULESSA JA VESIJÄTESSÄ
NOIN 5° LÄMPÖTILASSA TÖPÖTEN TELTASSA. TURKAN PEKAN
YLÄMIESSILLÄ TARJOILEMA PIRTU MENI OIKEISIIN SUIHIIN.
MÄRKÄ JA NÄLKÄINEN PORUKKA TYÖNTTI KÄMPÄÄN JA SANOI
SIRKKA-LIISALLE: "RUOKAA". ILJETYS SYNTYI HETKESSÄ
JA RUOKATYYPIKSI TARJOILTIN GINIÄ ISOITA NELIKULMAISESTA
PULLOSTA. 13.7. KLO 9 ALOITETTIN HONNAT: PIRTUKUTTY
HUOLEEN JA TUNDRAN TUULEEN! KÄRIN KAIVOSPIIRIÄ
LEVENNETTIN MARTTILISKAMPALON PUOLELTA JA MINULLA
MERKITTIN 350 METRIÄ PITKÄ JA 100 METRIÄ LEVEÄ
ALUE SEKÄ SINNE JOHTAVA 250 METRIÄ PITKÄ JA 10
METRIÄ LEVEÄ AJOURA. MINUN TALKKOPORUKKAANI KUULUivat
RAIMO KANAMÄKI, VEIJO MINKKINEN JA WLADIMIR NIKOLSKI
KAVERIEN. RÄMÄ SAHASI LINJAT AUKI, MINÄ KILKUTELIN
PIIKULLA NUMEROT PYYKEIHIN. PÄÄSIN TAAS AMPUMAAN
KAKSI VALORAKETTIKIN. ALUE ON TIHEÄ KOIVIKKOA ELKÄ
KESKILINJAN TOISTA PÄÄTÄ VOI NUT MUUTEN MÄÄRITELLÄ.
SOVITULLA HETKELLÄ APMUIN KAKSI MERKKIRAKETIA MINUN
TIN VÄLAIN JA ILKKA OLLILA SAI NIIN TARKAN SUUNNAN,
ETTÄ LINJA OJUI METRIN VERRAN SIVUUN AMPUMIS-
PISTEESTÄ! KOIVUA KASTI MONTA KUUTOTA. SIRKKA-LIISA
HOITI MUONITUKSEN MAULLIKKAASTI TIVOLIN KÄMPÄLLÄ:
LIHAPERUNAJOPPA, SEKAHEDELmäkisseliä, KAHVIA YM.

14.7.1995 KÄVI MONULLA LAPIN VESITUTKIMUS OY:IN
JOHTAJA OLLI SALO OTTAMASSA VESINÄYTTEITÄ JA TUTUSTUSSA
VESIJÄRJESTELURAKENTAMISEEN. SEURAAVA KÄYNTI — VIIMAINEN
TÄNS VUONNA — ON 3-4 VIIKON PÄÄTÄ, VESIASIAT
HYVIN, PUSKUNJAN VEDESSÄ VAIN VÄHÄINTÄ SAMEUTTA, JOKA EI
VAIKUTA LEMMENJOKKEEN.

Kaija Niehoff myy kultaa ja tietää, että... Lapin kullassa on positiivinen, onnellinen lataus

- Lapin kullassa on erityisesti saksalaisten matkailijoiden mielestä "positiivinen lataus". Siksi sitä on helppo esitellä ja myydä heille, kertoo Arctic Gold -myymälää Kaunispään Huipulla pitävä kullankaivaja Kaija Niehoff.

Keski-eurooppalaisille ei tarvitse luoda Lapin kullasta myyntiä, koska se on heille jo sellainen.

- Lapin kulta on maasta löydettyä, siksi myyttistä ja positiivisen latauksen omaavaa. Sitä ostetaan ja käytetään ensi sijaisesti amulettina, onnentuojana. Kallioperästä peräisin olevalla kullalla ei samanlaista taikaa ole. Sulatetusta kullasta tehtyjen korujen aikaisempia vaiheita puolestaan on mahdoton seurata. Sen omistaja on saattanut kokea paljon tuskaa ja onnettomuutta, Niehoff sanoo.

Hän uskoo kullan sopivan mitä parhaiten myös kansainvälisen matkailun vetovoimatekijäksi ja tuntee jo nykyisin olevansa kuin kotonaan Kaunispään Huipun kansainvälisessä ilmapiirissä. 15 vuotta Keski-Euroopassa ja siellä omaksuttu kielitaito ja ennenkaikkea saksalaisen mentaliteetin tuntemus ovat suureksi avuksi.

Lappi ja kulta tuttuja asioita

Lappi on kuulunut aina olennaisena osana Kaija Niehoffin elämään huolimatta siitä, että hän on asunut 15 vuotta Keski-Euroopassa. Enonsa, kullankaivaja Yrjö Korhosen kautta Lappi, Lapin kulta ja kultahistoria ovat hänelle tuttuja.

Palattuaan Suomeen oli lamakausi jo pitkällä, joten työtä omalta alalta oli mahdotonta löytää; tuli tehdä kaikki Inari-Helsinki -akselilla.

Nyt jo toistakymmentä vuotta on kullankaivu Lemmenjoella ollut Kaijan ja hänen miehensä Raimon elinkeino.

Viime syksynä heille tarjoutui tilaisuus aloittaa Kaunispään Huipulla kullan ja kultakorujen myynti. Kaijan mielestä mikään ei olisi ollutkaan luontevampaa kuin itse löydetyn kullan myynti omassa myymälässä, varsinkin kun Jarmo Lappalainen Inarin Hopean myymälässä samalla paikalla oli tehnyt suuriarvoisen uranuurtajan työn.

Yhteistyökumppaniksi kultamyymälään löytyi Pekka Väättänen Turusta.

Näin syntyi Arctic Gold, kulta-, hopea- ja korumyymälä, Kaunispään Tuliastuvan yhteyteen. Myynnissä on mm. aitoja Lemmenjoen kultahippuja, Aarne Alhosen Lemmenjoki-koruja, Inarin Hopean perinteisiä sekä nykyaikaisia lapinkoruja sekä Seppo Penttisen koruja.

Kultahippunäyttely Huipulla

Kesän aikana Kaunispään Huipulla on Geologisen tutkimuskeskuksen kokoelmista näyttely Suomen suurimmista kultahipuista. Luonnollisesti esillä ovat vain kopiot, mutta tarkat sellaiset.

Samoin esillä on kullankaivaja Yrjö "Karhu" Korhosen palkintokokoelma hänen kullankaivukilpailuissa voittamistaan mitaleista ja pokaaleista.

Vesa Luhta on tutkinut kultamaita ja kullankaivun historiaa Lapissa. Omaa kokemusta kullan etsinnässä miehellä on 17 vuoden ajalta.

Kaija Niehoff tuntee kullan ja saksalaiset. Mikä sopisi kullankaivajalle paremmin kuin kulta- ja korumyymälän pitäminen! Myös itse kaivettu kulta on siellä kaupan.

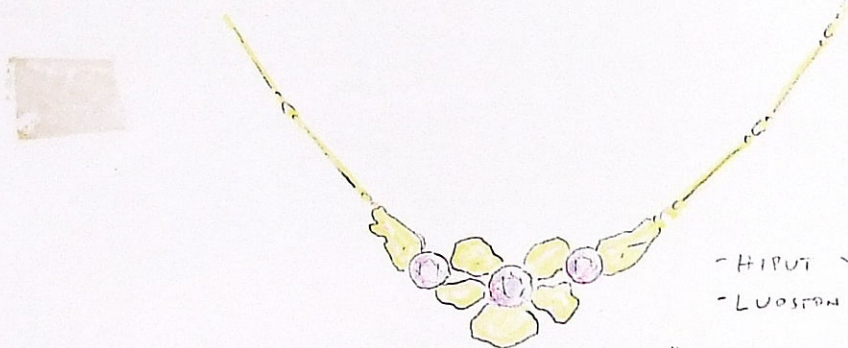
18.7

-155-

TOISSAPÄIVÄNÄ KÄVINNE PETRONELLAN HUIPULLA, ITÄPUOLISELLA. TUTKINNE LUMIKVARTSEJA, MUTTA KORUKÄYTTÖÖN SOPIVIA PALJOJA EI LÖTTYNYT. MAL-
SEMAT OLIVAT KAUNIIT, SÄÄ AURINKOINEN JA TUULINEN, RAMI RÄN-
NITTÄÄ LUPAANNA NÄKÖISTÄ MAATA, MONTTU ON MUUTAMAN METRIN
PÄÄSSÄ PAIKASTA JOSTA VIIME KESÄNÄ KAIVAIN LAPIOLLA KOLMESTA KUU-
TIOSTA 18 GRAMMAA KULTAA, PUOLET KALLASTA, LUTIKASTA YLÖSPÄIN.

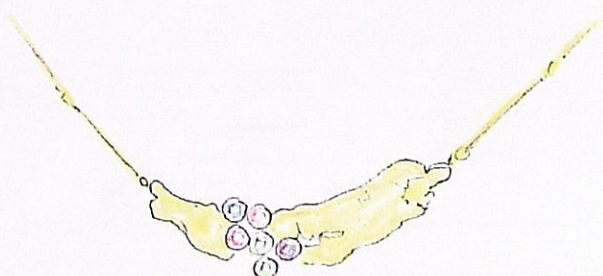
KAIJA MYI KORUJA KAUNISPÄÄN HUIPULLA ARCTIC GOLD-DYTMÄLÄSSÄÄN.
EILEN KAIJA OLI ILMOITTANUT RAMILLE PUHELINESTÄ PANKKINSA PANKKI-
TILILLENI 20.000,- MÄRKÄÄ RAHAA DYTMÄTILILTÄ MYYDYIÄ KORUISTANI.

KAIJA ON MYYNYT 1992 TEKEMÄNI KAULAKORUN "SATEENKAAREN TUOLLA
PUOLEN" KORUN VÄHITTÄISMYYNTIHINTA ON NOIN 11.000,- MÄRKÄÄ

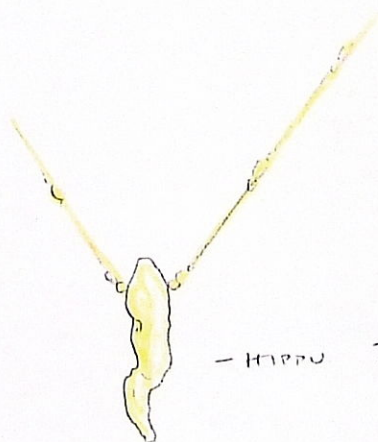

-HIPUT YHT. 5 G
-LUOSTON AMETISTIA

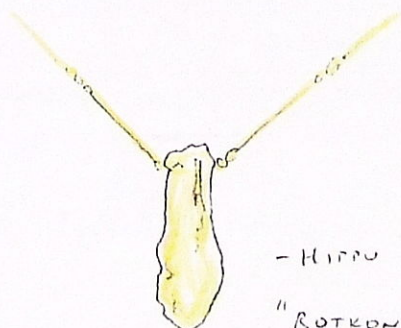
"RHODODENDRON LAPTONICUM"

-HIPUT 3 JA 1,5 G
-PIELAVDEN LORDEKINTI,
LUOSTON AMETISTIA,
LEMMENJÄSEN GRANAATTEJA,
LUOMÄEN BERYLLIÄ
"SATEENKAAREN TUOLLA PUOLEN"

-HIPPU 3 G

-HIPPU 5 G
"ROTRON HAKRE"

MISSIN HIPPUJA
JUEKA SARREN VALTAKUNSELTÄ
SUOMALAISIA JALOKIVIA
AARNE ALHONEN 18.4.1992

19.7. 1995

-156-

TUULI POHJOISESSA. SATAA. AIKA LÄMMINTÄ. MAAMITTARI ON TAAS
PAIKKALUNNALLA. JUKALLA JA OLLIKAISILLA ON KAIVOSPIIKIRAJANKÄYNTI.
SIRKEA-LIISA TEKEE MUNKKEJA.

20.7

PUOLIPILVINEN AAMU, TUULI POHJOISESSA. LÄMMINTÄ NOIN 10°. RAMI ON RÄNNITTÄNYT KOLME PÄIVÄÄ LAAJAA MONTTUA. VEDEN PUMPPAUS HIDASTA TÖITÄ, MAA ON LUPAAVAN NÄKÖISTÄ, KULTA-PITOISUUS TUTKIMUSTEN MUKAAN 0,5 - 1 g/m². MONTUN LAAJUUS ON AINAKIN 300 KUUTOMETRIÄ, JOSTA KULTAA VOI ODOTTAA TULEVAN 150 - 300 GRAMMAA. JOKU ISOMUSKIN VOI TULLA, MONTTU ON LINJASSA, JOSTA ON LÖYTÄNYT 103,38 JA 17 GRAMMAN HIPUT VUOSINA 1954 JA 1987-88.

21.7

10,6 g (KOSTEUDEN HAIHDUTTUA 10,5 g)

ISON MONTUN RÄNNIN PESU. SUURIN HIPPU 10,6 g, SEURAAVAKSI SUURIN 3 g, LISÄKI KYMMENKUNTIA 1-2 g HIPPUJA. RIHLLOISTA SÄSTIIN MYÖS MUUTAMA KAUNIS KORUNDI. HYVÄ RAMI!

ISON MONTUN TILAVUUS LIENEE 400 M³. KULTAA TULI YHTENÄÄ 233,5 GRAMMAA, JOSTA HIENOA (RAEKOLO ALLE 2MM) 233,9 GRAMMAA JA KALLKETA KORUHIPPUJA 99,6 GRAMMAA.

TEIMME RETKEN HEIKKILÄNOJALLE. KAUNIS KURU. JOKU OLI VUOSIA SITTEN KAIVANUT TÖRMÄSTÄ ESIIN ISON LUKIKVARTTILOHKAKSEN. PILKOIN SIITÄ MUUTAMAN PALANEN KORUMATERIAALIKSI.

22.7

LÄMMIN PILVINEN AAMU. SÄÄSKIÄ ON VIELÄ PALJON. EILEN KÄVELINME KARHUOJAN VARTTA LEHMENJÖEN RANTAAN. KAUNIS KANJONI! KOPUTTELIN KIVIA; KAUNIN VÄRISIÄ GRANAATTIKITETÄ KALLIOLOHKAREISSA. MUUTAMAN PÄIVÄN TYÖLLÄ VOISI LÖYTÄ JOKUNEN JALOKIN KIRI. KARHUOJAN PUOLI-VÄLISSÄ ON KÄMPÄ JA MONTTU. SYNKÄN NÄKÖINEN PAIKKA, LEHTIMÄEN VEIKON TYÖMAA JA ASUNTO.

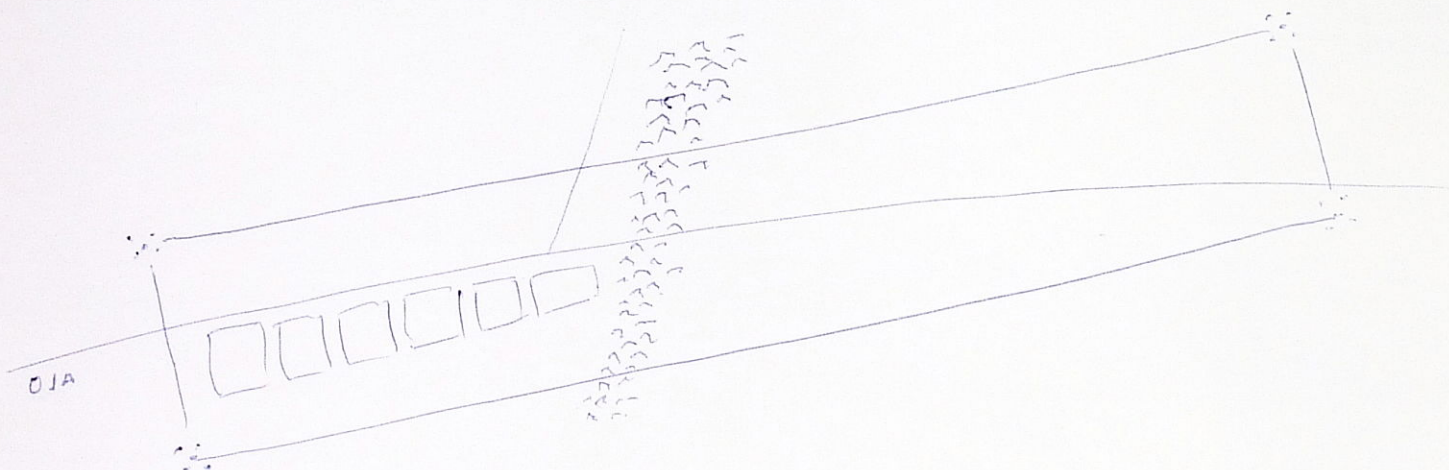
28.7

-157-

LÄMMINTÄ, PILVIÄTÄ, KOVA KAAKKOISTULI. TÄRTSEULAN NAKUTUS KUULUI MONTULTA YLI PUOLEN YÖN JA ALKOI AAMULLA JO YHDEKSÄN NURKILLA. RAMI TEKEE MONTTUA REUNAA, JONKA KULTAPITOISUUS ON NOIN $0,2 \text{ g/m}^2$. MAA TORIN NÄYTTÄÄ PAREMMALTA KUIN AIEMPIEN MONTTUSJEN KOHDALLA SANASSA LINJASSA. POHJA ON RAPAKALLIOTA, PAIKOIN KOVA SÄLÖKALLIOTA. RAMI LÄHTEE TÄNKÄVAARAN KISOIHIN 2-3 PÄIVÄ ELOKUITA JA SUUNNITTELEE SITÄ ENNEN TEKEVÄNSÄ MONTUN RIKKAASENKIN PAIKKAAN. KAIJA TIEDOTTI KAUNISPÄÄLTÄ ETTÄ TÄNKÄVAARAN KISAJÄRJESTÄJÄT HALUAVAT MINULTA KORULAHJOITUKSIA PALKINNOIKSI. VÄLITIN KAIJALLE ILMOITUKSEN, ETTÄ KORUJANI SAA LAHJOITTAA 10.000,- MARKAN ARVOSTA BRUTTO.

31.7

HELLETTÄ, AURINGONPAISTETTA. MONTUN POHJA MUUTTUU KOVAKSI KALLIOKSI. KÄMPÄLLE SAAKKA KUULUU KOVA KOLINA KUN RAMI KÄÄNTELEE KALLION LOHKOJA, ONKO KIVISÄRKÄSSÄ KULTAA ENEMMÄN KUIN RAPAKALLIOPOHJASSA?

NÄIN OUDON UNEN. OLIN MARTTI AHTISAAREN KANSSA KOEAJAMASSA JAGUAR - MAASTOAUTOA! AHTISAARI AJOI, MINÄ ISTUIN VIERESSÄ. AHTISAARI MAHTUI NIPIN NAPIN PENKIN JA RATIN VÄLIIN, AUTO KOLISI JA RÄMISI. IHMETTELIN KOLINAA MYYJÄLLE, OLINHAN PITÄNYT JAGUARIA LAATUAUTOONA. MYYJÄ VASTASI PAINOTTAEN JOKA SANAA: "KUN AHTISAARI AJAA AUTOA, SE VASTAA SITÄ, ETTÄ TAVALLINEN IHMINEN AJAA AUTOLLA KOLARIN."

HERÄSIN. RAMI OLI ILMEISESTI KOLISTELLUT MONTULLA YÖLLÄ JA KOLINA OLI TUOTTANUT ORINIVEN UNEN.

PUDOLIPILVINEN LÄMMIN AAMU. HERÄSIN KOLAHTELUUN, POROT HIIPAILIVAT KÄMPÄN PIHASSA. TAAS SAAPAT PIHAKUKAT KYNTÄ, HORSMAN LATVAT OVAT POROJEN HERKEJÄ. EILEN OLI HIRSMUINEN HELLE. KÄVIN PUROSSA UIMASSA MUUTAMAN KERRAN. TÄNÄÄN PESemme RÄNNIN, HUOMENNA RAMI LÄHTEE VUOKON LOMALLE.

2.8 (MONTTU VII)

MILJOONAMONTUN RÄNNIN PESU. 300 M³IN MONTUSTA TULI KULTAA 458,3 GRAMMAA! HIENOA, ALLE 2 MM Ø OLI 341,9 GRAMMAA JA KARKEAA 116,4 GRAMMAA. SUURIN HIPPU PAINOI VAIN 3,6 g. OSA MONTUSTA OLI NIPAN KAIVAMA MAATA. LIMNOLOGI MARKO KIVINIEMI LAPIN VESITUTKIMUS OY:STÄ PIIPPAHI KESÄN VIIMISELLÄ NÄYTTEENOTOLLA. PUSKUOJAN VESI ON KRISTALLINKIRKASTA. RAMI LÄHTEE HYVÄLLÄ MIELELLÄ TÄNKÄVAARAAN, VALVOTTUUN KOKO YÖN MONTULLA, VASKAUKSESSA JA PUHALLUKSESSA.

VI MONTTU, NOIN VUOKKO SITTEN TEHTY ANTOI "LAHASTA REUNASTA" HIENOA 26,7 JA KARKEAA 22,7 GRAMMAA. SUURIN HIPPU OLI YLLÄTÄVÄN 150 g. MONTUN KOKO OLI 100 - 150 M³. (12.7.-95 RÄNNITYS ANTOI LAHASTA REUNASTA ~ 40 g, SIIS MONTTU V)

3.8. Teuristemme Nipa Raumalan reijon pojalta Oulusta (Paan Raumala). Kuten jo Osmo Raaja.

6.8

RAMI ON TÄNKÄVAARASSA. SATELEE. MONTULLA ON HILJAISTA. KIERTO-VEŠIALTAAN VETTÄ EI PUMPATA INEITYSKENTTÄÄN 350 METRIN PÄÄHÄN OJANVOMASTA KUTEN TÖIDEN OULLESSA KÄYNNISSÄ. 3.8.-95 KLO 11.30 SÄTTYI TILAPÄINEN SAMENNUSPÄÄSTÖ, JOKA SAATTOI NÄKYÄ ILTÄPÄIVÄLLÄ MUUTAMAN TUNNIN AJAN PUSKUOJAN SUUN LÄHELLÄ LEHMENTJOESSA. RAMI OLI RAKENTANUT MILJOONAMONTUN JA KIERTOVEŠIALTAAN VÄLIIN PATOVALLIN RÄNNITYSMAISTA. TÄRKEIN OLI, ETTÄ VÄHÄINEN YLIVUOTO LIRUU VALLIN MATASTA KULMASTA KIERTOVEŠIALTAAN JA SIITÄ EDALLEN PARIN SELKETTYSALTAAN KAUTTA YLIVUOTO-OJAAN JOKA PÄÄTTY PUSKUOJAAN. VALLIN STÖRTI KUITENKIN MUUTAMASSA MINUUTISSA AMITTAVAA AUKKO, JOSTA SAMEN VESI STÖRTI MUUTAMASSA MINUUTISSA ALTAIDEN KAUTTA YLIVUOTO-OJAAN JA PUSKUUN. VETTÄ HUJAHDI EHKÄ 200 M³. KOHTINA OLI KOVA. TULVAN LASKEUDUTTUA KORJAILIN LAPIOLLA PATOVALLIEN YLIVUOTOAHTIA JA OTIN KÄYTTÖÖN YHDEN LISÄALTAAN. KLO 14.40 LÖNSI MATASTA YLI MONTUN

-159-

LEHTEENJOELLE PÄIN KAARTAEN VESITASO OH-CEV. JOS
OSASIVAT KATSOA, SAATTOIVAT NÄHDÄ PUSKUOJAN LIEVÄSTI, SÄHEN-
TUNEENA. VESI KIRKASTI ILTRAN MENNESSÄ, JA ON OLLUT
SIITÄ LASKA KUONOLIN KOHDALLA LIEVÄSTI HARMAATA; 30 CM:N
SYVYDESSÄ OLEVAT OJAN POHJAKIVET EROTTUVAT SELVÄSTI.

LOIMAAN POJAT KÄIVÄT. ILONIN JOUKKO TIMPPA, VEIJO JA
JOUNI KEITIVÄT TAAS PERUNOITA JA HÖRPPIVÄT PURKKIKALJAA.

9.8

POISLÄHTÖ HELIKOPTERILLA. HELISETIN LENTÄJÄ ARI TIITTANEN ON
LENNÄTTÄMÄSSÄ GEOLOGEJA KÄSIVÄLLESSÄ. HÄN ON LUVANNUT POIMIA
HEIDÄT TIVOLIN KÄMPÄLTÄ PALUULENNOILMAN TUKEKOHTAANSA INARIN
KALASATAMAAN. VARUSTUSPUHELUSSA ILMENEVÄ, ETTÄ KOPTERI ONKIN
INARISSA, JOSTA SE LENTÄÄ TIVOLIIN TUODEN MUKANAAN RAMIN,
WITRAKTORIN MEKAANIKON JA KAIVINKONEN MOOTTORIN OSIA. ME
PÄÄSEMME PALUUKYNTÄÄ ~~IN~~ INARIIN TONNILLA. MUKAVA PÄÄSTÄ
KOTIMATKALLE SAUNONEENA, PIKKIKENGISSÄ

22.8. -95

HISTORIAN SUURIEN HAVINAA KOTONA HOLLOLASSA. KLO 14
RAMI SOITTAA PUSKULTA KYSELLEN MITEN ISO HIPPU JAETTAAN
JOS SELVÄINEN LÖTTY. PALAAN RAMIN MIEHEN SELVÄN
SOPIMUSKOHDAN, JONKA MUKAAN "SUURIN HIPPU JA ARVOKKAIN
JALOKIVI KUULUU ALHOSELLE." RAMI LOPETTAA PUHELUN
MUTTA SOITTAA VIIDEN MINUUTIN KULUTTA: "OLET RIKAS
RIES, LÖYSIN ÄSKEN RIHLASTA 130-GRAMMISEN"

SOITIN KAIJALLE KAUNISPÄÄLLE JA PYYSIN HÄNTÄ HAKEMAAN
HIPUN TURVAAN, JULKISTETTAVAKSI JA ESILLE KAUNISPÄÄLLE.
IIVALON LENTOTASEMAN PÄÄLLIKÖ MATTI SURVARI HAKI HIPUN
OH-PEP:ILLÄ. TÄRKEISTETTU PAINO ON 127,71 GRAMMAA.
HIPPU ON PIENI PAINOONSA NÄHDEN, PAKSU KIMPALIE TIIVISTÄ
KULTAA, SUURIN MITTA ~ 35 MM.

KAIJA TIEDOTTI LÖYDÖSTÄ STT:ILLE KLO 21 JA PUOLEN
TUNNIN KULUTTA ILMESTI UUTUEN TEKSTI-TV:N RUUTUN,
MINÄ SOITIN LAPIN KANSAAN, JOSSA SATUMOLTA PÄIVYSTÄ
KLO 17 TOIMITTAS MERJA VEHMAS, KOLLUKAVERI ALEMMASTA
LUOKALTA LAHDEN KULTASEPTÄKOULUSTA.